

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ,
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΔΠΜΣ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ**

**ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΩΝ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟ
ΔΙΚΑΙΟ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ**

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΜΔΟ 1906

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Δρ. ΑΡΙΣΤΕΑ ΣΙΝΑΝΙΩΤΗ-ΜΑΡΟΥΔΗ

ΠΕΙΡΑΙΑΣ 2021

Παράρτημα Β: Βεβαίωση Εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ»

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

(περιλαμβάνεται ως ξεχωριστή (δεύτερη) σελίδα στο σώμα της διπλωματικής εργασίας)

Δηλώνω υπεύθυνα ότι η διπλωματική εργασία για τη λήψη του μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, του Πανεπιστημίου Πειραιώς, «Δίκαιο και Οικονομία» με τίτλο «Προστασία των ενδείξεων γεωγραφικής προελεύσεως κατά το δίκαιο των διακριτικών γνωρισμάτων και το δίκαιο του ανταγωνισμού» έχει συγγραφεί από εμένα αποκλειστικά και στο σύνολό της. Δεν έχει υποβληθεί ούτε έχει εγκριθεί στο πλαίσιο κάποιου άλλου μεταπτυχιακού προγράμματος ή προπτυχιακού τίτλου σπουδών, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, ούτε είναι εργασία ή τμήμα εργασίας ακαδημαϊκού ή επαγγελματικού χαρακτήρα.

Δηλώνω επίσης υπεύθυνα ότι οι πηγές στις οποίες ανέτρεξα για την εκπόνηση της συγκεκριμένης εργασίας, αναφέρονται στο σύνολό τους, κάνοντας πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου.

Υπογραφή Μεταπτυχιακού Φοιτητή

Όνοματεπώνυμο: Αθανάσιος-Λεωνίδας Ασημακόπουλος

Ημερομηνία 20/7/2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	3
	5
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	6
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	7
ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ	8
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	12
1. ΙΣΤΟΡΙΑ	12
2. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ	16
2.1 Ορισμός διανοητικής ιδιοκτησίας & οι ρυθμίσεις του δικαίου διανοητικής ιδιοκτησίας πριν τη Συμφωνία TRIPS	16
2.2 Ο δρόμος προς τη Συμφωνία TRIPS	17
2.3 Η Σύμβαση των Παρισίων για την Προστασία της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (1883)	18
2.4 Η Συμφωνία της Μαδρίτης για την καταπολέμηση των ψευδών ή των παραπλανητικών ενδείξεων προελεύσεως των αγαθών (1891)	19
2.5 Διεθνής σύμβαση για τη χρήση των ονομασιών προέλευσης και των ονομασιών τυριών ή Σύμβαση της Στρέσα (1951)	21
2.6 Συμφωνία της Λισαβόνας για την προστασία των ονομασιών προέλευσης και της καταχώρισής τους (1958)	22
2.7 Η πράξη της Στοκχόλμης (1967) και η τροποποίηση της Συμφωνίας της Λισαβόνας (1979)	26
2.8 Η πράξη της Γενεύης (2015)	26
2.9 Διεθνής Οργανισμός Κρασιών - International Organisation of Vine and Wine (OVI)	27
2.10 Διεθνείς κανόνες που εφαρμόζονται στα κρασιά με προστασία γεωγραφικής προέλευσης	28
2.11 TRIPS	28
3. Η Συμφωνία TRIPS και ο ΠΟΕ	31
3.1 Ιστορία της προστασίας των Γεωγραφικών Ενδείξεων στο πλαίσιο του ΠΟΕ	31
3.2 Γύρος της Ντόχα και γεωγραφικές ενδείξεις	33
3.3 Οι δύο διαφορετικές οπτικές στο θέμα της προστασίας των ΓΕ	34
4. Ο δρόμος προς το ειδικό καθεστώς προστασίας των ΓΕ στην ΕΕ	38
5. Γεωγραφικές ενδείξεις και ΕΕ	42
5.1.1 Το Ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο	42
5.1.2 Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί	43
5.2 Το ευρωπαϊκό σύστημα των ενδείξεων	45
5.2.1 Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης (ΠΟΠ)	46
5.2.2 Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη (ΠΓΕ)	47
5.2.3 Εγγυημένο Παραδοσιακό Ιδιότυπο Προϊόν (ΕΠΙΠ)	51
6. Προστασία γεωγραφικής ένδειξης σε μη γεωργικά προϊόντα	54
7. Η Γαλλική θεώρηση για το δίκαιο των ΓΕ	57

8. Οργανική Γεωργία	61
9. Ελλάδα και Γεωγραφικές Ενδείξεις	64
9.1 Ο νόμος 4679/2020 για το νέο Δίκαιο των Εμπορικών Σημάτων και ο νόμος 146/1914 για την παραπλανητική διαφήμιση	64
9.2 Το ελληνικό σήμα	65
10. Γεωγραφικές ενδείξεις και Brexit	68
11. ΕΕ και Μητρώα	71
11.1 e-Ambrosia	71
11.2 GI View	72
12. Δίκαιο Διακριτικών Γνωρισμάτων και Ενδείξεις Προελεύσεως	75
13. Σχέση Εμπορικών Σημάτων και ΓΕ	80
14. Δίκαιο Ανταγωνισμού και Ενδείξεις Προελεύσεως σε ΕΕ και Ελλάδα	89
15. Ο δρόμος προς το ειδικό καθεστώς προστασίας των ΓΕ στην ΕΕ	93
16. Διμερείς Εμπορικές Συμφωνίες της ΕΕ με τρίτες χώρες	97
17. ΕΠΙΛΟΓΟΣ	101
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	104
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	114
Παράρτημα 1	114
Παράρτημα 2	117
Παράρτημα 3	128
Παράρτημα 4	129

Στη μαμά μου και στον αδερφό μου

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστώ τους καθηγητές μου στο ΔΠΜΣ Δίκαιο και Οικονομία οι οποίοι μου μετέδωσαν όσο μεγαλύτερο μέρος από τις γνώσεις τους ήταν δυνατό τόσο στα δια ζώσης μαθήματα όσο και στα εξ αποστάσεως. Ήταν ιδιαίτερα συγκινητικό που παρά τις πρωτόγνωρες συνθήκες λόγω της εξάπλωσης του COVID και την τροπή του προγράμματος σε εξ αποστάσεως με χρήση των νέων τεχνολογιών, το Πρόγραμμα όχι μόνο δεν έχασε την οργάνωση του, αλλά μάλλον επιβεβαίωσε την φήμη του ως μοντέρνο και ευέλικτο μεταπτυχιακό πρόγραμμα που αξίζει όλοι οι Νομικοί και οι Οικονομολόγοι να παρακολουθήσουν.

Πολλές θερμές ευχαριστίες στην καθηγήτρια Αριστέα Σινανιώτη-Μαρούδη που ιδιαιτέρως τιμητικώς δέχτηκε την πρότασή μου να είναι επιβλέπουσα καθηγήτρια στη διπλωματική μου εργασία σε ένα αντικείμενο στο οποίο η ίδια ειδικεύεται και είναι ιδιαιτέρως ενδιαφέρον και εξελισσόμενο, το οποίο ταιριάζει κατά τη γνώμη μου απόλυτα στο ύφος του μεταπτυχιακού προγράμματος.

Ευχαριστώ επίσης θερμά τους καθηγητές μου στο τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου και στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Λευκωσίας και ιδιαιτέρως τους καθηγητές Άννα Πλεύρη, την Βάγια Πολυζωίδου και τον Κωνσταντίνο Δημαρέλη που μου έδωσαν πάντοτε την ώθηση που χρειαζόμουν.

Θερμά πολλά ευχαριστώ στην οικογένειά μου για την στήριξη τους καθημερινά και έμπρακτα σε κάθε βήμα μου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο στόχος της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι να παρουσιαστεί η σημασία και το εύρος προστασίας των ενδείξεων γεωγραφικής προελεύσεως σύμφωνα με το δίκαιο των διακριτικών γνωρισμάτων και το δίκαιο του ανταγωνισμού.

Το δίκαιο των διακριτικών γνωρισμάτων, όπως αυτό διαμορφώνεται κυρίως από τις διατάξεις που έχουν θεσπιστεί και συμφωνηθεί από τα κράτη-μέλη του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας (WIPO) μέσω της Μόνιμης Επιτροπής για το δίκαιο των εμπορικών σημάτων, των βιομηχανικών σχεδίων και των γεωγραφικών ενδείξεων, έχει ως στόχο να ρυθμίσει τον τρόπο απόκτησης και την νομική προστασία του χαρακτηρισμού ενός προϊόντος με ένδειξη γεωγραφικής προελεύσεως. Η σχέση μεταξύ εμπορικών σημάτων και γεωγραφικών ενδείξεων είναι πολλές φορές τόσο κοντινή που δημιουργεί σύγχυση. Οι εθνικές νομοθεσίες οι οποίες δεν διαχώριζαν – ή ακόμα και σήμερα δεν διαχωρίζουν- καθόλου την μεταχείριση των εμπορικών σημάτων και των γεωγραφικών ενδείξεων οδήγησε σε διάφορες περιπτώσεις και υποθέσεις στην ανάγκη επίλυσης του ζητήματος με ευρύτερη επικράτηση της υπεροχής των γεωγραφικών ενδείξεων έναντι των εμπορικών σημάτων.

Το δίκαιο του ανταγωνισμού σχετίζεται άμεσα με τις γεωγραφικές ενδείξεις καθώς τα καθορισμένα χαρακτηριστικά που αποδίδουν σε ένα προϊόν την δυνατότητα προστασίας της ένδειξης γεωγραφικής προελεύσεως αυτομάτως του προσδίδουν αναγνωρισιμότητα και θέση ισχύος στην παγκόσμια αγορά απλώς και μόνο λόγω του τόπου προέλευσης και του τρόπου παρασκευής. Αντίστροφα η αντιγραφή ή τα προϊόντα «τύπου» άλλου αναγνωρίσιμου καθιερωμένου προϊόντος δύναται να προκαλέσουν παραπλάνηση στους καταναλωτές, οι οποίοι πολλές φορές δεν εστιάζουν στο αν ένα προϊόν αναγράφεται στην συσκευασία ή αλλού (πχ πινακίδες τιμών, διαφημιστικό υλικό, αφίσες κλπ) ως «τύπου», αλλά στο σχήμα, στα οπτικά χαρακτηριστικά, την υφή, την μυρωδιά, το χρώμα του προϊόντος ή και της συσκευασίας.

Οι Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί ήδη από πολύ νωρίς, καθώς και η νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνετέλεσαν στην δημιουργία ενός πολύ ισχυρού πλέγματος προστασίας των γεωγραφικών ενδείξεων προελεύσεως, ιδίως για τους οίνους και στα προϊόντα οίνου, στα τυροκομικά προϊόντα και σε άλλα αγροτικά προϊόντα φημισμένα σε όλο τον πλανήτη.

ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

ΠΟΕ	Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου
ΠΟΠ	Προστατευόμενη ονομασία προέλευσης
ΠΓΕ	Προστατευόμενη γεωγραφική ενδείξεις
ΕΠΙΠ	Εγγυημένο Παραδοσιακό Ιδιότυπο Προϊόν
ΓΕ	Γεωγραφικές ενδείξεις
WIPO	World Intellectual Property Organisation
PDO	Protected designation of origin

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι γεωγραφικές ενδείξεις προελεύσεως είναι ένα νομικό μέσο προστασίας, το οποίο ταυτοποιεί την ονομασία ενός αγαθού με τον τόπο προέλευσης του. Τα αγαθά που δύνανται να προστατεύσουν οι γεωγραφικές ενδείξεις είναι γεωργικά προϊόντα, τρόφιμα, οίνοι και άλλα αλκοολούχα ποτά.

Η γεωγραφική ένδειξη (ΓΕ) είναι ένα σήμα που χρησιμοποιείται σε προϊόντα που έχουν συγκεκριμένη γεωγραφική προέλευση και έχουν συγκεκριμένες ποιοτικές ιδιότητες ή φήμη που οφείλονται σε αυτήν την προέλευση. Για να λειτουργήσει ως ΓΕ, ένα σήμα πρέπει να προσδιορίζει ένα προϊόν που προέρχεται από ένα συγκεκριμένο μέρος. Επιπλέον, οι ιδιότητες, τα χαρακτηριστικά ή η φήμη του προϊόντος πρέπει να οφείλονται ουσιαστικά στον τόπο καταγωγής. Δεδομένου ότι οι συγκεκριμένες ποιοτικές ιδιότητες εξαρτώνται από τον γεωγραφικό τόπο παραγωγής, υπάρχει σαφής σύνδεσμος μεταξύ του προϊόντος και του αρχικού τόπου παραγωγής του.

Όπως θα γίνει αντιληπτό στη συνέχεια της παρούσας εργασίας ο χαρακτηρισμός ενός προϊόντος με ένδειξη προστασίας γεωγραφικής προέλευσης συμβάλλει καθοριστικά στην αναγνωσιμότητα του προϊόντος ως προερχόμενου από συγκεκριμένη περιοχή ή/και παραγόμενο με ένα συγκεκριμένο τρόπο επεξεργασίας. Τα προϊόντα, λοιπόν, κατατάσσονται αναλόγως με τις ιδιότητες τους ως προϊόντα με Προστατευόμενη Ονομασία Προελεύσεως (ΠΟΠ), Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη (ΠΓΕ), με Γεωγραφική Ένδειξη (ΓΕ) και πιο σπάνια ως Εγγυημένα Παραδοσιακά Ιδιότυπα Προϊόντα (ΕΠΙΠ).

Ο χαρακτηρισμός ενός προϊόντος ως ΠΟΠ, ΠΓΕ ή ΕΠΙΠ συμβάλλει καθοριστικά στην δημιουργία υπεραξίας και ευημερίας στην περιοχή στην οποία παράγεται, αλλά και σε κάποιες περιπτώσεις παίζει τόσο καθοριστικό ρόλο ώστε δύναται να προστατεύει το προϊόν ώστε να συνεχίσει να υπάρχει. Είναι επίσης ένας έμμεσος τρόπος ενθάρρυνσης της ενασχόλησης με την γεωργία, πολύ σημαντικός ιδιαίτερα για την ΕΕ, στην οποία ο γεωργικός τομέας διαρκώς συρρικνώνεται.

Για να αποκτήσει ένα προϊόν χαρακτηρισμό με ΓΕ πρέπει να έχει αποκτήσει ορισμένες ιδιότητες, οι οποίες απορρέουν είτε άμεσα από το έδαφος ή το κλίμα είτε από συνδυασμό φυσικών παραγόντων και παραδοσιακών μεθόδων επεξεργασίας που εφαρμόζονται στην περιοχή. Οι γεωγραφικές ενδείξεις προστατεύουν τα προϊόντα από κατάχρηση ή απομίμηση

της καταχωρισμένης ονομασίας και εγγυώνται στους καταναλωτές την πραγματική προέλευση του προϊόντος και στους παραγωγούς ότι διαθέτουν συλλογικά δικαιώματα επί των προστατευόμενων προϊόντων.

Το δικαίωμα γεωγραφικής ένδειξης επιτρέπει στους παραγωγούς (μεμονωμένους ή επιχειρήσεις) που έχουν το δικαίωμα να χρησιμοποιήσουν μια συγκεκριμένη γεωγραφική ένδειξη προελεύσεως να αποτρέψουν τη χρήση της από οποιονδήποτε τρίτο του οποίου το προϊόν δεν συμμορφώνεται με τα ισχύοντα πρότυπα που ορίζονται στον κώδικα πρακτικής για την αντίστοιχη γεωγραφική ένδειξη.

Ωστόσο, μια προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη δεν επιτρέπει στον κάτοχο να εμποδίσει κάποιον άλλο παραγωγό να παράγει ένα προϊόν χρησιμοποιώντας τις ίδιες τεχνικές, πρώτες ύλες κλπ. με αυτές που ορίζονται στα πρότυπα για την αντίστοιχη ένδειξη. Η προστασία για μια γεωγραφική ένδειξη λαμβάνεται συνήθως με την απόκτηση δικαιώματος επί του σημείου που αποτελεί την ένδειξη.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Δικαίου σχετικά με τις Ενδείξεις Γεωγραφικής Προέλευσης (Συμφωνία της Λισαβόνας), όπως αυτό ρυθμίζεται στις διατάξεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, η γεωγραφική ένδειξη θα πρέπει να είναι η ένδειξη που διακρίνει συγκεκριμένα αγαθά ως αγαθά που προέρχονται από την επικράτεια συγκεκριμένης χώρας, περιφέρειας ή συγκεκριμένη περιοχή περιφέρειας, όπου συγκεκριμένη ποιότητα, φήμη ή άλλα χαρακτηριστικά των προϊόντων μπορούν απαραιτήτως να συμβάλλουν στη γεωγραφική τους προέλευση. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου οι Γεωγραφικές Ενδείξεις είναι ένα σήμα που χρησιμοποιείται σε προϊόντα που έχουν μια συγκεκριμένη γεωγραφική προέλευση και κατέχουν ποιοτικά χαρακτηριστικά ή φήμη που οφείλονται στην ίδια την προέλευσή τους. Για να λειτουργήσει ως ΓΕ, το σήμα πρέπει να ταυτοποιεί το προϊόν ως προερχόμενο από μια δεδομένη τοποθεσία. Επιπρόσθετα τα ποιοτικά χαρακτηριστικά ή η φήμη του προϊόντος πρέπει να οφείλονται στην τοποθεσία προέλευσης. Αφού τα ποιοτικά χαρακτηριστικά εξαρτώνται από την γεωγραφική περιοχή της παραγωγής, υπάρχει ένας ξεκάθαρος σύνδεσμος μεταξύ του παραγόμενου προϊόντος και του τόπου της παραγωγής (WTO)¹.

---

¹ WTO, Geographical Indications, Ανακτήθηκε στις 17/1/2021, Δημοσιευμένο στο: https://www.wipo.int/geo_indications/en/

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

WTO, *Geographical Indications*, Ανακτήθηκε στις 17/1/2021, Δημοσιευμένο στο: https://www.wipo.int/geo_indications/en/

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. ΙΣΤΟΡΙΑ

Ο συσχετισμός μεταξύ των αγαθών ως προς τη μοναδική μορφή, υφή, ιδιότητα, επεξεργασία και ποιότητα που αυτά διαθέτουν και της γεωγραφικής προέλευσης τους εξηγεί την γέννηση των γεωγραφικών ενδείξεων προέλευσης ως ένα όχημα για τη ανάπτυξη του εμπορίου. Η διεθνής φήμη των κρυστάλλων Βοημίας, του ατσαλιού από το Τολέδο, του κρασιού από τη Βουργουνδία ή από το Στρασβούργο ή τη Σαντορίνη, της μπύρας από το Katowice, του καφέ από την Κολομβία, και εκατοντάδες άλλων προϊόντων, εξασφάλισε στους παραγωγούς τους την πρόσβαση στις διεθνείς αγορές.

Οι ιστορικές ρίζες των νόμων για τις ενδείξεις γεωγραφικής προέλευσης συνήθως εντοπίζονται στους μεσαιωνικούς γαλλικούς νόμους που προσέφεραν ορισμένα πλεονεκτήματα στους παραγωγούς κρασιού του Μπορντό² (Ευρωπαϊκή Επιτροπή). Κυρίαρχα μεταξύ αυτών ήταν το *privilège de la descente*³ και το *privilège de la barrique*⁴. Το *privilège de la descente* απέκλειε τα κρασιά εκτός Μπορντό από την αγορά κρασιού του Μπορντό έως τις 11 Νοεμβρίου κάθε έτους. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τα κρασιά του Μπορντό να κερδίζουν ετησίως ένα πλεονέκτημα στο ποσοστό επί των συναλλαγών στις επικερδείς αγγλικές και ολλανδικές αγορές, καθώς το εμπόριο στο τέλος του έτους ήταν ευάλωτο λόγω του πάγου στους βόρειους λιμένες. Τα κρασιά που δεν παρήχθησαν στο Μπορντό επισημαίνονταν με σχετική ένδειξη και τοποθετούνταν χωριστά σε καθορισμένα κελάρια κρασιού στην πόλη. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα μια πρώιμη ανάπτυξη διοικητικών ρυθμίσεων για τον προσδιορισμό της γεωγραφικής προέλευσης των οίνων.

Πριν από τη Βιομηχανική Επανάσταση, η οποία ξεκίνησε τον δέκατο όγδοο αιώνα στη Βρετανία, η βιομηχανική παραγωγή ήταν σε μικρή κλίμακα. Η εταιρική μορφή βιομηχανικής οργάνωσης δεν υπήρχε ακόμη. Μέχρι εκείνη τη στιγμή, τα κύρια προϊόντα που εισήλθαν στο διεθνές εμπόριο ήταν πρωτογενή προϊόντα, κυρίως ορυκτά και γεωργικά προϊόντα, και απλά κατασκευασμένα προϊόντα, όπως κεραμικά και υφαντά. Στον ανταγωνισμό για την απόκτηση εσόδων από το διεθνές εμπόριο που εξελίχθηκε εκείνη την εποχή, έγινε φανερό ότι τα προϊόντα συγκεκριμένων περιοχών είχαν μεγαλύτερη ζήτηση από συγκρίσιμα προϊόντα προερχόμενα από άλλες περιοχές, λόγω της ανώτερης ποιότητάς τους. Αυτή η ανώτερη

---

² Bordeaux PDO, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ανακτήθηκε 11 Δεκ. 2020 Δημοσιευμένο στο: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/eu-quality-food-and-drink/bordeaux_en

³ Κατά λέξη μετάφραση: προνόμιο της καταγωγής

⁴ Κατά λέξη μετάφραση: προνόμιο του βαρελιού

ποιότητα προέκυψε είτε από φυσικά γεωγραφικά πλεονεκτήματα, όπως το κλίμα και η γεωλογία (π.χ. πορτοκάλια της Σεβίλλης ή τυρί Roquefort), συνταγές και τεχνικές επεξεργασίας τροφίμων τοπικές σε μια περιοχή (π.χ. κέικ φασολιών από το Κίτο, υδρομέλι Malmesbury, λουκάνικα Φρανκφούρτης) ή γηγενείς δεξιότητες κατασκευής (π.χ. κεραμικά από το Delft ή το Aveiro, κρυστάλλινα προϊόντα Βοημίας).

Για να επωφεληθούν από την εμπορική ανταγωνιστικότητα των τοπικών προϊόντων με συγκεκριμένη φύση λόγω των ιδιοτήτων τους, οι έμποροι ονόμαζαν τα προϊόντα τους με σήματα και λογότυπα που καθόριζαν τον τόπο προέλευσης αυτών των προϊόντων λόγω των ιδιοτήτων τους στο μυαλό των καταναλωτών. Αυτές οι μάρκες χρησιμοποιούσαν απεικονίσεις τοπικών ζώων (μύρα panda), ορόσημα (Fuji shake), κτίρια (μετάξι της Πίζας), σύμβολα που εμπειρείχαν εμβλήματα ή παρόμοιες γραφικές απεικονίσεις (βούτυρο fleur de lys) ή γνωστές τοπικές προσωπικότητες (σοκολάτες Μότσαρτ). Σε μια κοινωνία με πρώιμη εμπορική και βιομηχανική οργάνωση, αυτά τα σημεία που δείχνουν τη γεωγραφική προέλευση των προϊόντων θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως τα πρώτα είδη εμπορικού σήματος, καθώς αυτά τα σήματα ισοδυναμούσαν με εγγύηση για την ποιότητα των προϊόντων λόγω της προέλευσής τους.

Για την προστασία της εμπορικής φήμης αυτών των αγαθών, οι τοπικοί νομοθέτες θέσπισαν νόμους για να αποτρέψουν τη νοθεία των τοπικών προϊόντων με την προσθήκη κατώτερων εισαγόμενων προϊόντων ή πανομοιότυπων συστατικών. Αυτοί οι νόμοι τιμωρούσαν τη νοθεία αγαθών και καθιέρωσαν συστήματα σήμανσης εγκεκριμένων τοπικών προϊόντων με σήματα που πιστοποιούν την ποιότητά τους (π.χ. σήματα μαλλιού για ύφασμα, σήματα ανάγλυφο πάνω στα μέταλλα για προϊόντα κατασκευασμένα από πολύτιμα μέταλλα). Όπου η φήμη των τοπικών αγαθών αποδόθηκε στις δεξιότητες και την τεχνολογία των τοπικών τεχνιτών, οι συνεταιρισμοί ή οι συντεχνίες παραγωγών και εργαζομένων γιγαντώθηκαν. Οι φορολογικές αρχές διαπίστωσαν τη σημασία να διατηρηθούν οι δεξιότητες και η απόδοση εσόδων αυτών των συνεταιρισμών και τους προσέδωσαν ένα προνομιακό μονοπώλιο. Για να ρυθμίσουν αυτό το μονοπώλιο, οι συντεχνίες ανέπτυξαν σήματα εξυπηρέτησης ή σχέδια τύπου οικοσήμου, τα οποία τοποθετήθηκαν σε προϊόντα που παρήγαγαν τα μέλη της συντεχνίας ή του συνεταιρισμού.

Η ανάπτυξη της μεγάλης κλίμακας βιομηχανικής παραγωγής, η οποία ήταν ένα χαρακτηριστικό της Βιομηχανικής Επανάστασης, οδήγησε σε ανάγκη για νομική προστασία των εμπορικών σημάτων μεμονωμένων παραγωγών ως ένδειξη της πηγής των προϊόντων τους. Η παραγωγή μεγάλης κλίμακας επέτρεψε στους κατασκευαστές να παράγουν προϊόντα σταθερής ποιότητας και οι μάρκες τους έγιναν εγγύηση για την ποιότητα των προϊόντων τους.

Σε αντίθεση με τις ΓΕ που αναφέρονται στον γεωγραφικό τόπο παραγωγής, οι κατασκευαστές απαιτήσαν ένα σύστημα προστασίας της φήμης τους είτε ως παραγωγοί αγαθών, είτε αργότερα, ως πίσω από την ποιότητα των προϊόντων που παράγονται στο όνομά τους. Η δράση μεταβίβασης αναπτύχθηκε από τα αγγλικά δικαστήρια ως μέσο για τους κατασκευαστές να προστατεύουν τις ενδείξεις της εμπορικής τους φήμης από την υπεξαίρεση από εκείνους που επιδιώκουν να έχουν ελεύθερη επίδραση σε αυτές τις φήμες. Αυτές οι ενδείξεις περιλάμβαναν ονόματα, σήματα και σύμβολα. Για να διασφαλιστεί η προστασία υπό το αδιέξοδο του θανάτου, οι ενάγοντες έπρεπε πρώτα να αποδείξουν την ύπαρξη εμπορικής φήμης στη δικαιοδοσία. Μια προστατευόμενη εμπορική φήμη καθιερώθηκε συνήθως βάσει των στοιχείων άλλων στο εμπόριο και των καταναλωτών. Αυτό έτεινε να απαιτήσει σημαντικό χρονικό διάστημα δικαστηρίου και κατά συνέπεια αναπτύχθηκε το σύστημα καταχωρημένων σημάτων βάσει του οποίου η κατοχή έγκυρου πιστοποιητικού καταχώρισης σήματος αντικατέστησε την ανάγκη απόδειξης εμπορικής φήμης. Σύμφωνα με το σύστημα καταχωρημένων σημάτων, οι μεμονωμένοι έμποροι θα μπορούσαν να επιβάλουν το αποκλειστικό δικαίωμα στα σήματά τους ως ιδιωτικό δικαίωμα ιδιοκτησίας.

Η εξέλιξη του συστήματος ιδιωτικών εμπορικών σημάτων (trademarks) δεν είχε ως αποτέλεσμα την εξαφάνιση των γεωγραφικών σημάτων. Ιδιαίτερα στην Ευρώπη, για την οποία θα εξετάσουμε και σε ειδική ενότητα, σημαντικές αγορές μεταποιημένων τροφίμων και αγορές αλκοολούχων ποτών παρέμειναν εξαρτώμενες από τη συνεχιζόμενη αναγνώριση των γεωγραφικών σημάτων. Πράγματι, για τους Ευρωπαίους διαπραγματευτές, η συμπερίληψη αυτών των σημάτων στη Συμφωνία TRIPS ήταν ένα σημαντικό επίτευγμα του Γύρου της Ουρουγουάης της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (GATT).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Bordeaux PDO*, Ανακτήθηκε 11 Δεκ. 2020 Δημοσιευμένο στο:
https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/eu-quality-food-and-drink/bordeaux_en

2. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

2.1 Ορισμός διανοητικής ιδιοκτησίας & οι ρυθμίσεις του δικαίου διανοητικής ιδιοκτησίας πριν τη Συμφωνία TRIPS

Η προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων εντάσσεται στο πλαίσιο της προστασίας των έργων διανοίας, όπως αυτή ρυθμίζεται στις διατάξεις του Δικαίου Διανοητικής Ιδιοκτησίας σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Διανοητικής Ιδιοκτησίας, το Ενωσιακό Παράγωγο Δίκαιο (Κανονισμοί και Οδηγίες) και με τις εθνικές διατάξεις. Ως διανοητική ιδιοκτησία ορίζεται το σύνολο των αποκλειστικών δικαιωμάτων επί δημιουργημάτων του πνεύματος. Οι δύο πυλώνες της είναι από τη μία η βιομηχανική ιδιοκτησία, η οποία περιλαμβάνει τις εφευρέσεις (διπλώματα ευρεσιτεχνίας), τα σήματα, τα βιομηχανικά σχέδια και υποδείγματα και βέβαια τις γεωγραφικές ενδείξεις, και από την άλλη η πνευματική ιδιοκτησία, η οποία καλύπτει τα καλλιτεχνικά και λογοτεχνικά έργα.

Στη διάρκεια των ετών υπήρξαν πολλοί προσδιορισμοί για την γεωγραφική ταυτότητα διαφόρων προϊόντων, τόσο τροφίμων και οινοπνευματωδών ποτών, όσο και άλλων προϊόντων. Η ποικιλία των προσδιορισμών αυτή οδήγησε σε πληθώρα διεθνών συμφωνιών που προσπάθησαν να ρυθμίσουν προσωρινά ή μόνιμα τις ΓΕ. Η ρύθμιση των διατάξεων για τις ΓΕ ήταν κατακερματισμένη μέχρι το 1883.

Η Σύμβαση των Παρισίων το 1883 στο Άρθρο 10 θέσπισε την κατάσχεση αγαθών που φέρουν «ψευδείς ενδείξεις για την πηγή των αγαθών». Αυτή η φράση χρησιμοποιήθηκε αυτούσια και στη Συμφωνία της Μαδρίτης για την καταπολέμηση των ψευδών ή παραπλανητικών ενδείξεων πηγής των αγαθών το 1891. Το 1951 στη Διεθνή Σύμβαση για την χρήση ονομασιών προέλευσης για τα τυροκομικά προϊόντα και το 1958 στη Συμφωνία της Λισαβόνας έγινε χρήση του γαλλικού όρου «*appellations d' origine*», όρος που χρησιμοποιήθηκε στη γαλλική εθνική νομοθεσία για την προστασία ενδείξεων γεωγραφικής προέλευσης. Στο Άρθρο 2 της τελευταίας η «ονομασία προέλευσης» ορίζεται ως: το γεωγραφικό όνομα μιας χώρας, περιοχής ή τοποθεσίας, το οποίο εξυπηρετεί στο να διακρίνει ένα προϊόν το οποίο προέρχεται από εκεί, η ποιότητα και τα χαρακτηριστικά των οποίων είναι αποκλειστικά και απαραίτητα συνδεδεμένα με το γεωγραφικό περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των φυσικών και ανθρωπογενών παραγόντων.

Στην Συμφωνία της Λισαβόνας ο όρος «*appellations d' origine*» διευρύνεται για να προστατεύσει αγαθά τα οποία αποκτούν ένα χαρακτηρισμό απλά και μόνο επειδή προέρχονται από μια συγκεκριμένη τοποθεσία χωρίς να απαιτείται να έχουν υποστεί

συγκεκριμένη ποιοτική επεξεργασία ή κάποια άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που να συνδέονται με την τοποθεσία. Επίσης η ίδια λογική συνέχισε στο περιεχόμενο της συμφωνίας TRIPS, στην οποία αναφέρεται ότι η γεωγραφική ένδειξη είναι ακριβώς αυτό που λέει η λέξη, δηλαδή “ένδειξη”, αλλά όχι απαραίτητα το όνομα ενός μεμονωμένου γεωγραφικού μέρους στον πλανήτη.

2.2 Ο δρόμος προς τη Συμφωνία TRIPS

Οι διατάξεις της Συμφωνίας TRIPS σχετικά με τις γεωγραφικές ενδείξεις για πρώτη φορά διαμορφώθηκαν στη Σύμβαση των Παρισίων το 1883, οπότε και για πρώτη φορά διαμορφώθηκαν οι πρώτες διατάξεις για την Βιομηχανική Ιδιοκτησία.

Στην πραγματικότητα η Σύμβαση επέβαλε πολύ χαμηλό επίπεδο υποχρεώσεων σε σχέση με τις γεωγραφικές ενδείξεις, οι οποίες μέχρι τότε αποτελούσαν αχαρτογράφητη περιοχή. Η Συμφωνία της Μαδρίτης για την Καταπολέμηση Ψευδών ή Παραπλανητικών Ενδείξεων για την Προέλευση των Αγαθών το 1891. Η Συμφωνία της Μαδρίτης υιοθετήθηκε ως ειδική ξεχωριστή συνθήκη στα πλαίσια της Σύμβασης των Παρισίων, η οποία περιλάμβανε πιο εξειδικευμένες υποχρεώσεις οι οποίες ήταν το πιο καθορισμένο διαθέσιμο συγκεντρωτικό κείμενο μέχρι τη Συμφωνία της Λισαβόνας σχετικά με τις ονομασίες γεωγραφικής προέλευσης και τη διεθνή κατοχύρωση τους στην οποία ορίζονται οι ελάχιστες προϋποθέσεις για να αποκτήσει ένα προϊόν προστασία γεωγραφικής προέλευσης.

Πριν από τη Συμφωνία της Λισαβόνας η Σύμβαση της Στρέσα (1951) πρότεινε την εισαγωγή ενός συστήματος για την προστασία των ονομασιών προελεύσεως και χαρακτηρισμού για τυροκομικά προϊόντα τα οποία συμπεριλαμβάνονταν σε ειδικό Παράρτημα στη σχετική Σύμβαση. Αντιθέτως η Συμφωνία της Λισαβόνας προέβλεψε μέτρα μέριμνας σχετικά με τις ονομασίες προελεύσεως με βάση την κατοχύρωσή τους.

Η Συμφωνία TRIPS -παραδόξως- δεν καθόριζε προτιμητέα μέθοδο για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων, αλλά άφηνε την επιλογή στα συμβαλλόμενα κράτη μέρη. Τα συμβαλλόμενα κράτη μέρη 15 χρόνια μετά τη θέσπισή της και έπειτα από χρόνια διαπραγματεύσεων και διαβουλεύσεων κατέληξαν σε συμφωνία για το θέμα, όπως θα αναλυθεί στο ειδικό μέρος για την συμφωνία TRIPS που αποτέλεσε την παγκοσμιοποιημένη ενιαία βάση προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων.

2.3 Η Σύμβαση των Παρισίων για την Προστασία της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (1883)

Η πρώτη δομημένη πολυμερής συμφωνία, η οποία περιελάμβανε τον όρο “ενδείξεις προελεύσεως” ή “ονομασίες προελεύσεως” ως αντικείμενα που έχρηζαν προστασίας από τα εθνικά δίκαια ήταν η Σύμβαση των Παρισίων. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 της εν λόγω Σύμβασης τα αντικείμενα της προστασίας της βιομηχανικής ιδιοκτησίας συμπεριλάμβαναν τους όρους “ενδείξεις προελεύσεως” ή “ονομασίες προελεύσεως”. Παρόλα αυτά η Σύμβαση των Παρισίων δεν εξειδίκευε τους όρους της προστασίας και δεν επέβαλε στα συμβαλλόμενα κράτη μέρη να μεριμνήσουν για την προστασία των ενδείξεων προελεύσεως και των ονομασιών προελεύσεως. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 3 της Σύμβασης η βιομηχανική ιδιοκτησία πρέπει να γίνεται αντιληπτή με την ευρύτερη έννοια και η προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας πρέπει να εφαρμόζεται όχι μόνο στα αμιγώς βιομηχανικά και εμπορικά προϊόντα αλλά και στα αγροτικά προϊόντα και στις εξαγωγικές βιομηχανίες και σε όλα τα παρασκευασμένα, επεξεργασμένα ή φυσικά προϊόντα όπως για παράδειγμα κρασιά, σιτηρά, φύλλα καπνού, φρούτα, κρέας, μεταλλικά νερά, μύρες, λουλούδια και αλεύρι.

Η Σύμβαση προέβλεπε ότι σε περίπτωση που αγαθά φέρουν ψευδή ή παραπλανητική ένδειξη προέλευσης παρέχεται η δυνατότητα στα κράτη μέρη να κατάσχουν τα αγαθά αυτά. Σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 της Σύμβασης των Παρισίων προβλέπεται η κατάσχεση κατά την εισαγωγή όλων των εμπορευμάτων που φέρουν παράνομα ένα νόμιμα προστατευόμενο «εμπορικό σήμα ή εμπορική επωνυμία». Το άρθρο 9 παράγραφος 3 ορίζει ότι «η κατάσχεση πραγματοποιείται κατόπιν αιτήματος του εισαγγελέα ή οποιασδήποτε άλλης αρμόδιας αρχής ή οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου μέρους, είτε πρόκειται για φυσικό πρόσωπο είτε για νομική οντότητα, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία κάθε χώρας». Το άρθρο 10 παράγραφος 1 προβλέπει την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 9 «σε περιπτώσεις άμεσης ή έμμεσης χρήσης εσφαλμένης ένδειξης της πηγής των αγαθών ή της ταυτότητας του παραγωγού, του κατασκευαστή ή του εμπόρου». Σε αντίθεση με το άρθρο 9 παράγραφος 1, το οποίο περιέχει παραπλανητικές ενδείξεις, το άρθρο 10 παράγραφος 1 απαιτεί οι ενδείξεις να είναι πραγματικά ψευδείς και όχι παραπλανητικές. Παρόλο που η διάταξη αναφέρεται μόνο σε «ενδείξεις πηγής», είναι κατανοητό ότι περιλαμβάνει τις «ονομασίες προέλευσης», όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2. Καθώς το άρθρο 10 παράγραφος 1 αναφέρεται σε οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση χρήση, η εσφαλμένη ένδειξη δεν χρειάζεται να εκφράζεται με λέξεις και να εμφανίζεται στο προϊόν. Θα περιλαμβάνει επίσης τη χρήση ψευδούς ένδειξης στη διαφήμιση ή στα επαγγελματικά έγγραφα.

Η μόνη κύρωση που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 είναι η κατάσχεση των σχετικών προϊόντων, αλλά δεν προβλέπονται περαιτέρω αστικές ή ποινικές κυρώσεις. Επίσης, η υποχρέωση κατάσχεσης εμπορευμάτων κατά την εισαγωγή ισχύει μόνο στο βαθμό που ένα τέτοιο μέτρο έχει θεσπιστεί βάσει της εθνικής νομοθεσίας. Σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 2 οποιοσδήποτε παραγωγός, κατασκευαστής ή έμπορος, είτε φυσικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, που ασχολείται με την παραγωγή ή την κατασκευή ή εμπορία τέτοιων αγαθών και είναι εγκατεστημένος είτε στην τοποθεσία που αναφέρεται ψευδώς ως πηγή, είτε στην περιοχή στην οποία βρίσκεται αυτή η τοποθεσία, ή στη χώρα που αναφέρεται ψευδώς ή στη χώρα όπου χρησιμοποιείται η εσφαλμένη ένδειξη της πηγής, σε κάθε περίπτωση θεωρείται ενδιαφερόμενο μέρος.

Η πολύ προοδευτική ρύθμιση που παρέχει η Σύμβαση αφορά την καταστολή του αθέμιτου ανταγωνισμού. Το άρθρο 10bis⁵ παρέχει επίσης προστασία από ψευδείς ή παραπλανητικές ενδείξεις πηγής ως μέσο καταστολής του αθέμιτου ανταγωνισμού (WIPO, 2014). Το άρθρο 10α παράγραφος 2 ορίζει ως μια πράξη αθέμιτου ανταγωνισμού «κάθε πράξη ανταγωνισμού αντίθετη με έντιμες πρακτικές σε βιομηχανικά ή εμπορικά θέματα». Το ΔΕΕ, με τους διάφορους προσδιορισμούς του σχετικά με τα σήματα, έχει διαμορφώσει (ΔΕΚ C-63/97, C-100/02, C-245/02, C228/03, C-17/06)⁶ την άποψη ότι η απαίτηση να ενεργεί κανείς σύμφωνα με τις έντιμες πρακτικές σε βιομηχανικές ή ζητήματα «αποτελεί κατ' ουσία την έκφραση της υποχρέωσης να ενεργεί δίκαια σε σχέση με τα έννομα συμφέροντα του δικαιούχου του σήματος».

2.4 Η Συμφωνία της Μαδρίτης για την καταπολέμηση των ψευδών ή των παραπλανητικών ενδείξεων προελεύσεως των αγαθών (1891)

Η αρχική μορφή της Σύμβασης των Παρισίων απαγόρευσε τη χρήση πλαστών γεωγραφικών ενδείξεων. Ένας αριθμός συμβαλλόμενων κρατών πρότεινε μια πιο ολοκληρωμένη μορφή ρύθμισης στο τι συνιστά σημαντική κατάχρηση πνευματικής ιδιοκτησίας.

---

⁵ WIPO Database of Intellectual Property Legislative Texts, Paris Convention for the Protection of Industrial Property, Διαθέσιμο στο στο: https://www.unido.org/sites/default/files/2014-04/Paris_Convention_0.pdf ανακτήθηκε στις 17 Απρ 2021

⁶ Υποθέσεις C-63/97 Bayerische Motorenwerke AG v Deenik [1999] ECR I-905 at [61], Case C-100/02 Gerolsteiner Brunnen GmbH & Co v Putsch GmbH [2004] ECR I-691 at [24], Case C-245/02 Anheuser-Busch Inc v Budejovicky Budvar np [2004] I-10989 at [82], Case 228/03 Gillette Co v LA-Laboratories Ltd Oy [2005] ECR I-2337 at [41] and Case C-17/06 Céline SARL v Céline SA [2007] ECR I-7041 at [33].

Η συμφωνία της Μαδρίτης το 1891 σχετικά με την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων ήταν η απάντησή τους. Το άρθρο 1 παράγραφος 1 προέβλεπε ότι όλα τα εμπορεύματα «που φέρουν ψευδή ή παραπλανητική ένδειξη» σε συμβαλλόμενη χώρα ή σε τόπο στη χώρα αυτή «πρέπει να κατασχεθούν κατά την εισαγωγή». Το άρθρο 1 παράγραφος 2 προέβλεπε την κατάσχεση επίσης «στη χώρα όπου έχει εφαρμοστεί η ψευδής ή παραπλανητική ένδειξη της πηγής ή στην οποία έχουν εισαχθεί τα εμπορεύματα που φέρουν την ψευδή ή παραπλανητική ένδειξη». Όταν η νομοθεσία μιας χώρας δεν επιτρέπει την κατάσχεση κατά την εισαγωγή, στο άρθρο 1 παράγραφος 3 προβλέπεται ότι η κατάσχεση αντικαθίσταται από την απαγόρευση εισαγωγής. Ελλείψει ειδικών κυρώσεων που να διασφαλίζουν την καταστολή ψευδών ή παραπλανητικών ενδείξεων προέλευσης, το άρθρο 1 παράγραφος 5 ορίζει ότι «εφαρμόζονται οι κυρώσεις που προβλέπονται από τις αντίστοιχες διατάξεις των νόμων που αφορούν τα σήματα ή τις εμπορικές ονομασίες».

Το άρθρο 2 παράγραφος 1 ορίζει ότι η κατάσχεση πραγματοποιείται κατά περίπτωση από τις τελωνειακές αρχές, οι οποίες ενημερώνουν αμέσως το ενδιαφερόμενο μέρος, είτε πρόκειται για μεμονωμένο πρόσωπο είτε για νομική οντότητα, ώστε το μέρος αυτό, εάν το επιθυμεί, να λάβει κατάλληλη βήματα σε σχέση με την κατάσχεση που πραγματοποιήθηκε ως συντηρητικό μέτρο. Ωστόσο, ο εισαγγελέας ή οποιαδήποτε άλλη αρμόδια αρχή (στην Ελλάδα υπηρεσίες που υπάγονται στην ΑΑΔΕ) μπορεί να απαιτήσει κατάσχεση είτε κατόπιν αιτήματος του ζημιωθέντος είτε αυτεπαγγέλτως. Στη συνέχεια, η διαδικασία ακολουθεί την κανονική της πορεία. Εξαιρούνται από την κατάσχεση από το άρθρο 2 παράγραφος 2 τα εμπορεύματα που βρίσκονται υπό διαμετακόμιση.

Στο άρθρο 3α προβλέπεται ότι οι συμβαλλόμενες χώρες δεσμεύονται να απαγορεύσουν τη χρήση, σε σχέση με την πώληση ή την προβολή ή την προσφορά για πώληση οποιωνδήποτε αγαθών, όλων των ενδείξεων σχετικά με τη φύση της δημοσιότητας που μπορούν να εξαπατήσουν το κοινό ως προς την πηγή των εμπορευμάτων και εμφανίζονται σε πινακίδες, διαφημίσεις, τιμολόγια, λίστες κρασιών, επαγγελματικές επιστολές ή έγγραφα ή οποιαδήποτε άλλη εμπορική επικοινωνία.

Το άρθρο 3 ορίζει ότι οι διατάξεις της Συμφωνίας της Μαδρίτης δεν εμποδίζουν τον πωλητή να αναφέρει το όνομα ή τη διεύθυνσή του σε προϊόντα που προέρχονται από χώρα διαφορετική από εκείνη στην οποία πραγματοποιείται η πώληση αλλά σε αυτήν την περίπτωση, η διεύθυνση ή το όνομα πρέπει να συνοδεύεται από ακριβή ένδειξη με σαφείς χαρακτήρες της χώρας ή του τόπου κατασκευής ή παραγωγής ή από κάποια άλλη ένδειξη

επαρκή για την αποφυγή οποιασδήποτε παρανόησης ως προς την πραγματική πηγή των εμπορευμάτων.

Το άρθρο 4 επέτρεψε στα δικαστήρια κάθε υπογράφοντος κράτους μέρους να αποφασίσουν ποιες ονομασίες, λόγω του γενικού χαρακτήρα τους, δεν εμπίπτουν στις διατάξεις της Συμφωνίας. Ωστόσο, αυτό το άρθρο απέκλεισε από αυτήν την επιφύλαξη τοπικές ονομασίες σχετικά με την πηγή προϊόντων της αμπέλου. Αυτή η διάταξη εξήγησε προφανώς γιατί αυτή η συμφωνία δεν προσέκλυσε την προσχώρηση σημαντικών εμπορικών χωρών όπως οι ΗΠΑ, η Γερμανία και η Ιταλία.

2.5 Διεθνής σύμβαση για τη χρήση των ονομασιών προέλευσης και των ονομασιών τυριών ή Σύμβαση της Στρέσα (1951)

Τα συμβαλλόμενα μέρη της Σύμβασης Στρέσα, που είναι μερικές από τις χώρες της Ευρώπης που παράγουν τυρί, «δεσμεύονται να απαγορεύσουν και να καταπολεμήσουν εντός των αντίστοιχων εδαφικών τους περιοχών τη χρήση, στη γλώσσα του κράτους ή σε μια ξένη γλώσσα, του «*appellations d' origine*» (δηλαδή ονομασίες προέλευσης), ονομασίες τυριών που αντιβαίνουν στις αρχές που αναφέρονται στα άρθρα 2 έως 9. Η Σύμβαση, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Σεπτεμβρίου 1953, ισχύει για όλα τα χαρακτηριστικά που αποτελούν ψευδείς πληροφορίες σχετικά με την προέλευση, την ποικιλία, τη φύση ή συγκεκριμένες ιδιότητες των τυριών, που αναφέρονται σε προϊόντα που ενδέχεται να συγχέονται με το τυρί. Ο όρος «τυρί», σύμφωνα με το άρθρο 2.1 της Σύμβασης, προορίζεται για «νωπά και ωριμασμένα προϊόντα που λαμβάνονται με αποστράγγιση μετά την πήξη του γάλακτος, της κρέμας, του αποκορυφωμένου ή μερικώς αποκορυφωμένου γάλακτος ή ενός συνδυασμού αυτών», ή από «προϊόντα που λαμβάνονται από τη μερική συγκέντρωση ορού γάλακτος ή βουτυρογάλακτος, αλλά εξαιρουμένης της προσθήκης οποιουδήποτε λιπαρού υλικού στο γάλα».

Το άρθρο 3 ορίζει ότι οι ονομασίες προέλευσης αυτών των τυριών «παρασκευάζονται ή ωριμάζουν σε παραδοσιακές περιοχές, βάσει τοπικών, πιστών και αδιάλειπτων χρήσεων», που απαριθμούνται στο παράρτημα Α της Σύμβασης, προορίζονται αποκλειστικά για αυτά τα τυριά «είτε χρησιμοποιούνται μόνα τους ή συνοδεύονται από κάποιον χαρακτηριστικό ή ακόμη και διορθωτικό προσδιοριστικό όρο όπως «τύπος», «είδος», «μίμηση» ή άλλος όρος». Το παράρτημα Α περιλαμβάνει τα ακόλουθα πασίγνωστα και εύγευστα τυριά: Gorgonzola, Parmigiana Romano, Pecorino Romano και Roquefort. Το Παράρτημα Β της Σύμβασης περιλαμβάνει έναν αριθμό ονομασιών για τυρί που απαγορεύονται από το άρθρο 4.2 για προϊόντα που δεν πληρούν τις απαιτήσεις που παρέχονται από τα συμβαλλόμενα μέρη σε σχέση με το «σχήμα, βάρος, μέγεθος, τύπο και χρώμα του δέρματος και του τυροπήγματος,

καθώς και περιεκτικότητα σε λιπαρά του τυριού». Στο Παράρτημα Β περιλαμβάνονται τα επίσης εύγευστα εκ των οποίων το πέμπτο και το έκτο πασίγνωστα Asiago, Camembert, Cambozola, Danablu, Edam, Emmental, Esrom, Fiore Sardo, Fontina, Gruyère, Pinnzgauer Berkäse, Samsöe και Svecia.

Η Σύμβαση της Στρέσα τέθηκε σε ισχύ πριν από τη Συνθήκη για την ίδρυση της τότε ΕΟΚ -σημερινής ΕΕ- και το καθεστώς σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων που περιλαμβανόταν στην ιδρυτική Συνθήκη. Στην υπόθεση Deserbais (ΔΕΚ, C-286/86)⁷, το Δικαστήριο έπρεπε να ερμηνεύσει το άρθρο 234 (νυν άρθρο 307) της Συνθήκης ΕΚ, το οποίο προέβλεπε ότι η εφαρμογή της Συνθήκης δεν επηρέασε καθήκον του κράτους μέλους της ΕΚ σε σχέση με τα δικαιώματα τρίτων χωρών βάσει προηγούμενης διεθνούς συμφωνίας. Η Σύμβαση της Στρέσα είχε υπογραφεί πριν τεθεί σε ισχύ η Συνθήκη ΕΟΚ και μόνο η Δανία, η Γαλλία, η Ιταλία και οι Κάτω Χώρες ήταν συμβαλλόμενα μέρη. Το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν εμπλέκονταν τα δικαιώματα τρίτων χωρών και, ως εκ τούτου, ένα κράτος μέλος δεν μπορούσε να επικαλεστεί τις διατάξεις μιας προϋπάρχουσας διεθνούς συμφωνίας για να δικαιολογήσει περιορισμούς στην εμπορία προϊόντων που έρχονται από άλλο κράτος μέλος, όπου η εμπορία ήταν άλλως νόμιμη λόγω της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων που προβλέπει η Συνθήκη.

Ομοίως, στην υπόθεση Cambozola (ΔΕΚ, C-87/97)⁸, το ΔΕΕ έκρινε ότι η αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων υπήχθη στη Σύμβαση της Στρέσα και στον κανονισμό (ΕΟΚ). 2081/92 του Συμβουλίου που επιτρέπει την καταχώριση και την επιβολή δικαιωμάτων σε σχέση με τις ονομασίες προέλευσης.

2.6 Συμφωνία της Λισαβόνας για την προστασία των ονομασιών προέλευσης και της καταχώρισής τους (1958)

Η Συμφωνία της Λισαβόνας καθιέρωσε ένα διεθνές σύστημα καταχώρισης και προστασίας των ονομασιών προέλευσης μεταξύ των μελών της Ένωσης της Λισαβόνας, η οποία περιελάμβανε τα συμβαλλόμενα κράτη. Το άρθρο 1 παράγραφος 2 υποχρέωσε τα μέρη της συμφωνίας να προστατεύουν στην επικράτειά τους «τις ονομασίες προέλευσης των προϊόντων» των υπογραφόντων χωρών, «αναγνωρίζονται και προστατεύονται ως έχουν στη χώρα προέλευσης» και έχουν εγγραφεί στο Διεθνές Γραφείο του ΠΟΔΙ (WIPO). Το άρθρο 4 της συμφωνίας προβλέπει ότι η συμφωνία δεν αποκλείει την προστασία που έχει ήδη χορηγηθεί

⁷ ΔΕΚ, Υπόθεση C-286/86, Δημοσιευμένη στο: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:61986CJ0286>

⁸ ΔΕΚ, Υπόθεση C87/97, Δημοσιευμένη στη: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A61997CJ0087&qid=1604264979102>

ονομασίες προέλευσης σε καθμία από τις χώρες της Ένωσης της Λισαβόνας δυνάμει άλλων διεθνών συμφωνιών, όπως η Συμφωνία του Παρισιού και της Μαδρίτης για την καταστολή ψευδών ή παραπλανητικών ενδείξεων πηγής αγαθών ή βάσει της εθνικής νομοθεσίας ή δικαστικών αποφάσεων.

Η Συμφωνία της Λισαβόνας, υπογράφηκε από 11 ιδρυτικά κράτη, απέτυχε να προσελκύσει πολλά κράτη μέχρι το 2013 (WIPO, 2015)⁹. Όμως το 2015 η Συμφωνία ενισχύθηκε με την Πράξη της Γενεύης (WIPO, 2015)¹⁰.

Ο Gervais (2010)¹¹ παρατήρησε από την εξέταση όλων των τρεχουσών ονομασιών στο μητρώο της Λισαβόνας ότι 11 χώρες κατέχουν το 97,5 τοις εκατό όλων των συμμετοχών, με τις τρεις πρώτες να κατέχουν πάνω από το 78 τοις εκατό, εκ των οποίων η Γαλλία κατέχει το 62,5 τοις εκατό. Ένα πρόβλημα ήταν ότι η ένταξη περιοριζόταν σε εκείνα τα έθνη που προστάτευαν τις ονομασίες προέλευσης «ως τέτοια». Έτσι, τα κράτη που προστάτευαν αυτήν τη μορφή πνευματικής ιδιοκτησίας υπό το σήμα, τον αθέμιτο ανταγωνισμό ή τους νόμους περί προστασίας των καταναλωτών ήταν κλειδωμένα. Επίσης, η συμφωνία δεν έκανε εξαίρεση για τα GI, τα οποία είχαν ήδη γίνει γενικά στα κράτη μέλη.

Το άρθρο 2 παράγραφος 1 της συμφωνίας ορίζει την «ονομασία προέλευσης» ως «τη γεωγραφική ονομασία μιας χώρας, περιοχής ή τοποθεσίας, που χρησιμεύει για τον προσδιορισμό της καταγωγής ενός προϊόντος, η ποιότητα και τα χαρακτηριστικά του οποίου οφείλονται αποκλειστικά ή ουσιαστικά το γεωγραφικό περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων φυσικών και ανθρώπινων παραγόντων». Η χώρα προέλευσης ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 ως «η χώρα της οποίας το όνομα ή η χώρα στην οποία βρίσκεται η περιοχή ή η τοποθεσία της οποίας το όνομα, συνιστά την ονομασία προέλευσης που έχει δώσει στο προϊόν τη φήμη του» ακριβώς λόγω της τοποθεσίας από την οποία προέρχεται.

Το άρθρο 3 της Συμφωνίας της Λισαβόνας ορίζει ότι «η προστασία πρέπει να διασφαλίζεται έναντι τυχόν σφετερισμού ή απομίμησης, ακόμη και αν αναφέρεται η πραγματική προέλευση του προϊόντος ή εάν η ονομασία χρησιμοποιείται σε μεταφρασμένη μορφή ή συνοδεύεται από όρους όπως «είδος», «τύπος», «τρόπος», «απομίμηση» ή άλλους παρόμοιους όρους. Όπως θα δούμε παρακάτω, αυτή η γλώσσα συμπεριλήφθηκε στο άρθρο 23 της Συμφωνίας TRIPS, για την παροχή πρόσθετης προστασίας για κρασιά και οινοπνευματώδη ποτά. Οι Πράξεις της Συμφωνίας της Λισαβόνας ορίζουν το σφετερισμό ως «παράνομη υιοθέτηση» ή παραποίηση μιας ονομασίας.

⁹ WIPO, *Lisbon Agreement for the Protection of Appellations of Origin and their International Registration*, Διαθέσιμο στο: <https://www.wipo.int/treaties/en/registration/lisbon/>, Ανακτήθηκε στις 21 Φεβ 2021

¹⁰ WIPO, *Summary of the Geneva Act of the Lisbon Agreement*, Διαθέσιμο στο: https://www.wipo.int/treaties/en/registration/lisbon/summary_lisbon-geneva.html, Ανακτήθηκε στις 21 Φεβ 2021

¹¹ Journal of International Law, *Reinventing Lisbon: The Case for a Protocol to the Lisbon Agreement (Geographical Indications)*, Daniel J. Gervais, 2010, Δημοσιευμένο στο: <https://chicagounbound.uchicago.edu/cjil/vol11/iss1/5/>

Το άρθρο 5 παράγραφος 1 προέβλεπε την καταχώριση των ονομασιών προέλευσης στο Διεθνές Γραφείο του ΠΟΔΙ (WIPO), κατόπιν αιτήματος των υπηρεσιών προστασίας πνευματικής ιδιοκτησίας των χωρών της Ένωσης της Λισαβόνας, «στο όνομα οποιωνδήποτε φυσικών ή νομικών προσώπων, δημόσιων ή ιδιωτικών, έχοντας, σύμφωνα με την εθνική τους νομοθεσία, δικαίωμα χρήσης τέτοιων ονομασιών». Δηλαδή, η διεθνής προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων ως μέρος της προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας βασίζεται κατά κύριο λόγο στην ύπαρξη εθνικών συστημάτων καταχώρισης και διασφάλισης της προστασίας των ονομασιών γεωγραφικών ενδείξεων..

Το άρθρο 5 παράγραφος 2 απαιτεί από το Διεθνές Γραφείο, χωρίς καθυστέρηση, να κοινοποιεί στις αρμόδιες υπηρεσίες των διαφόρων χωρών της Ένωσης της Λισαβόνας τέτοιες καταχωρίσεις και να δημοσιεύεται σε περιοδικό.

Το άρθρο 5 παράγραφος 3 προβλέπει ότι η υπηρεσία προστασίας πνευματικής ιδιοκτησίας μιας χώρας μέλους μπορεί να «δηλώνει ότι δεν μπορεί να διασφαλίσει την προστασία μιας ονομασίας προέλευσης της οποίας η καταχώριση έχει κοινοποιηθεί σε αυτήν», υπό την προϋπόθεση ότι αυτό κοινοποιείται στο Διεθνές Γραφείο του WIPO, μαζί με ένδειξη των λόγων αυτής, εντός περιόδου ενός έτους από την παραλαβή της κοινοποίησης της καταχώρισης και «υπό την προϋπόθεση ότι η δήλωση αυτή δεν είναι επιζήμια, στη συγκεκριμένη χώρα, για τις άλλες μορφές προστασίας της ονομασίας που ο ιδιοκτήτης της μπορεί να δικαιούται να αξιώσει σύμφωνα με το άρθρο 4».

Το άρθρο 5 παράγραφος 4 προβλέπει ότι η δήλωση αυτή δεν μπορεί να προβληθεί από τα γραφεία των χωρών της Ένωσης μετά τη λήξη της περιόδου ενός έτους από την παραλαβή της κοινοποίησης εγγραφής και «υπό την προϋπόθεση ότι η δήλωση αυτή δεν βλάπτει, στη συγκεκριμένη χώρα, τις άλλες μορφές προστασίας της ονομασίας τις οποίες ο ιδιοκτήτης αυτής μπορεί να δικαιούται να αξιώσει βάσει του άρθρου 4».

Το άρθρο 5 παράγραφος 5 απαιτεί από το Διεθνές Γραφείο του ΠΟΔΙ, το συντομότερο δυνατόν, να κοινοποιεί στο τελωνείο της χώρας προέλευσης οποιαδήποτε δήλωση που υποβάλλεται βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 3 από γραφείο άλλης συμβαλλόμενης χώρας. Το άρθρο 5 παράγραφος 5 ορίζει ότι «ο ενδιαφερόμενος», όταν ενημερώνεται από μία εθνική υπηρεσία προστασίας πνευματικής ιδιοκτησίας για τη δήλωση άλλης χώρας, «μπορεί να προσφύγει, σε αυτή την άλλη χώρα, σε όλα τα δικαστικά και διοικητικά ένδικα μέσα που έχουν οι πολίτες αυτής της χώρας».

Η συμφωνία της Λισαβόνας δεν ορίζει τι σημαίνει «ενδιαφερόμενο μέρος», αν και το άρθρο 8 προβλέπει ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα νομικά μέσα που απαιτούνται για τη διασφάλιση της προστασίας των ονομασιών προέλευσης σε κάθε χώρα της Ένωσης της

Λισαβόνας «από οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο μέρος, είτε είναι φυσικό πρόσωπο είτε νομική οντότητα, δημόσια ή ιδιωτική».

Όταν μια ονομασία στην οποία έχει χορηγηθεί προστασία σε μια χώρα σύμφωνα με την κοινοποίηση της διεθνούς καταχώρισης της έχει ήδη χρησιμοποιηθεί από τρίτους στη χώρα αυτή από ημερομηνία πριν από την εν λόγω κοινοποίηση, το άρθρο 5 παράγραφος 6 προβλέπει ότι η αρμόδια υπηρεσία της χώρας «θα έχει το δικαίωμα να παραχωρήσει σε τρίτα μέρη περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο έτη για τον τερματισμό της χρήσης αυτής», υπό την προϋπόθεση ότι ενημερώνει σχετικά το Διεθνές Γραφείο κατά τους τρεις μήνες μετά τη λήξη της περιόδου ενός έτους που προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3.

Η συμφωνία της Λισαβόνας κάνει μια ασαφή αναφορά στη διάρκεια της προστασίας μιας καταχωρισμένης ονομασίας προέλευσης. Το άρθρο 7, με τίτλο «Περίοδος ισχύος», ορίζει: «Η εγγραφή που πραγματοποιείται στο Διεθνές Γραφείο σύμφωνα με το άρθρο 5 εξασφαλίζει, χωρίς ανανέωση, προστασία για ολόκληρη την περίοδο που αναφέρεται στο προηγούμενο άρθρο. Το άρθρο 5 δεν κάνει καμία ειδική αναφορά σε μια χρονική περίοδο προστασίας. Η μόνη αναφορά του σε χρονικές περιόδους σχετίζεται με τη διαδικασία δήλωσης ότι ορισμένες ονομασίες δεν μπορούν να προστατευτούν. Ωστόσο, δεδομένου ότι το άρθρο 7 παράγραφος 1 αναφέρεται σε απουσία ανανέωσης, η υπόθεση είναι ότι μια ονομασία προστατεύεται για όσο παραμένει μια ονομασία στη σχετική χώρα προέλευσης.

Το άρθρο 6 ορίζει ότι μια ονομασία στην οποία έχει χορηγηθεί προστασία σε μία από τις χώρες της Ένωσης της Λισαβόνας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 5 δεν μπορεί, στη χώρα αυτή, να θεωρηθεί γενική, εφόσον προστατεύεται ως ονομασία καταγωγής στη χώρα προέλευσης.

Το άρθρο 8 της Συμφωνίας της Λισαβόνας ορίζει ότι οι νομικές ενέργειες που απαιτούνται για τη διασφάλιση της προστασίας των ονομασιών προέλευσης μπορούν να ασκηθούν σε καθεμία από τις χώρες της Ένωσης της Λισαβόνας σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας:

1. κατόπιν πρωτοβουλίας της αρμόδιας υπηρεσίας ή κατόπιν αιτήματος του εισαγγελέα (για χώρες του αγγλοσαξονικού δικαίου κυρίως)
2. από οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο μέρος, είτε φυσικό πρόσωπο είτε νομικό πρόσωπο, δημόσιο ή ιδιωτικό.

2.7 Η πράξη της Στοκχόλμης (1967) και η τροποποίηση της Συμφωνίας της Λισαβόνας (1979)

Η πράξη της Στοκχόλμης δεν έφερε μεγάλες αλλαγές ως προς το περιεχόμενο της Συμφωνίας της Λισαβόνας αλλά αποτέλεσε ένα σημαντικό κόμβο για την εξέλιξη και την υιοθέτηση των προβλέψεων της Συμφωνίας της Λισαβόνας. Την πράξη της Στοκχόλμης την υπέγραψαν 29 από τα 30 συμβαλλόμενα κράτη της Συμφωνίας της Λισαβόνας (WIPO, 2021)¹² (βλ. Παράρτημα 3). Στην ουσία της η Συμφωνία της Λισαβόνας όπως τροποποιήθηκε μετά την πράξη της Στοκχόλμης σε τελική μορφή το έτος 1979, υιοθετήθηκε από σχεδόν όλα πλην ενός τα ήδη συμβαλλόμενα μέρη.

2.8 Η πράξη της Γενεύης (2015)

Σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1 σημείο iii) της πράξης της Γενεύης της συμφωνίας της Γενεύης, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει εξουσιοδοτηθεί δεόντως, σύμφωνα με τις εσωτερικές της διαδικασίες, να προσχωρήσει στην προσχώρηση της πράξης της Γενεύης της συμφωνίας της Λισαβόνας και ότι, σύμφωνα με ως συνιστώσες συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφαρμόζεται νομοθεσία σύμφωνα με την οποία μπορούν να ληφθούν περιφερειακές ενδείξεις προστασίας όσον αφορά τις γεωγραφικές ενδείξεις (βλ. Γνωστοποίηση 42 της Λισαβόνας¹³) (WIPO, 2019)

Η Ευρωπαϊκή Ένωση κάνει χρήση της δυνατότητας που προβλέπεται στο άρθρο 29 παράγραφος 4 της πράξης της Γενεύης της συμφωνίας της Λισαβόνας να παρατείνει κατά ένα έτος την προθεσμία που αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 της πράξης της Γενεύης της συμφωνίας της Λισαβόνας και τις περιόδους που αναφέρονται στο άρθρο 17 της Πράξης της Γενεύης της συμφωνίας της Λισαβόνας, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στους κοινούς κανονισμούς (βλ. Γνωστοποίηση 42 της Λισαβόνας).

Η Πράξη της Γενεύης έφερε ενίσχυση της Συμφωνίας της Λισαβόνας (WIPO, 2015)¹⁴ και αέρα ανανέωσης σε ένα μεταβαλλόμενο εμπορικό περιβάλλον. Η ΕΕ έγινε μέρος της Πράξης της Γενεύης, όπως και αυτόνομα χώρες της ΕΕ όπως η Γαλλία και η Ιταλία αλλά και χώρες απομακρυσμένες ακόμα και η Λαϊκή Δημοκρατία της Κορέας. Η πράξη αποτέλεσε μια διεθνή συμφωνία που στόχευε στο να εγκαθιδρύσει ένα αποδοτικό διεθνές σύστημα

¹² WIPO, Contracting Parties Lisbon Agreement Stockholm Act (1967) (Total Contracting Parties: 29), Διαθέσιμο στο https://wipolex.wipo.int/en/treaties/ShowResults?search_what=A&act_id=8 Ανακτήθηκε 21 Φεβ 2021

¹³ WIPOLEX, *Lisbon Notification No. 42 Lisbon Agreement for the Protection of Appellations of Origin and their International Registration Geneva Act of the Lisbon Agreement on Appellations of Origin and Geographical Indications Accession by the European Union*, Διαθέσιμο στο: https://www.wipo.int/treaties/en/notifications/lisbon/treaty_lisbon_42.html Ανακτήθηκε 21 Φεβ 2021

¹⁴ WIPOLEX, *WIPO-Administered Treaties*, Ανακτήθηκε 11 Δεκ 2020, Δημοσιευμένο στο https://wipolex.wipo.int/en/treaties/ShowResults?search_what=A&act_id=50

καταχώρισης και προστασίας και για τις ονομασίες προελεύσεως και για τις γεωγραφικές ενδείξεις. Η Πράξη της Γενεύης -που υιοθετήθηκε στις 20 Μαΐου 2015- τέθηκε σε ισχύ στις 26 Φεβρουαρίου 2020 (WIPO, 2020)¹⁵ επικαιροποιώντας την Συμφωνία της Λισαβόνας, για την προστασία ονομασιών προελεύσεως και την διεθνή καταχώριση τους (1958), σχεδιάστηκε για να διασφαλίσει ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη για τις ονομασίες προελεύσεως και τις γεωγραφικές ενδείξεις μπορούν να καταχωρήσουν μια και μόνο αίτηση και να πληρώσουν μια φορά συνολικά ως δέσμη εξόδων για την προστασία των προϊόντων τους σε διαφορετικές περιοχές ανά τον κόσμο, άρα και διαφορετικές δικαιοδοσίες.

Η Πράξη της Γενεύης αναβάθμισε και ενίσχυσε το διεθνές σύστημα καταχώρισης που ισχύει μέχρι τότε προστατεύοντας τα ονόματα που χαρακτηρίζουν την γεωγραφική προέλευση των προϊόντων. Αυτό επιτεύχθηκε ευκολότερα με καλύτερη αξιολόγηση και των εθνικών ή τοπικών συστημάτων για την προστασία χαρακτηριστικών γνωρισμάτων με σεβασμό στα προϊόντα που η ποιότητά τους βασίζεται καθαρά στην προέλευσή τους. Αυτό επιτρέπει συγκεκριμένους διακυβερνητικούς οργανισμούς να συμμετέχουν ώστε να γίνει το διεθνές σύστημα προστασίας πιο περιεκτικό.

Συνδυασμένη η Συμφωνία της Λισαβόνας με την Πράξη της Γενεύης σχηματίζουν το Σύστημα της Λισαβόνας, προσφέροντας ένα πιο περιεκτικό και αποτελεσματικό διεθνές σύστημα προστασίας για τα προϊόντα με προστασία ονομασίας προέλευσης.

Αυτό δεν μπορεί να είναι επωφελές για παραγωγούς οι οποίοι θέλουν ισχυρότερη νομική προστασία για τις μάρκες τους στις παγκόσμιες αγορές. Επίσης ωφελεί τους καταναλωτές στο να διαβεβαιώσουν την ποιότητα, την αυθεντικότητα προϊόντων καθώς και την πορεία παραγωγής τους. Η Συμφωνία της Λισαβόνας έχει ήδη χρησιμοποιηθεί για να καταχωρηθούν ονόματα προϊόντων για πολλά προϊόντα τα οποία χαρακτηρίζονται από μοναδικά χαρακτηριστικά τα οποία τα συνδέουν με συγκεκριμένη γεωγραφική προέλευση, όπως για παράδειγμα προσούτο Πάρμας (Prosciutto di Parma), κρύσταλλα Βοημίας (ČESKÝ KŘIŠŤÁL), και σαμπάνια. Με την Πράξη της Γενεύης, ακόμα περισσότερα προϊόντα, παραγωγοί και καταναλωτές ωφελούνται.

2.9 Διεθνής Οργανισμός Κρασιών - International Organisation of Vine and Wine (OIV)

Ο OIV είναι ένας διακυβερνητικός οργανισμός με επιστημονική και τεχνική φύση αναγνωρισμένης ανταγωνιστικότητας και τα έργα του σχετικά με τα αμπέλια, τους οίνους και

¹⁵ WIPO, *Lao People's Democratic Republic is First to Join the Geneva Act of WIPO's Lisbon Agreement following its Entry into Force on February 26, 2020*, Δημοσιευμένο στο: https://www.wipo.int/lisbon/en/news/2020/news_0008.html , Ανακτήθηκε στις 15 Μαρ 2021

τα ροφήματα που βασίζονται στο κρασί, επιτραπέζια σταφύλια και άλλα προϊόντα σταφυλιού¹⁶.

Η αποστολή του ΟΙV είναι κυρίως η προαγωγή της επιστημονικής έρευνας και η εφαρμογή τεχνικών, η εναρμόνιση ενσωμάτωσης νομοθεσιών και κανονισμών των μελών ή, όπου απαιτείται, η διευκόλυνση της αμοιβαίας αναγνώρισης των πρακτικών. Επίσης συμβάλει στην προστασία της υγείας των καταναλωτών και να συμβάλει στην ασφάλεια των τροφίμων με εξειδικευμένη επιστημονική παρακολούθηση, καθιστώντας δυνατή την αξιολόγηση των ειδικών χαρακτηριστικών των προϊόντων αμπέλου, προωθώντας και καθοδηγώντας την έρευνα σε κατάλληλες διατροφικές και υγειονομικές πτυχές, επεκτείνοντας τη διάδοση πληροφοριών προκύπτει από μια τέτοια έρευνα στο ιατρικό και υγειονομικό επάγγελμα.

2.10 Διεθνείς κανόνες που εφαρμόζονται στα κρασιά με προστασία γεωγραφικής προέλευσης¹⁷

Οι οίνοι που οφείλουν τα χαρακτηριστικά τους (όπως οξύτητα, γεύση κλπ) από την προέλευση τους, προστατεύονται με ένδειξη γεωγραφικής προελεύσεως σε διεθνές επίπεδο. Ο ΟVI ορίζει τις γεωγραφικές ενδείξεις ως «ένα γεωγραφικό όνομα που χρησιμοποιείται για να χαρακτηρίσει έναν οίνο ή ένα ποτό με βάση το κρασί με ποιότητα και/ή χαρακτηριστικά τα οποία οφείλονται στο γεωγραφικό περιβάλλον συμπεριλαμβανομένων φυσικών και ανθρωπογενών παραγόντων» (ΟVI, 2019). Προβλέψεις για την προστασία οίνων με ΓΕ περιλαμβάνεται σε διεθνείς συμφωνίες από τον 19^ο αιώνα και σε πολλές διμερείς συμφωνίες που έχει υπογράψει η ΕΕ με τρίτες χώρες.

2.11 TRIPS

Το πιο σημαντικό νομικό πλαίσιο για την προστασία των κρασιών με ΓΕ σε διεθνές επίπεδο είναι η Συμφωνία του ΠΟΕ σχετικά με το Εμπόριο και την Πνευματική Ιδιοκτησία (TRIPS) το 1994 η οποία έχει ειδική ενότητα αφιερωμένη στις ΓΕ. Αυτή ήταν η πρώτη πολυμερής συμφωνία που ανέδειξε σε τέτοιο βαθμό τις ΓΕ. Όσον αφορά τα κρασιά η προστασία τους που προκύπτει με βάση την συμφωνία TRIPS.

¹⁶ IOV, Διεθνής Οργανισμός Κρασιών - *International Organisation of Vine and Wine*, Δημοσιευμένο <http://www.oiv.int/en/the-international-organisation-of-vine-and-wine>

¹⁷ European Federation of Origin Wines, International rules applicable to origin wines, Διαθέσιμο στο: <http://efow.eu/international-rules-applicable-to-origin-wines/> Ανακτήθηκε 23 Ιαν 2021

Ειδικά ως προς τα κρασιά υπάρχει μακρά παράδοση στην Ευρώπη. Πρέπει να παρέχονται νομικά μέσα για να αποτρέπεται η χρήση της ΓΕ που αναγνωρίζει τους οίνους που δεν προέρχονται από τον τόπο που υποδεικνύεται από μια συγκεκριμένη ΓΕ, ακόμη και όταν αναφέρεται η πραγματική καταγωγή των εμπορευμάτων ή η ΓΕ χρησιμοποιείται στη μετάφραση ή συνοδεύεται από εκφράσεις όπως «είδος», «τύπος», «στυλ», «απομίμηση» ή παρόμοια τέτοια φράση ή χαρακτηρισμός. Η καταχώριση ενός εμπορικού σήματος που περιέχει ή αποτελείται από μια ΓΕ που αναγνωρίζει τους οίνους θα πρέπει να απορριφθεί ή να ακυρωθεί αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος ενδιαφερόμενου μέρους σε σχέση με τους οίνους που δεν έχουν αυτή την καταγωγή. Σε περίπτωση ομώνυμων ΓΕ, πρέπει να παρέχεται προστασία σε κάθε ένδειξη, υπό την προϋπόθεση ότι οι καταναλωτές δεν παραπλανούνται και οι παραγωγοί αντιμετωπίζονται εξίσου. Η συμφωνία TRIPs προβλέπει ορισμένες εξαιρέσεις, ιδίως μια εξαίρεση γενικότητας, το δικαίωμα χρήσης του ονόματος ενός ατόμου, μια ρήτρα εξαφάνισης (για να είναι επιλέξιμη για προστασία σε μια τρίτη χώρα, ένα ΓΕ πρέπει να προστατεύεται ή να χρησιμοποιείται στη χώρα προέλευσης του). Περιέχει επίσης όρους για την επίλυση ζητημάτων ΓΕ και εμπορικών σημάτων.

Στο πλαίσιο του Γύρου Ανάπτυξης της Ντόχα, διεξάγονται διαπραγματεύσεις στον ΠΟΕ για τη θέσπιση ενός πολυμερούς συστήματος κοινοποίησης και καταχώρισης ΓΕ για τους οίνους (WTO, 2018)¹⁸. Η Διακήρυξη της Ντόχα στην παράγραφο 18 αναφέρει ότι το Συμβούλιο της TRIPs θα χειριστεί τις εργασίες επέκτασης σύμφωνα με την παράγραφο 12 της δήλωσης, το οποίο ασχολείται με θέματα εφαρμογής της συμφωνίας. Η παράγραφος 12 αναφέρει ότι «οι διαπραγματεύσεις για εκκρεμή ζητήματα εφαρμογής θα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος» του προγράμματος εργασίας της Ντόχα και ότι τα θέματα εφαρμογής «αντιμετωπίζονται κατά προτεραιότητα από τους αρμόδιους φορείς του ΠΟΕ, οι οποίοι υποβάλλουν έκθεση στην επιτροπή εμπορικών διαπραγματεύσεων...»

Τα μέλη παραμένουν βαθιά διχασμένα, χωρίς να υπάρχει συμφωνία, αν και είναι έτοιμα να συνεχίσουν να συζητούν το θέμα. Πάντως είναι κρίσιμη η διάσταση απόψεων που υπάρχει μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ και γενικότερα η διάσταση απόψεων μεταξύ των κρατών ως προς το επίπεδο προστασίας των προϊόντων με προστασία ΓΕ.

---

¹⁸ WTO, Extending the “higher level of protection” beyond wines and spirits, Διαθέσιμο στο: https://www.wto.org/english/tratop_e/TRIPs_e/gi_background_e.htm#protection, Ανακτήθηκε στις 31/3/2021

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Υποθέσεις C-63/97 Bayerische Motorenwerke AG v Deenik [1999] ECR I-905 at [61], Case C-100/02 Gerolsteiner Brunnen GmbH & Co v Putsch GmbH [2004] ECR I-691 at [24], Case C-245/02 Anheuser-Busch Inc v Budejovicky Budvar np [2004] I-10989 at [82], Case 228/03 Gillette Co v LA-Laboratories Ltd Oy [2005] ECR I-2337 at [41] and Case C-17/06 Céline SARL v Céline SA [2007] ECR I-7041 at [33 ΔΕΕ, Υπόθεση C-286/86, Δημοσιευμένη στο: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:61986CJ0286>

ΔΕΕ, Υπόθεση C87/97, Δημοσιευμένη στη: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A61997CJ0087&qid=1604264979102>

WIPO, Contracting Parties Lisbon Agreement Stockholm Act (1967) (Total Contracting Parties: 29), Διαθέσιμο στο https://wipolex.wipo.int/en/treaties/ShowResults?search_what=A&act_id=8 Ανακτήθηκε 21 Φεβ 2021

WIPOLEX, *Lisbon Notification No. 42 Lisbon Agreement for the Protection of Appellations of Origin and their International Registration Geneva Act of the Lisbon Agreement on Appellations of Origin and Geographical Indications Accession by the European Union*, Διαθέσιμο στο: https://www.wipo.int/treaties/en/notifications/lisbon/treaty_lisbon_42.html Ανακτήθηκε 21 Φεβ 2021

WIPOLEX, *WIPO-Administered Treaties*, Ανακτήθηκε 11 Δεκ 2020, Δημοσιευμένο στο https://wipolex.wipo.int/en/treaties/ShowResults?search_what=A&act_id=50

WIPO, *Lao People's Democratic Republic is First to Join the Geneva Act of WIPO's Lisbon Agreement following its Entry into Force on February 26, 2020*, Δημοσιευμένο στο: https://www.wipo.int/lisbon/en/news/2020/news_0008.html, Ανακτήθηκε στις 15 Μαρ 2021

IOV, *Διεθνής Οργανισμός Κρασιών - International Organisation of Vine and Wine*, Δημοσιευμένο <http://www.oiv.int/en/the-international-organisation-of-vine-and-wine> European Federation of Origin Wines, International rules applicable to origin wines, Διαθέσιμο στο: <http://efow.eu/international-rules-applicable-to-origin-wines/> Ανακτήθηκε 23 Ιαν 2021

WTO, Extending the “higher level of protection” beyond wines and spirits, Διαθέσιμο στο: https://www.wto.org/english/tratop_e/TRIPs_e/gi_background_e.htm#protection, Ανακτήθηκε στις 31/3/2021

3. Η Συμφωνία TRIPS και ο ΠΟΕ

3.1 Ιστορία της προστασίας των Γεωγραφικών Ενδείξεων στο πλαίσιο του ΠΟΕ

Η προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων εντάσσεται στο πλαίσιο της προστασίας των έργων διανοίας, όπως αυτή ρυθμίζεται στις διατάξεις του Δικαίου Διανοητικής Ιδιοκτησίας σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Διανοητικής Ιδιοκτησίας. Στα πλαίσια του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου οι Γεωγραφικές Ενδείξεις προστατεύονται από την Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου (TRIPs).

Το 1994 επιτεύχθηκε στο πλαίσιο του ΠΟΕ η Συμφωνία σχετικά με τις πτυχές του Διεθνούς Δικαίου Διανοητικής ιδιοκτησίας που σχετίζονται με το εμπόριο, γνωστή διεθνώς με το αγγλικό της όνομα Trade Related Aspects of International Property Rights (TRIPs). Στη Συμφωνία TRIPs οι Γεωγραφικές Ενδείξεις ορίζονται ως οι «ονομασίες που υποδεικνύουν ότι ένα προϊόν προέρχεται από μια συγκεκριμένη περιοχή ενός κράτους μέλους της Συμφωνίας, και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά, η φήμη και άλλα χαρακτηριστικά των αγαθών μπορούν να αποδοθούν ως προϊόντα αυτής της συγκεκριμένης «περιοχής».

Το άρθρο 22 της Συμφωνίας TRIPs ορίζει τις γεωγραφικές ενδείξεις ως ενδείξεις οι οποίες ταυτοποιούν ένα αγαθό ως τέτοιο το οποίο προέρχεται από την επικράτεια ενός Μέλους ή μιας περιοχής ή συγκεκριμένη γεωγραφική θέση εντός της επικράτειας όπου μια δεδομένη ποιότητα, φήμη και συγκεκριμένα χαρακτηριστικά του προϊόντος αποδίδονται σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή. Στο ίδιο άρθρο ορίζεται ότι το συμβαλλόμενο κράτος μέλος οφείλει να παρέχει την βασική προστασία που ορίζεται (ελάχιστες οριακές τιμές προστασίας) και στη συνέχεια, εφόσον επιθυμεί περαιτέρω δέσμευση και προστασία για τα προϊόντα της, μπορεί να την ενισχύσει - σε εθνικό επίπεδο.

Ειδικά στο άρθρο 23 ορίζεται ότι θα πρέπει να επιτευχθεί αυξημένη προστασία για τα κρασιά και τα οινοπνευματώδη ποτά, υπογραμμίζοντας τη σημασία τους για τον αγροτικό τομέα, διατάξεις ιδιαίτερα σημαντικές για τα κρασιά, τη σαμπάνια και τους αφρώδεις οίνους που παράγονται στην Ευρώπη (WTO)¹⁹. Θα πρέπει όπως αναφέρεται στην τελευταία παράγραφο του άρθρου 23 να διεξάγονται διαπραγματεύσεις στο Συμβούλιο TRIPs σχετικά με τη θέσπιση πολυμερούς συστήματος κοινοποίησης και καταχώρισης γεωγραφικών ενδείξεων για οίνους που είναι επιλέξιμοι για προστασία στα μέλη που συμμετέχουν στο σύστημα.

¹⁹ WTO, URUGUAY ROUND AGREEMENT: TRIPS, Section 3: geographical indications, Articles 22, 23, 24
Διαθέσιμο: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/27-trips_04b_e.htm

Έτσι στο άρθρο 24 περιγράφονται αναλυτικά οι τρόποι διεξαγωγής των διαπραγματεύσεων με στόχο την αύξηση της προστασίας μεμονωμένων γεωγραφικών ενδείξεων σύμφωνα με το άρθρο 23. Το άρθρο 24 της Συμφωνίας TRIPs περιέχει εξαιρέσεις των άρθρων 22 και 23, οι οποίες σχετίζονται με τα κρασιά και τα οινοπνευματώδη ποτά. Για παράδειγμα στο άρθρο 24 αναφέρεται ότι τα κράτη μέλη της Συμφωνίας δεν χρειάζεται να προστατεύσουν προϊόντα με γεωγραφική ένδειξη όταν αυτή η ένδειξη θεωρείται ένας γενικός όρος ή όταν το όνομα προστατεύεται ως εμπορικό σήμα (βλέπε Παράρτημα 1).

Το Συμβούλιο TRIPs παρακολουθεί την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος τμήματος. Η πρώτη τέτοια επανεξέταση θα πραγματοποιηθεί εντός δύο ετών από την έναρξη ισχύος της συμφωνίας του ΠΟΕ. Κάθε θέμα που επηρεάζει τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις εν λόγω διατάξεις μπορεί να υποβληθεί στην προσοχή του Συμβουλίου, το οποίο, κατόπιν αιτήματος ενός μέλους, διαβουλεύεται με οποιοδήποτε μέλος ή μέλη σχετικά με το θέμα για το οποίο δεν έχει δυνατή εξεύρεση ικανοποιητικής λύσης μέσω διμερών ή πολυμερών διαβουλεύσεων μεταξύ των ενδιαφερομένων μελών. Το Συμβούλιο αναλαμβάνει δράση που μπορεί να συμφωνηθεί για τη διευκόλυνση της λειτουργίας και την προώθηση των στόχων που αναφέρονται στα άρθρα 22, 23 και 24. Σε κάθε περίπτωση ένα μέλος δεν επιτρέπεται να μειώνει την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων που υπήρχαν σε αυτό το μέλος αμέσως πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας TRIPs του ΠΟΕ.

Η Συμφωνία TRIPs να απαιτεί από τα κράτη μέλη να παρέχουν νομική προστασία στα προϊόντα που χαρακτηρίζονται ως προϊόντα γεωγραφικής ένδειξης. Η ονομασία θεωρείται ότι χρησιμοποιείται λανθασμένα ή παραπλανητικά όταν, για παράδειγμα, υπονοεί ότι το προϊόν προέρχεται από περιοχή άλλη από την πραγματική περιοχή προέλευσης, κάτι το οποίο μπορεί να θεωρηθεί παραπλανητικό για τους καταναλωτές και να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού μεταξύ των παραγωγών (The United States Mission to the European Union, 2003)²⁰.

---

²⁰ The United States Mission to the European Union, 22 juli, 2003, Ανακτήθηκε 19 Μαρ 2021, Διαθέσιμο στο: www.useu.be/Categories/Trade/July2203USGeographicalIndications.htm,

3.2 Γύρος της Ντόχα και γεωγραφικές ενδείξεις²¹

Ο τρέχων γύρος των διαπραγματεύσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου αποκαλείται ο γύρος της Ντόχα ή η Αναπτυξιακή Ατζέντα της Ντόχα και οι διαπραγματεύσεις λαμβάνουν χώρα σε ποικίλους πυλώνες ταυτόχρονα: αγαθά, υπηρεσίες και προϊόντα διανοητικής ιδιοκτησίας.

Η Συμφωνία TRIPs είναι σημαντική για τους παραγωγούς προϊόντων προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης καθώς ορίζεται για πρώτη φορά σε ένα ελάχιστο επίπεδο προστασίας για τα προϊόντα με γεωγραφική ένδειξη για όλα τα μέρη του ΠΟΕ (149 μέλη τον Ιανουάριο του 2006). Παρόλα αυτά η συμφωνία TRIPs δεν συγκεκριμενοποιεί τον τύπο του συστήματος προστασίας τον οποίο τα μέλη θα πρέπει να θέσουν. Για αυτό τον λόγο σήμερα τα προϊόντα γεωγραφικής προέλευσης προστατεύονται από μια πληθώρα διαφορετικών εθνικών νομοθεσιών καθώς επίσης εντάσσονται σε διαφορετικές κατηγορίες δικαίου. Για παράδειγμα η προστασία των προϊόντων γεωγραφικής ένδειξης υφίσταται ως μέρος του δικαίου σημάτων, του δικαίου του ανταγωνισμού, του δικαίου του καταναλωτή, και σε κάποιες περιπτώσεις προστατεύονται με ειδική νομοθεσία για τις γεωγραφικές ενδείξεις προελεύσεων.

Σήμερα προστατεύονται περισσότερα από περίπου 800 προϊόντα γεωγραφικής ένδειξης. Αν συγκρίνουμε με τα σχεδόν 6 εκατομμύρια εμπορικά τα οποία προστατεύονται παγκόσμια, τότε οι γεωγραφικές ενδείξεις μοιάζουν εύκολη υπόθεση (WIPO/Ιταλικό Υπουργείο Εξωτερικών, 2005)²². Παρόλα αυτά η σημασία των γεωγραφικών ενδείξεων δεν περιορίζεται στον αριθμό τους, αλλά στον κύκλο εργασιών που παράγεται από τα προϊόντα.

Η διαμάχη για τα προϊόντα ΓΕ είναι μεγάλης σημασίας, ειδικά για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς τα προϊόντα με προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη θεωρούνται ότι είναι απολύτως συμβατά με την Κοινή Αγροτική Πολιτική καθώς ωθούν στην παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας και δύνανται να συμβάλλουν στην ανάπτυξη επαρχιακών και απομακρυσμένων περιοχών.

---

²¹ Ο Γύρος της Ντόχα ξεκίνησε το Νοέμβριο του 2001 και βρίσκεται είναι σε εξέλιξη

²² WIPO/Ιταλικό Υπουργείο Εξωτερικών, (Miguel Rodriguez Mendoza); (2005); "Geographical Indications in the Doha Negotiations"; Worldwide Symposium on Geographical Indications, Parma, 27-29 juni 2005; http://www.wipo.int/meetings/2005/geo_pmf/en/wipo_geo_pmf_05_inf_1_pro v.html

3.3 Οι δύο διαφορετικές οπτικές στο θέμα της προστασίας των ΓΕ

Από το 1994 τρία θέματα απασχολούν τα κράτη μέλη του ΠΟΕ. Πρώτον, η δημιουργία ενός πολυμερούς μητρώου για τα κρασιά και για τα οινοπνευματώδη προϊόντα με προστασία γεωγραφικής ένδειξης, η επέκταση του άρθρου 23 να συμπεριλάβει προϊόντα πέρα από κρασιά και οινοπνευματώδη προϊόντα, όλα τα προϊόντα που χρήζουν προστασίας ένδειξης γεωγραφικής προελεύσεως.

Οι κύριοι υποστηρικτές της υποχρεωτικής επέκτασης του άρθρου 23 σε όλα τα προϊόντα, καθώς και η εφαρμογή ενός πολυμερούς μητρώου για προϊόντα οίνου και οινοπνευματωδών ποτών είναι η ΕΕ, η Κίνα, Ισλανδία, Ινδία, Κένυα, Μαυρίκιος, Νιγηρία, Πακιστάν, Σρι Λάνκα, Ελβετία, Ταϊλάνδη, Τυνησία, Τουρκία και Τζαμάικα. Η ομάδα που αντιτίθεται στην επέκταση του άρθρου 23 καθοδηγείται από τις Ηνωμένες Πολιτείες. Άλλα μέλη περιλαμβάνουν Αργεντινή, Αυστραλία, Βραζιλία, Καναδά, Χιλή, Κολομβία, Κόστα Ρίκα, Δομινικανή Δημοκρατία, Ελ Σαλβαδόρ, Γουατεμάλα, Χονγκ Κονγκ, Ιαπωνία, Μαλαισία, Μεξικό, Νέα Ζηλανδία, Φιλιππίνες, Νότια Αφρική και Ουρουγουάη. Αντίθετα, αυτές οι χώρες υποστηρίζουν ότι οι χώρες-μέλη που ενδιαφέρονται ενώνουν τις δυνάμεις τους για την εγγραφή προϊόντων με ΓΕ, όπου δεν απαιτείται καμία απαίτηση να συμμετέχουν όλα τα μέλη.

Τα κύρια επιχειρήματα υπέρ της επέκτασης του άρθρου 23 είναι:

- α) η αυξημένη προστασία παρέχει αυξημένες ευκαιρίες εξαγωγής
- β) χωρίς εκτεταμένη προστασία, οι κίνδυνοι των «free riders»²³ είναι μεγάλοι και ο κίνδυνος εκφυλισμού των ονομάτων ΓΕ είναι επικείμενος
- γ) οι διαφορές στη γλώσσα και ο βαθμός προστασίας μεταξύ των άρθρων 22 και 23 συμβάλλουν στη νομική αβεβαιότητα
- δ) Το άρθρο 22 βάζει σήμερα το βάρος της απόδειξης στον παραγωγό του προϊόντος με ΓΕ για να αποδείξει ότι η ονομασία της ΓΕ γίνεται κατάχρηση (και έτσι παραπλανά τους καταναλωτές), αυτή η διαδικασία είναι συχνά πολύ δαπανηρή.
- ε) το κόστος καταχώρισης του προϊόντος ΓΕ ξεχωριστά σε κάθε χώρα είναι σήμερα, σε πολλές περιπτώσεις, υπερβολικά υψηλό για τον μεμονωμένο παραγωγό

Τα κύρια επιχειρήματα κατά της επέκτασης του άρθρου 23 είναι:

- α) οι νομικές και διοικητικές δαπάνες που συνδέονται με τη διεύρυνση είναι σημαντικές
- β) δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι το άρθρο 22 δεν παρέχει επαρκή προστασία για προϊόντα ΓΕ

---

²³ Δηλαδή, άλλοι παραγωγοί επωφελούνται από την καλή φήμη που έχει ήδη δημιουργήσει ο «αρχικός παραγωγός» για το εν λόγω προϊόν.

γ) δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι η επέκταση του άρθρου 23 ώστε να συμπεριλάβει προϊόντα εκτός του οίνου και των οινοπνευματωδών ποτών θα συνέβαλε στην αποτελεσματικότερη προστασία των προϊόντων αυτών

δ) η επέκταση της προστασίας θα μπορούσε να κάνει πολλές πιθανές μελλοντικές αγορές μη προσβάσιμες σε νέες βιομηχανικές χώρες και να αυξήσει την αβεβαιότητα στις προϋπάρχουσες αγορές

ε) η σύγχυση για τους καταναλωτές θα αυξανόταν, καθώς οι όροι που συνηθίζουν να χρησιμοποιούν κατά τον εντοπισμό αγαθών θα αφαιρεθούν, αυτό θα συνέβαλε στην αύξηση του χρόνου αναζήτησης καθώς και στο υψηλότερο κόστος συναλλαγής, το οποίο θα μπορούσε να οδηγήσει σε υψηλότερες τιμές.

Οι πολέμιοι της επέκτασης της προστασίας του άρθρου 23 είναι κυρίως χώρες του αναπτυσσόμενου κόσμου πρώην αποικίες (πχ. χώρες της Αφρικής) ή ανεπτυγμένες πρώην αποικίες (πχ. ΗΠΑ, Αυστραλία) χώρες των οποίων ο πληθυσμός σήμερα αποτελείται σε μεγάλο βαθμό από μετανάστες από την Ευρώπη. Αυτές οι χώρες ισχυρίζονται ότι οι μετανάστες έφεραν μαζί τους τις παραδοσιακές μεθόδους παραγωγής τροφίμων και ποτών από τις πρώην χώρες καταγωγής τους. Το επιχειρήμα τους είναι ότι αποτελεί αδικία για μια συγκεκριμένη περιοχή να έχει το μονοπώλιο στην παραγωγή ενός τύπου εμπορεύματος, όταν οι ίδιες μέθοδοι παραγωγής εφαρμόζονται σε άλλα μέρη του κόσμου.

Ωστόσο, είναι προφανές ότι ο υποκείμενος λόγος για τον οποίο οι ΗΠΑ, όπως και άλλοι, αντιτίθενται στην πρόταση είναι ότι οι εταιρείες σε αυτές τις χώρες κινδυνεύουν να χάσουν το δικαίωμα στις μάρκες τους εάν περάσει η πρόταση για επέκταση του άρθρου 23, πράγμα που θα σήμαινε σοβαρές οικονομικές απώλειες για αυτούς²⁴. Επιπλέον, οι χώρες αυτές υποστηρίζουν ότι η εκτεταμένη προστασία που θα προέκυπτε από την επέκταση του άρθρου 23 δεν θα ήταν δίκαιη, διότι δεν έχουν όλα τα μέλη του ΠΟΕ τόσα προϊόντα για εγγραφή όσα η Ευρώπη. Η αυξημένη προστασία θα δημιουργούσε άνισα οφέλη και θα καθιστούσε τα προϊόντα τους μη ανταγωνιστικά. Ένα άλλο επιχειρήμα που επισημαίνεται συχνά είναι το γραφειοκρατικό κόστος που συνεπάγεται η πρόταση. Ισχυρίζονται ότι το κόστος για τα κράτη επίβλεψης και επιβολής της νομοθεσίας, καθώς και το κόστος για όλους τους παραγωγούς που θα αναγκαστούν να πιστοποιήσουν εάν τα προϊόντα τους πληρούν τα κριτήρια για να καταχωρηθούν θα ήταν τεράστια διευρύνοντας το χάσμα των δύο χωρών στο μερίδιο του παγκόσμιου εμπορίου.

²⁴ Ένα παράδειγμα είναι η εταιρεία Kraft, η οποία παράγει τυρί παρμεζάνα. Η εταιρεία αναγκάστηκε να μετονομάσει το προϊόν της στην Ευρώπη σε «Parmesello» αφού η ΕΕ εισήγαγε τον Κανονισμό 2081/92. Από το 1996 η παρμεζάνα προστατεύεται με ένδειξη ΓΕ. Με τον ίδιο τρόπο, η εταιρεία ενδέχεται να χάσει το δικαίωμα της επωνυμίας παγκοσμίως, εάν περάσει η πρόταση της ΕΕ στον ΠΟΕ, παρά το γεγονός ότι η Kraft παράγει «Parmesan» από το 1945. Babcock & Clemens, 2004, σ. 10. Σήμερα η Kraft σύμφωνα με τον αμερικανικό νόμο δικαιούται να χρησιμοποιεί τον αγγλοποιημένο όρο «parmesan» ως προσδιορισμό τύπου τυριού καθώς το προϊόν τυρί παρμεζάνας προστατεύεται με το αυθεντικό όνομα του στα ιταλικά «Parmigiano-Reggiano»

Σε κάθε περίπτωση, οι κύριοι παράγοντες στη συζήτηση σε διεθνές επίπεδο για τις ΓΕ είναι η ΕΕ και οι ΗΠΑ. Για την ΕΕ, είναι σημαντικό να αυξηθεί η παγκόσμια προστασία των προϊόντων ΓΕ, καθώς η οικονομική σημασία αυτών των προϊόντων για ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ είναι σημαντική. Επιπλέον, τα προϊόντα ΓΕ αποτελούν μέρος ενός ευρύτερου στόχου με την Κοινή Αγροτική Πολιτική. Ωστόσο, πολλές αμερικανικές πολυεθνικές εταιρείες διαθέτουν προϊόντα με παραδοσιακά ευρωπαϊκά ονόματα. Η αυξημένη προστασία για προϊόντα ΓΕ συνεπάγεται μεγάλες οικονομικές απώλειες για αυτές τις εταιρείες. Επιπλέον, η νομική προστασία για προϊόντα ΓΕ συντίθεται διαφορετικά στις ΗΠΑ σε σύγκριση με την Ευρώπη, πράγμα που σημαίνει ότι η εφαρμογή ενός νέου συστήματος ΓΕ θα ήταν δαπανηρή και επαχθής για την κυβέρνηση των ΗΠΑ, επομένως η πρόταση είναι επίσης μη δημοφιλής μεταξύ των πολιτικών των ΗΠΑ.

Ειδικά οι ΗΠΑ αντιτίθενται στην περαιτέρω προστασία των ΓΕ (Hughes, 2006, Josling, 2006, Marette et al., 2008, Matthews, 2016, Montén, 2006, O'Connor & De Bosio, 2017, Raustiala & Munzer, 2007, Vittori, 2010). Μεταξύ των ΗΠΑ και της ΕΕ υπάρχει ένα αγεφύρωτο χάσμα ως προς τη σύλληψη της έννοιας της προστασίας των προϊόντων με γεωγραφική ένδειξη²⁵ (Beattie, 2019). Οι παραγωγοί στις ΗΠΑ και το Αμερικανικό Υπουργείο Εμπορίου φαίνεται να αντιμετωπίζουν την στάση της ΕΕ ως προστατευτική υπέρ των παραγωγών της και ότι στην πραγματικότητα παρά τις εξαγγελίες και διακηρύξεις υπέρ του ελεύθερου εμπορίου, το παρεμποδίζει με αντίκτυπο όχι μόνο σε περιφερειακό και διεθνές επίπεδο αλλά και σε βάρος των καταναλωτών. Κατά την αμερικανική θεώρηση, αν τα προϊόντα είναι ανώτερα θα πρέπει απλώς να αιτηθούν ένα εμπορικό σήμα ή μια ιδιωτική ετικέτα. Αντιθέτως η ευρωπαϊκή θεώρηση είναι ότι η απόκτηση εμπορικού σήματος ή μιας ιδιωτικής ετικέτας είναι πολύ ακριβό για μικροπαραγωγούς ειδικά για τις χώρες που έχουν τα περισσότερα προϊόντα με προστασία ΓΕ.

---

²⁵ Alan Beattie, EU trade negotiators find non-Greek 'feta' hard to swallow, Δημοσιεύθηκε στις 22 Αυγ 2019, Ανακτήθηκε στις 28 Μαρ 2021, Διαθέσιμο στο: <https://www.ft.com/content/55d787c8-c4d2-11e9-a8e9-296ca66511c9>

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

WTO, URUGUAY ROUND AGREEMENT: TRIPS, Section 3: geographical indications, Articles 22, 23, 24

Διαθέσιμο: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/27-trips_04b_e.htm

The United States Mission to the European Union, 22 juli, 2003, www.useu.be/Categories/Trade/July2203USGeographicalIndications.htm

Ο Γύρος της Ντόχα ξεκίνησε το Νοέμβριο του 2001 και βρίσκεται είναι σε εξέλιξη
WIPO/Ιταλικό Υπουργείο Εξωτερικών, (Miguel Rodriguez Mendoza); (2005); “Geographical Indications in the Doha Negotiations”; Worldwide Symposium on Geographical Indications, Parma, 27-29 juni 2005;

http://www.wipo.int/meetings/2005/geo_pmf/en/wipo_geo_pmf_05_inf_1_pro v.html

4. Ο δρόμος προς το ειδικό καθεστώς προστασίας των ΓΕ στην ΕΕ

Κατά τη διάρκεια της εξέλιξης της νομολογίας στο ΔΕΕ καταγράφηκε σύγκρουση κανονισμών και εφαρμογής αυτών μεταξύ εμπορικών σημάτων και γεωγραφικών ενδείξεων. Συναφείς διατάξεις για περιπτώσεις σύγκρουσης εφαρμογής νομοθεσίας περί εμπορικών σημάτων ή νομοθεσίας περί πνευματικής ιδιοκτησίας, σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω κανονισμών στις οποίες ένα μέρος διεκδικεί ένα δικαίωμα επί ενός εμπορικού σήματος είναι τα άρθρα 22, 23 και 24 της TRIPs και το άρθρο 14 του Κανονισμού 510/2006, τα άρθρα 43 και 44 του Κανονισμού 479/2008 και το άρθρο 23 του Κανονισμού 110/2008.

Μέσα από τις αποφάσεις του το ΔΕΕ έχει επιβεβαιώσει, ενισχύσει και διασφαλίσει την ισχύ των διατάξεων προστασίας των προϊόντων με ονομασία γεωγραφικής προέλευσης. Παρακάτω παρατίθενται μερικές αποφάσεις οι οποίες εμπεριέχουν εκτίμηση του Δικαστηρίου για θέματα προστασίας ενδείξεων γεωγραφικής προελεύσεως με βάση τις συμφωνίες που έχει υπογράψει και η ΕΕ, καθώς η προστασία των ΓΕ ενδιαφέρει τόσο την λειτουργία της κοινής αγοράς όσο και τον εξαγωγικό τομέα.

Η γεωγραφική ένδειξη αναφέρεται και προστατεύει συγκεκριμένα προϊόντα από συγκεκριμένη περιοχή με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και φήμη που οφείλονται ακριβώς στην προέλευση τους, γνώμη που διατύπωσε σε νομολογία του για πρώτη φορά το ΔΕΚ (νυν ΔΕΕ) ήδη από το 1007 στις υποθέσεις C-108/1997²⁶ και C-109/1997. Αν η γεωγραφικής προέλευσης χρησιμοποιείται για προϊόντα που έχουν παρόμοια χαρακτηριστικά με εκείνα στα οποία αναφέρεται η συγκεκριμένη γεωγραφική ένδειξη, τα οποία οφείλονται στα χαρακτηριστικά τους ή στη φήμη τους λόγω της περιοχής προέλευσης τους τότε αυτή η χρήση είναι παραπλανητική και ενδέχεται να προσβάλλει προϊόντα που προστατεύονται με ένδειξη γεωγραφικής προελεύσεως αλλά και εμπορικά σήματα (Κανονισμός 207/2009 και 2424/2015)²⁷. Σχετική γνωστή υπόθεση από τη νομολογία του ΔΕΕ είναι η υπόθεση T-237/2008²⁸ με το ισπανικό κρασί με την ένδειξη “El Palomar”.

²⁶ Απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Μαΐου 1999. Windsurfing Chiemsee Produktions- und Vertriebs GmbH (WSC) κατά Boots- und Segelzubehör Walter Huber και Franz Attenberger. Αιτήσεις για την έκδοση προδικαστικής απόφασης: Landgericht München I - Γερμανία. Οδηγία 89/104/ΕΟΚ - Σήματα - Ενδείξεις γεωγραφικής προελεύσεως. Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-108/97 και C-109/97. Ανακτήθηκε 5 Φεβ 2021 <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=44567&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=3182200>

²⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2424 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2015, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 207/2009 του Συμβουλίου για το κοινοτικό σήμα και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2868/95 της Επιτροπής περί της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 40/94 του Συμβουλίου για το κοινοτικό σήμα, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2869/95 της Επιτροπής σχετικά με τα πληρωτέα προς το Γραφείο Εναρμόνισης στο πλαίσιο

Στην υπόθεση C-389/15²⁹ το Δικαστήριο επί προσφυγής ακυρώσεως έκρινε υπό το πρίσμα της αναθεωρημένης Συμφωνίας της Λισαβόνας (Πράξη της Γενεύης) για τις ονομασίες προελεύσεως και τις γεωγραφικές ενδείξεις ότι σύμφωνα με το Άρθρο 3 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ το ζήτημα ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης λόγω της κοινής εμπορικής πολιτικής, όπως επίσης σύμφωνα με το άρθρο 207 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ ότι ανήκουν στις εμπορικές πτυχές της διανοητικής ιδιοκτησίας και έτσι ακυρώθηκε η την απόφαση 8512/15 του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 2015, με την οποία παρέχεται εξουσιοδότηση για την έναρξη διαπραγματεύσεων σχετικά με αναθεωρημένη Συμφωνία της Λισαβόνας για τις ονομασίες προέλευσης και τις γεωγραφικές ενδείξεις όσον αφορά τα θέματα που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

της εσωτερικής αγοράς τέλη (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) Ανακτήθηκε 5 Φεβ 2021 <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2015/2424/oj/ell>

²⁸ Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου (τρίτο τμήμα) της 11ης Μαΐου 2010.

Abadía Retuerta, SA κατά Γραφείον εναρμονίσεως στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ). Κοινοτικό σήμα - Αίτηση καταχωρίσεως του λεκτικού κοινοτικού σήματος CUVÉE PALOMAR - Απόλυτος λόγος απαραδέκτου - Σήματα για οίνους εμπεριέχοντα γεωγραφικές ενδείξεις - Συμφωνία ΔΠΠΕ - Άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ι', του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 [νυν άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ι', του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009]. Υπόθεση T-237/08. Συλλογή της Νομολογίας 2010 II-01583 Ανακτήθηκε 13 Φεβ 2021 <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=el&jur=C%2CT%2CF&num=T-237/08&parties=&dates=error&docnodecision=docnodecision&allcommjo=allcommjo&affint=affint&affclose=affclose&alldocrec=alldocrec&docdecision=docdecision&docor=docor&docav=docav&docsom=docsom&docinf=docinf&alldocnrec=alldocnrec&docnoor=docnoor&docproag=docproag&radtypeord=on&newform=newform&docj=docj&docop=docop&docnoj=docnoj&typeord=ALL&domaine=&mots=&resmax=100&Submit=Rechercher>

²⁹ ΔΕΕ - CURIA, Υπόθεση C-389/15 Ανακτήθηκε 22 Δεκ 2020, Δημοσιευμένο στο: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=195942&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=17152128>

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Μαΐου 1999. Windsurfing Chiemsee Produktions- und Vertriebs GmbH (WSC) κατά Boots- und Segelzubehör Walter Huber και Franz Attenberger. Αιτήσεις για την έκδοση προδικαστικής απόφασης: Landgericht München I - Γερμανία. Οδηγία 89/104/ΕΟΚ - Σήματα - Ενδείξεις γεωγραφικής προελεύσεως. Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-108/97 και C-109/97. Ανακτήθηκε 5 Φεβ 2021

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=44567&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=3182200>

Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2424 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2015, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 207/2009 του Συμβουλίου για το κοινοτικό σήμα και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2868/95 της Επιτροπής περί της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 40/94 του Συμβουλίου για το κοινοτικό σήμα, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2869/95 της Επιτροπής σχετικά με τα πληρωτέα προς το Γραφείο Εναρμόνισης στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς τέλη (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ), Διαθέσιμο στο <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2015/2424/oj/ell> Ανακτήθηκε 5 Φεβ 2021

Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου (τρίτο τμήμα) της 11ης Μαΐου 2010. Abadía Retuerta, SA κατά Γραφείον εναρμόνισης στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ). Κοινοτικό σήμα - Αίτηση καταχώρισης του λεκτικού κοινοτικού σήματος CUVÉE PALOMAR - Απόλυτος λόγος απαραδέκτου - Σήματα για οίνους εμπεριέχοντα γεωγραφικές ενδείξεις - Συμφωνία ΔΠΙΤΕ - Άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ι', του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 [νυν άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ι', του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009]. Υπόθεση T-237/08. Συλλογή της Νομολογίας 2010 II-01583, Διαθέσιμο στο:

<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=el&jur=C%2CT%2CF&num=T-237/08&parties=&dates=error&docnodecision=docnodecision&allcommjo=allcommjo&affint=affint&affclose=affclose&alldocrec=alldocrec&docdecision=docdecision&docor=docor&docav=docav&docsom=docsom&docinf=docinf&alldocnorec=alldocnorec&docnoor=docnoor&docppoag=docppoag&radtypeord=on&newform=newform&docj=docj&docop=docop&docnoj=docnoj&typeord=ALL&domaine=&mots=&resmax=100&Submit=Rechercher>, Ανακτήθηκε 13 Φεβ 2021

ΔΕΕ - CURIA, Υπόθεση C-389/15, Απόφαση του Δικαστηρίου (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 25ης Οκτωβρίου 2017 Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης Προσφυγή ακυρώσεως – Απόφαση του Συμβουλίου με την οποία παρέχεται εξουσιοδότηση για την έναρξη διαπραγματεύσεων σχετικά με αναθεωρημένη Συμφωνία της Λισσαβώνας για τις ονομασίες προελεύσεως και τις γεωγραφικές ενδείξεις – Άρθρο 3, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ – Αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης – Κοινή εμπορική πολιτική – Άρθρο 207, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ – Εμπορικές πτυχές της διανοητικής ιδιοκτησίας, Ανακτήθηκε 22 Δεκ 2020, Δημοσιευμένο στο:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=195942&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=17152128>

ΔΕΕ - CURIA, Υπόθεση C-488/16, Απόφαση του Δικαστηρίου (πέμπτο τμήμα) της 6ης Σεπτεμβρίου 2018 Bundesverband Souvenir - Geschenke - Ehrenpreise eV κατά Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης Αίτηση αναιρέσεως – Σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Διαδικασία για την κήρυξη ακυρότητας – Λεκτικό σήμα NEUSCHWANSTEIN – Κανονισμός (ΕΚ) 207/2009 – Άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ' – Απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου – Περιγραφικός χαρακτήρας – Ένδειξη γεωγραφικής προελεύσεως – Διακριτικός χαρακτήρας – Άρθρο 52, παράγραφος 1, στοιχείο β' – Κακή πίστη, Ανακτήθηκε 22 Δεκ 2020, Δημοσιευμένο στο:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=geographical%2Bindications&docid=205404&pageIndex=0&doclang=EL&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=17153733>

5. Γεωγραφικές ενδείξεις και ΕΕ

5.1.1 Το Ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο

Στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπάρχει μια πληθώρα ρυθμίσεων κυρίως μέσω του παραγωγού δικαίου τα οποία καθορίζουν τις προϋποθέσεις σήμανσης ενός προϊόντος ως γεωγραφικής ένδειξης.

Από τον Ιανουάριο του 2020 το ηλεκτρονικό μητρώο γεωγραφικών ενδείξεων «Door» για την Γεωργία και την Αγροτική Ανάπτυξη αρχειοθετήθηκε και μετονομάστηκε σε «eAmbrosia – Μητρώο Γεωγραφικών Ενδείξεων της ΕΕ³⁰» (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) και αποτελεί το ολοκληρωμένο μητρώο για τις Γεωγραφικές Ενδείξεις σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με το μητρώο υπάρχουν αυτή τη στιγμή 3735 καταχωρημένα προϊόντα με ένδειξη γεωγραφικής προέλευσης! Από αυτά οι 1615 καταχωρήσεις αφορούν οίνους, οι 1502 καταχωρήσεις αφορούν τρόφιμα, οι 242 καταχωρήσεις αφορούν οινοπνευματώδη ποτά, και τέλος, και οι 5 καταχωρήσεις αφορούν αρωματισμένους οίνους.

Ως προς πρωτογενές δίκαιο της ΕΕ στα άρθρα 108, 290 και 291 ΣΛΕΕ ορίζεται ότι τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή των καθεστώτων που καθορίζει ο νομοθέτης. Έτσι είναι δυνατή η εξασφάλιση ότι οι κανόνες για τα αλκοολούχα ποτά θα εφαρμόζονται ομοιόμορφα σε όλα τα κράτη μέλη. Με αυτό τον τρόπο πρώτον αποτρέπονται οι δόλιες πρακτικές (τυχόν νομικά παραθυράκια και σκοπούμενη παρερμηνεία των διεθνών και ευρωπαϊκών διατάξεων). Δεύτερον διασφαλίζεται η ενεργή προστασία των καταναλωτών και καταπολεμάται ο αθέμιτος ανταγωνισμός κυρίως μέσω της απαγόρευσης απομιμήσεων ή χρήσεως ονόματος γεωγραφικής προέλευσης από υποκατάστατο προϊόν.

Ο Ευρωπαίος νομοθέτης επομένως αναθέτει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την εξουσία να εφαρμόζει μέτρα, σύμφωνα με το άρθρο 291 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ. Έτσι είναι δυνατή η ενιαία εφαρμογή των κανόνων για τα αλκοολούχα ποτά, οι διαδικαστικοί κανόνες για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων, οι έλεγχοι και οι επαληθεύσεις που πρέπει να διενεργούν τα κράτη μέλη και η απαραίτητη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των κρατών μελών για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

Μια πληθώρα Κανονισμών αποτελούν το δευτερογενές δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων. Τα προϊόντα που προστατεύονται, οι τεχνικές παραγωγής καθώς και οι διατάξεις που θέτουν τα συστήματα και τα καθεστώτα ποιότητας, και οι διάφορες ρυθμίσεις ως προς την εγγραφή και τον χαρακτηρισμό των

³⁰ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, eAmbrosia – Μητρώο Γεωγραφικών Ενδείξεων της ΕΕ, Διαθέσιμο στο: <https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/geographical-indications-register/#>, Ανακτήθηκε στις 3 Μαρ 2021

προϊόντων ως εκείνων με γεωγραφική ένδειξη απηχούν τη δυνατή θέληση της ΕΕ να προστατεύσει τον αγροτικό τομέα της Ένωσης από τον αφανισμό και τον άνισο ανταγωνισμό με προϊόντα από αναπτυσσόμενες χώρες, όπως επίσης να προασπίσει την ασφάλεια των τροφίμων στην Ένωση.

5.1.2 Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί

Στην ΕΕ η προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων είναι η εκτενέστερη από οποιοδήποτε άλλο μέρος στον κόσμο. Αυτό γιατί στην Ευρώπη όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενα μέρη της παρούσας εργασίας υπήρχε μακρά παράδοση κυρίως όσον αφορά τα κρασιά και την προστασία τους. Τις τελευταίες δεκαετίες αυτή η προστασία επεκτάθηκε και σε άλλα αγροτικά προϊόντα τα οποία είναι διάσημα σε πανευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο.

Οι Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί για το φαγητό και τα αγροτικά προϊόντα είναι: α) ο Κανονισμός 1151/2012 της ΕΕ για τα συστήματα ποιότητας για τα γεωργικά προϊόντα και τα τρόφιμα, β) ο Κανονισμός 664/2014 της ΕΕ σχετικά με τα λογότυπα που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τις ΠΟΠ, τις ΠΓΕ και τα ΕΠΙΠ και καθιέρωσε τα σημερινά σήματα που ισχύουν και σήμερα, γ) ο Κανονισμός 668/2014 της ΕΕ σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να εφαρμοστεί ο Κανονισμός 1151/2012 της ΕΕ σχετικά με τα συστήματα ποιότητας για τα γεωργικά προϊόντα και τα τρόφιμα τα οποία ισχύουν και σήμερα.

Οι Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί για το κρασί οι οποίοι είναι αρκετοί με τον πρώτο ήδη από το 2008. Με τον Κανονισμό 273/2018 η ΕΕ έθεσε τις προδιαγραφές για τις αμπελουργικές φυτεύσεις, το αμπελουργικό μητρώο, τα συνοδευτικά έγγραφα και την πιστοποίηση, το εσωτερικό και το εξωτερικό μητρώο και τις υποχρεωτικές δηλώσεις. Ο Κανονισμός 555/2008 της ΕΕ αφορούσε την εφαρμογή του Κανονισμού 479/2008 της ΕΕ για την κοινή οργάνωση της αμπελοοινικής αγοράς για προγράμματα στήριξης, το εμπόριο με τρίτες χώρες, το δυναμικό παραγωγής και τους ελέγχους στον αμπελοοινικό τομέα. Ένα χρόνο αργότερα ο Κανονισμός 606/2009 της ΕΕ αφορούσε τους κανόνες που διέπουν τις κατηγορίες αμπελοοινικών προϊόντων, τις οινολογικές πρακτικές και τους εφαρμοστέους περιορισμούς με στόχο την προστασία των προϊόντων αμπέλου και οίνου. Σε συνέχεια το 2013 εκδόθηκαν δύο κανονισμοί ο πρώτος ο Κανονισμός 1306/2013 που αφορά τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής, καθώς και ο Κανονισμός 1308/2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων. Τέλος, το 2019 εκδόθηκαν δύο Κανονισμοί, ο ένας ο 33/2019 ο οποίος αποτελεί κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό της ΕΕ που συμπληρώνει τον κανονισμό 1308/2013 σχετικά με τις αιτήσεις για την προστασία των ονομασιών προέλευσης, και ο άλλος ο κανονισμού εφαρμογής 34/2019 της ΕΕ

σχετικά με τις αιτήσεις για την προστασία των ονομασιών προέλευσης, των γεωγραφικών ενδείξεων και των παραδοσιακών όρων στον αμπελοοινικό τομέα. Για το αρωματικό κρασί το οποίο αναδείχθηκε η ανάγκη να προστατευτεί με ιδιαίτερο ξεχωριστό πρόσθετο τρόπο το 2014 εκδόθηκε ο Κανονισμός 251/2014 που καθόριζε τον ορισμό του αρωματικού οίνου, την περιγραφή, την παρουσίαση, την επισήμανση και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων των αρωματισμένων αμπελοοινικών προϊόντων

Επίσης εκδόθηκαν Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί για τα οινοπνευματώδη ποτά, με τον πρώτο από αυτούς να εκδίδεται το 2008. Ο Κανονισμός 110/2008 θέσπισε ρυθμίσεις για τον ορισμό, την περιγραφή, την παρουσίαση, την επισήμανση και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων των αλκοολούχων ποτών. Το 2013 με τον Κανονισμό 716/2013 υπήρξε διευκρίνιση και αναβάθμιση του καθεστώτος προστασίας και σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού 110/2008 της ΕΕ σχετικά με τον ορισμό, την περιγραφή, την παρουσίαση, την επισήμανση και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων των αλκοολούχων ποτών. Τέλος με τον Κανονισμό 787/2019 εμπεριέχονται ο ορισμός, η περιγραφή, η παρουσίαση και η επισήμανση των αλκοολούχων ποτών, η χρήση των ονομάτων των αλκοολούχων ποτών στην παρουσίαση και στην επισήμανση άλλων τροφίμων.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν τον 228/2013 Κανονισμό σχετικά με ειδικά μέτρα για τη γεωργία στις υπερπόντιες απομακρυσμένες περιοχές της ΕΕ. Τα μέτρα στοχεύουν στην παροχή βοήθειας σε αυτές τις περιοχές, οι οποίες αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δύσκολες φυσικές συνθήκες, όπως ακραία απομακρυσμένη απόσταση. Για να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση για τα γεωργικά προϊόντα τους, δημιουργήθηκε ένα ειδικό λογότυπο ως προαιρετικός όρος ποιότητας. Ο Κανονισμός καθορίζει τους κανόνες χρήσης του λογότυπου³¹.

Τέλος σπανιότερα απαντάται ο ποιοτικός όρος «ορεινό προϊόν» που υπογραμμίζει τις ιδιαιτερότητες ενός προϊόντος, που κατασκευάζεται σε ορεινές περιοχές, με δύσκολες φυσικές συνθήκες. Η αναγνώριση αυτού του πλεονεκτήματος για τους αγρότες καθώς και για τους καταναλωτές, καθώς επιτρέπει την καλύτερη εμπορία του προϊόντος, διασφαλίζει επίσης ορισμένα χαρακτηριστικά για τον καταναλωτή. Η σήμανση αφορά γεωργικά και τρόφιμα και οι προδιαγραφές είναι σε γενικές γραμμές α) οι πρώτες ύλες και οι ζωοτροφές

³¹ European Commission, *Regulations on products of outermost regions*
Διαθέσιμο: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/quality-schemes-explained/regulations-products-outermost-regions_en, Ανακτήθηκε στις 22 Φεβ 2021

προέρχονται από ορεινές περιοχές και β) για μεταποιημένα προϊόντα, η παραγωγή θα πρέπει να πραγματοποιείται και σε αυτές τις περιοχές³² (Santini F, Guri F, Gomez Y Paloma S, 2013).

5.2 Το ευρωπαϊκό σύστημα των ενδείξεων

Οι γεωγραφικές ενδείξεις, οι ΠΟΠ και οι ΠΓΕ όπως ήδη έχει αναφερθεί προστατεύουν το όνομα ενός προϊόντος, το οποίο προέρχεται από μια συγκεκριμένη περιοχή και ακολουθεί μια ιδιαίτερη παραδοσιακή παραγωγική διαδικασία. Ωστόσο, υπάρχουν διαφορές μεταξύ των 3 καθεστώτων που συνδέονται κυρίως με το ποσοστό από τις πρώτες ύλες που προέρχονται από την περιοχή ή τι ποσοστό της παραγωγικής διαδικασίας πρέπει να λάβει χώρα στην συγκεκριμένη περιοχή.

Έτσι στις διμερείς εμπορικές συμφωνίες ΕΕ με τρίτες χώρες ή ενώσεις χωρών το πλαίσιο προστασίας γεωγραφικών ενδείξεων εφαρμόζεται πλήρως. Με πιο πρόσφατο παράδειγμα την στενότερη συνεργασία με το Μεξικό³³ (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2020) στην προστασία των προϊόντων γεωγραφικής ένδειξης, χαρακτηριστικά παραδείγματα ισχυρών εμπορικών εταιρών της ΕΕ στις οποίες διασφαλίζονται οι ΓΕ είναι οι ΗΠΑ, ο Καναδάς, η Ιαπωνία, η Κίνα, το Βιετνάμ, η ένωση MERCOSUR, η Σιγκαπούρη, η Αυστραλία και η Νέα Ζηλανδία.

Η ΕΕ προσανατολίζεται στην προστασία με γεωγραφική ένδειξη και σε μη αγροτικά προϊόντα. Μία μελέτη που εκπονήθηκε εκ μέρους της Επιτροπής σχετικά με τις οικονομικές πτυχές της προστασίας των ΓΕ σε μη γεωργικά προϊόντα δημοσιεύθηκε τον Φεβρουάριο του 2020. Η μελέτη αποτελεί συνέχεια της δημόσιας διαβούλευσης στα πλαίσια του WIPO σχετικά με την πιθανή επέκταση της προστασίας των γεωγραφικών ενδείξεων η ΕΕ σε μη γεωργικά προϊόντα που ξεκίνησαν από τον Ιούλιο έως τον Οκτώβριο του 2014. Αναλαμβάνεται στο πλαίσιο της στρατηγικής της Επιτροπής για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας που προβλέπεται στη στρατηγική για την ενιαία αγορά (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2020).³⁴

---

³² European Commission, *EU Science Hub, Labelling of agricultural and food products of mountain farming*, Διαθέσιμο: <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/labelling-agricultural-and-food-products-mountain-farming> Ανακτήθηκε στις 28 Φεβ 2021

³³ European Commission, *The EU and Mexico strengthen cooperation in geographical indications*, 29 January 2020, Διαθέσιμο: https://ec.europa.eu/info/news/eu-and-mexico-strengthen-cooperation-geographical-indications-2020-jan-29_en, Ανακτήθηκε στις 28 Φεβ 2021

³⁴ European Commission, *Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs*, Geographical indications for non-agricultural products, updated on February 2020 Διαθέσιμο: https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/intellectual-property/geographical-indications/non-agricultural-products_en, Ανακτήθηκε στις 22 Φεβ 2021

Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ποιότητα αποσκοπεί στην προστασία της ονομασίας συγκεκριμένων προϊόντων με σκοπό την προβολή των μοναδικών τους χαρακτηριστικών, τα οποία συνδέονται με τη γεωγραφική τους προέλευση καθώς και με την παραδοσιακή τεχνογνωσία.

Οι ονομασίες προϊόντων μπορούν να συνοδεύονται από «γεωγραφική ένδειξη» (ΓΕ) εάν έχουν ειδικό δεσμό με τον τόπο στον οποίο παράγονται. Η αναγνώριση των ΓΕ δίνει τη δυνατότητα στους καταναλωτές να εμπιστεύονται και να διακρίνουν τα προϊόντα ποιότητας, ενώ παράλληλα βοηθά τους παραγωγούς στην καλύτερη διάθεση των προϊόντων τους στην αγορά.

Οι γεωγραφικές ενδείξεις αναγνωρίζονται ως διανοητική ιδιοκτησία και διαδραματίζουν ολοένα σημαντικότερο ρόλο στις εμπορικές διαπραγματεύσεις μεταξύ της ΕΕ και άλλων χωρών (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2019)³⁵.

Άλλα συστήματα ποιότητας της ΕΕ δίνουν έμφαση στην παραδοσιακή διαδικασία παραγωγής ή σε προϊόντα που παράγονται σε δύσκολες φυσικές περιοχές, όπως τα βουνά ή τα νησιά. Συγκεκριμένα περιοχές φημισμένες για την τοπική παραγωγή ενός προϊόντος με συγκεκριμένα ιδιότυπα χαρακτηριστικά έχουν επιχειρηματικό όφελος. Τα πιστοποιημένα ως προς την ποιότητα και τα χαρακτηριστικά τους προϊόντα, παρουσιάζουν αυξημένη ζήτηση σε σχέση με άλλα προϊόντα, γεγονός το οποίο επιφέρει μεγαλύτερο οικονομικό όφελος στον παραγωγό-μεταποιητή.

5.2.1 Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης (ΠΟΠ) *Protected designation of origin (PDO)*

Ως **προστατευόμενη ονομασία προέλευσης**³⁶ (ΠΟΠ) νοείται η ονομασία που ταυτοποιεί ένα προϊόν **α)** το οποίο κατάγεται από συγκεκριμένο τόπο, περιοχή ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, χώρα, **β)** του οποίου η ποιότητα ή τα χαρακτηριστικά οφείλονται κυρίως ή αποκλειστικά στο ιδιαίτερο γεωγραφικό περιβάλλον που συμπεριλαμβάνει τους εγγενείς φυσικούς και ανθρώπινους παράγοντες και **γ)** του οποίου όλα τα στάδια της παραγωγής εκτελούνται εντός της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής.

Το καθεστώς για την προστασία αυτή θεσπίστηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση το 1992 με τον κανονισμό 2081/92³⁷. Κάθε προϊόν φέρει μία ένδειξη (ετικέτα σήμανσης) για να ξεχωρίζει. Η ένδειξη ΠΟΠ αφορά τρόφιμα, γεωργικά προϊόντα και κρασιά. Όλα αυτά πρέπει

³⁵ European Commission, *Intellectual Property, Geographical Indications* Διαθέσιμο: <http://ec.europa.eu/trade/policy/accessing-markets/intellectual-property/geographical-indications/>, Ανακτήθηκε στις 22 Φεβ 2021

³⁶ Επίσημη ορολογία στην Ευρωπαϊκή Ένωση : Protected Designation of Origin (PDO)

³⁷ Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, Προϊόντα ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΓΕ

υποχρεωτικά να φέρουν την ετικέτα σήμανσης, εκτός από τα κρασιά στα οποία είναι προαιρετικό. Επιπροσθέτως, τα προϊόντα αυτά πρέπει να έχουν ένα συγκεκριμένο χαρακτηριστικό για να αποκτήσουν την ένδειξη. Θα πρέπει κάθε τμήμα της διαδικασίας παραγωγής, επεξεργασίας και προετοιμασίας να πραγματοποιείται στην ίδια γεωγραφική περιοχή. Για παράδειγμα το ελαιόλαδο Καλαμάτας ΠΟΠ παράγεται εξ ολοκλήρου στην περιοχή της Καλαμάτας στην Ελλάδα, χρησιμοποιώντας ποικιλίες ελιάς από την περιοχή αυτή. Όσο αφορά τους οίνους, σημαίνει ότι τα σταφύλια θα πρέπει να προέρχονται αποκλειστικά από την γεωγραφική περιοχή στην οποία παράγεται ο οίνος (Κανονισμός ΕΕ 479/2008)³⁸.

Επιπροσθέτως, για να πάρουν οι οίνοι την ένδειξη αυτή, πρέπει να τηρούν κάποιες προϋποθέσεις (ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, 2013)³⁹. Πρώτον, θα πρέπει η ποικιλία να προέρχεται από οριοθετημένη αμπελουργική ζώνη, όπως ορίζει η νομοθεσία, και να φέρει το όνομα αυτής στην ετικέτα της. Κατά δεύτερον, οι ποικιλίες από τις οποίες παράγονται πρέπει να είναι προσαρμοσμένες με τις κλιματολογικές και τις εδαφικές συνθήκες της περιοχής (από την οποία προέρχονται) και να έχει αποδειχθεί πως είναι ικανές οι ποικιλίες αυτές να παράγουν υψηλής ποιότητας οίνους. Επίσης πρέπει να παράγονται με τους παραδοσιακούς τρόπους οινολογικής τέχνης και τέλος, θα πρέπει να έχουν ιδιαίτερα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά του οικοσυστήματος της περιοχής προελεύσεως. Όλες οι παραπάνω προϋποθέσεις ελέγχονται για κάθε κρασί που φέρει ετικέτα η οποία αναγράφει «Οίνος ΠΟΠ».

5.2.2 Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη (ΠΓΕ) *Protected geographical indication (PGI)*

Η ένδειξη ΠΓΕ σε προϊόντα, σημαίνει «Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη». Η ΠΓΕ προστατεύει την ονομασία ενός αλκοολούχου ποτού ή αρωματισμένου οίνου που προέρχεται από μια χώρα, περιοχή ή τοποθεσία όπου η συγκεκριμένη ποιότητα, φήμη ή άλλο χαρακτηριστικό μπορεί να αποδοθεί κατά κύριο λόγο στη γεωγραφική του καταγωγή.

Η καταχώριση ως Γεωγραφική Ένδειξη (ΓΕ) παρέχει ευρεία προστασία στις καταχωρισμένες ονομασίες, καθώς λειτουργεί ως δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας για τα προϊόντα που έχουν συγκεκριμένη γεωγραφική προέλευση και διαθέτουν ιδιότητες ή φήμη που οφείλονται στην προέλευση αυτή. Οι καταχωρισμένες ονομασίες προστατεύονται έναντι οποιασδήποτε κατάχρησης, απομίμησης ή επίκλησής τους.

³⁸ Κανονισμός 479/2008, Δημοσιευμένος στο: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex%3A32008R0479>, Ανακτήθηκε στις 25 Φεβ 2021

³⁹ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, Διαδικασία πιστοποίησης οίνων με Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης, Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη Ποικιλιακών Οίνων, ΚΥΑ 5833/155045 (Β' 3324) Ανακτήθηκε στις 25 Φεβ 2021

Τα προϊόντα τα οποία προστατεύονται, ως αναφέρεται παραπάνω είναι τα αλκοολούχα ποτά και οι αρωματισμένοι οίνοι.

Οι προδιαγραφές που θα πρέπει να τηρούνται για τα προϊόντα με γεωγραφική ένδειξη είναι τουλάχιστον ένα από τα στάδια της απόσταξης ή της παρασκευής, πραγματοποιείται στη συγκεκριμένη περιοχή. Ωστόσο, τα ακατέργαστα προϊόντα δεν χρειάζεται να προέρχονται από την περιοχή. Για παράδειγμα, η ΠΓΕ Irish Whiskey παρασκευάζεται, αποστάζεται και ωριμάζει στην Ιρλανδία από τον 6ο αιώνα, αλλά οι πρώτες ύλες δεν προέρχονται αποκλειστικά από την Ιρλανδία.

Η ΠΓΕ επικεντρώνεται στη σχέση που δημιουργείται μεταξύ της συγκεκριμένης γεωγραφικής περιοχής και της ονομασίας ενός προϊόντος όπου μία συγκεκριμένη ιδιότητα, φήμη ή άλλο χαρακτηριστικό αυτού, μπορεί να αποδοθεί κατά κύριο λόγο στη γεωγραφική του προέλευση. Μάλιστα, ο ορισμός που χρησιμοποιείται για την ένδειξη ΠΓΕ είναι ο εξής: Η ένδειξη ΠΓΕ αφορά την ονομασία που ταυτοποιεί ένα προϊόν, το οποίο κατάγεται από συγκεκριμένο τόπο, περιοχή ή χώρα, του οποίου ένα συγκεκριμένο ποιοτικό χαρακτηριστικό, η φήμη ή άλλο χαρακτηριστικό μπορεί να αποδοθεί κυρίως στη γεωγραφική του προέλευση και του οποίου ένα τουλάχιστον από τα στάδια της παραγωγής εκτελείται εντός της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής.

Οι προδιαγραφές που οφείλουν να τηρούν τα προϊόντα, προκειμένου να χαρακτηριστούν ΠΓΕ, είναι οι εξής: Τουλάχιστον ένα από τα στάδια της παραγωγής, της μεταποίησης ή της παρασκευής, πρέπει να λαμβάνει χώρα στην περιοχή που έχει δηλωθεί ως γεωγραφική περιοχή. Για παράδειγμα, στην περίπτωση του οίνου, σημαίνει ότι το 85% των χρησιμοποιούμενων σταφυλιών, πρέπει να προέρχονται αποκλειστικά από τη γεωγραφική περιοχή στην οποία παράγεται ο οίνος.

Για τα συγκεκριμένα προϊόντα (με την ένδειξη ΠΓΕ), ο δεσμός με την γεωγραφική περιοχή δεν χρειάζεται να είναι αποκλειστικός αλλά πρέπει να είναι ουσιώδης. Με άλλα λόγια, αρκεί τα χαρακτηριστικά ή φήμη του συγκεκριμένου προϊόντος να οφείλεται στην γεωγραφική του προέλευση και τουλάχιστον ένα στάδιο παραγωγής να εκτελείται εντός οριοθετημένης περιοχής.

Τα προϊόντα ΠΓΕ διέπονται από τον Κανονισμό ΕΕ 1151/2012 που ανανέωσε σε μεγάλο βαθμό τον Κανονισμό ΕΚ 510/2006 του Συμβουλίου της 20^{ης} Μαρτίου 2006, ο οποίος αναφέρεται στην προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων.

Όλα τα ανωτέρω, καθιστούν το προϊόν, το οποίο πιστοποιείται ή πρόκειται να πιστοποιηθεί ως ΠΓΕ, μοναδικό ως προς τα ποιοτικά του χαρακτηριστικά και από τη στιγμή

που θα γίνει η καταχώρισή του στην επίσημη εφημερίδα της ΕΕ κανένας άλλος εκτός της συγκεκριμένης περιοχής δεν μπορεί να παράγει και να διαθέτει στην αγορά το προϊόν αυτό με την συγκεκριμένη ονομασία.

Υπάρχει καθορισμένη διαδικασία με την οποία καταχωρείται ένα προϊόν στον κατάλογο προϊόντων προκειμένου να απολάβει προστασίας γεωγραφικής ένδειξης ΠΟΠ-ΠΓΕ-ΕΠΙΠ. Αρχικά, ο ενδιαφερόμενος (συνήθως κάποια Ομάδα Παραγωγών, Συνεταιρισμός ή Επιχείρηση) καταθέτει αίτημα αναγνώρισης προς το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο οποίο εξηγεί λεπτομερώς την ιδιαιτερότητα του προϊόντος και τον τρόπο παραγωγής του. Εν συνεχεία, ο φάκελος διαβιβάζεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση η οποία τον αξιολογεί. Σε περίπτωση θετικής αξιολόγησης δημοσιεύεται σε ΦΕΚ αλλά και στην επίσημη εφημερίδα της Ε.Ε. η καταχώριση του προϊόντος και οι προδιαγραφές του και το προϊόν εγγράφεται στον σχετικό κοινοτικό κατάλογο. Από τη στιγμή που το προϊόν έχει καταχωρηθεί, ο AGROCERT καλεί τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις που εμπλέκονται στην παραγωγή, συσκευασία και διακίνηση του προϊόντος να υποβάλλουν αίτηση πιστοποίησης, και τις εγγράφει στο σχετικό Μητρώο που τηρεί. Εν συνεχεία, οι πιστοποιημένες επιχειρήσεις ξεκινούν την παραγωγή, συσκευασία και διάθεση στην αγορά του συγκεκριμένου προϊόντος, και χρησιμοποιούν τα αναγνωρισμένα σήματα και λογότυπα του AGROCERT. Υπάρχει, ωστόσο, η δυνατότητα, σε άλλες επιχειρήσεις και παραγωγούς, εκτός των αρχικώς εγκριθέντων, στο μέλλον, να πιστοποιηθούν και να παράξουν το προϊόν, εφόσον τηρούν τις σχετικές προδιαγραφές των προϊόντων τα οποία επισημάνθηκαν με ένδειξη γεωγραφικής προελεύσεως.

Σχετικά με τις ποικιλίες κρασιών με τον χαρακτηρισμό ΠΓΕ (Κανονισμός ΕΕ 1308/2013) αξίζει να αναφέρουμε ότι οι ενδείξεις Κτήμα, Αμπελώνας (ες), Πύργος, Μοναστήρι, Κάστρο, Βίλα, Αρχοντικό, Μετόχι, Αγρέπαυλη, Αμπέλι(α), Ορεινό(α) Κτήμα(τα), Ορεινός (οι) Αμπελώνας (ες) που αναφέρονται σε αμπελουργική εκμετάλλευση, χρησιμοποιούνται πάντοτε σε συνδυασμό με το όνομα της αμπελουργικής εκμετάλλευσης και αποκλειστικά στους οίνους με Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης (ΠΟΠ) και Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη (ΠΓΕ), εφόσον πληρούνται οι εξής προϋποθέσεις: α) Ο οίνος να έχει παραχθεί αποκλειστικά από σταφύλια που έχουν συγκομιστεί από αμπελώνες της εκμετάλλευσης και η οινοποίηση να έχει εκτελεστεί εξ ολοκλήρου σε αυτή την εκμετάλλευση, β) τα αμπελοτεμάχια της εκμετάλλευσης να βρίσκονται μέσα στην αντίστοιχη ζώνη παραγωγής οίνου ΠΟΠ ή ΠΓΕ (με γεωγραφική ένδειξη Περιφερειακής Ενότητας ή μικρότερης αυτής), γ) Τα αμπελοτεμάχια να βρίσκονται στην ίδια διοικητική ενότητα (Δημοτική Ενότητα ή Δημοτική /Τοπική Κοινότητα). Εάν μέρος των αμπελοτεμαχίων της εκμετάλλευσης υπάγεται

και σε περισσότερες από μία Δημοτική/Τοπική Κοινότητα ή Δημοτική Ενότητα, υπό την προϋπόθεση να βρίσκονται μέσα στην αντίστοιχη ζώνη παραγωγής οίνου ΠΟΠ ή ΠΓΕ, τότε ολόκληρο το αμπελοτεμάχιο προσμετράται στην έκταση της περιοχής που δικαιούται τη συγκεκριμένη ένδειξη, δ) Η εκμετάλλευση να περιλαμβάνει ιδιόκτητους αμπελώνες έκτασης τουλάχιστον 5 στρεμμάτων, ε) Εφόσον η εκμετάλλευση περιλαμβάνει ενοικιαζόμενα ή με σύμβαση καλλιεργούμενα αμπελοτεμάχια ο χρόνος ενοικίασης ή σύμβασης πρέπει να είναι τουλάχιστον 10 έτη και να αποδεικνύεται με επίσημα έγγραφα (π.χ συμβόλαιο) και στ) Όσον αφορά τη χρήση των ενδείξεων Κτήμα, Ορεινό(α) Κτήμα(τα), Ορεινός (οι) Αμπελώνας (ες), Πύργος, Μοναστήρι, Κάστρο, Βίλα, Αρχοντικό, πέραν των ανωτέρω προϋποθέσεων θα πρέπει να πληρούνται κατά περίπτωση.

Για να λάβουν την ένδειξη «Κτήμα», το οиноποιείο της εκμετάλλευσης να βρίσκεται μέσα στην αντίστοιχη διοικητική ενότητα (Δημοτική Ενότητα ή Δημοτική/Τοπική Κοινότητα). Ειδικά για την ένδειξη «Ορεινό(α) Κτήμα(τα)» το σύνολο των αμπελοτεμαχίων να βρίσκεται σε υψόμετρο μεγαλύτερο από 500 μέτρα. Για λάβουν την ένδειξη «Ορεινός (οι) Αμπελώνας (ες)» πρέπει το σύνολο των αμπελοτεμαχίων να βρίσκεται σε υψόμετρο μεγαλύτερο από 500 μέτρα. Για την ένδειξη «Πύργος» στον ιδιόκτητο αμπελώνα της εκμετάλλευσης, πρέπει να υπάρχει κτίσμα του οποίου η αρχιτεκτονική μορφή να δικαιολογεί την περιγραφή με την ένδειξη «Πύργος», όπως αυτή χρησιμοποιείται στη συγκεκριμένη περιοχή. Επίσης, το οиноποιείο της εκμετάλλευσης πρέπει να βρίσκεται μέσα σε ένα από τα ιδιόκτητα αμπελοτεμάχια της εκμετάλλευσης. **Για την ένδειξη «Μοναστήρι»**, η εκμετάλλευση να ανήκει πραγματικά σε ένα υπαρκτό Μοναστήρι και το οиноποιείο αυτής να βρίσκεται σε ένα από τα ιδιόκτητα αμπελοτεμάχια της. Για την ένδειξη «Κάστρο» θα πρέπει στους ιδιόκτητους αμπελώνες της εκμετάλλευσης πρέπει να βρίσκονται κτίσματα ή ερείπια ιστορικού Κάστρου. Το όνομα του Κάστρου αυτού μπορεί να χρησιμοποιείται μόνο όταν είναι τοπωνύμιο και συμπίπτει με το όνομα του ΠΟΠ ή ΠΓΕ οίνου της περιοχής, ποτέ όμως συγχρόνως για ΠΟΠ και ΠΓΕ. Το οиноποιείο της εκμετάλλευσης πρέπει να βρίσκεται σε ένα από τα ιδιόκτητα αμπελοτεμάχια της εκμετάλλευσης. Τέλος, για τις ενδείξεις «Βίλα, Αρχοντικό» στους ιδιόκτητους αμπελώνες της εκμετάλλευσης πρέπει να βρίσκονται κτίσματα των οποίων η αρχιτεκτονική μορφή και ο χαρακτήρας να δικαιολογούν την επιγραφή τους με τις

ενδείξεις «Βίλα» ή «Αρχοντικό» αντιστοίχως. Το οινοποιείο της εκμετάλλευσης πρέπει να βρίσκεται σε ένα από τα ιδιόκτητα αμπελοτεμάχια της εκμετάλλευσης.

5.2.3 Εγγυημένο Παραδοσιακό Ιδιότυπο Προϊόν (ΕΠΙΠ) *Traditional Speciality Guaranteed (TSG)*

Ως εγγυημένο παραδοσιακό ιδιότυπο προϊόν νοείται ένα ιδιότυπο προϊόν ή τρόφιμο το οποίο: α) παρασκευάζεται με τρόπο παραγωγής, μεταποίησης ή σύνθεσης που αντιστοιχεί στην παραδοσιακή πρακτική για το εν λόγω προϊόν ή τρόφιμο ή β) παράγεται από πρώτες ύλες ή συστατικά που είναι τα χρησιμοποιούμενα παραδοσιακά. Το εγγυημένο παραδοσιακό ιδιότυπο προϊόν υπογραμμίζει τις παραδοσιακές πτυχές όπως ο τρόπος κατασκευής του προϊόντος ή η σύνθεσή του, χωρίς να συνδέεται με συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή.

Σε γενικότερο πλαίσιο, το σύστημα αυτό, ρυθμίζει τρόπους προστασίας παραδοσιακών μεθόδων παράγωγης, αλλά και συνταγών, ενώ παρέχει την απαιτούμενη στήριξη στους παραγωγούς. Το όνομα ενός προϊόντος που καταχωρείται ως ΕΠΙΠ το προστατεύει από την παραποίηση και την κατάχρηση. Για να μπορεί να καταχωρισθεί μια ονομασία ως ονομασία εγγυημένου παραδοσιακού ιδιότυπου προϊόντος, πρέπει: α) να χρησιμοποιείται κατά παράδοση για την περιγραφή του ιδιότυπου προϊόντος ή β) να προσδιορίζει τον παραδοσιακό χαρακτήρα ή τον ιδιότυπο χαρακτήρα του προϊόντος.

Παραδείγματα προϊόντων με την πιστοποίηση ΕΠΙΠ, είναι το ΕΠΙΠ «Moules de Bouchot» τα οποία είναι μύδια μυδοκαλλιέργειας, παραγόμενα αποκλειστικά σε ξύλινους πασσάλους (bouchot) (χώρος που προορίζεται για τον πολλαπλασιασμό μυδιών). Το ΕΠΙΠ «Boerenkaas», που είναι τυρί των Κάτω Χωρών και παράγεται στην εκμετάλλευση από ανεπεξέργαστο γάλα, σύμφωνα με μια ειδική μέθοδο παραγωγής. Επίσης, ακόμη ένα προϊόν ΕΠΙΠ είναι η «Pizza Napoletana», η οποία ψήνεται κυρίως σε φούρνο με καυσόξυλα, χρησιμοποιώντας μια τυπική παραδοσιακή ναπολιτάνικη συνταγή. Ακόμη ένα παράδειγμα ΕΠΙΠ προϊόντος είναι η μπύρα Gueuze, η οποία είναι μία παραδοσιακή μπύρα που λαμβάνεται από αυθόρμητη ζύμωση. Το προϊόν αυτό, παράγεται εντός των Βρυξελλών αλλά και στα περίχωρα, δηλαδή στο Βέλγιο. Εντούτοις, ως προϊόν ΕΠΙΠ, η μέθοδος παραγωγής του της μπύρας Gueuze, προστατεύεται, αλλά επιτρέπεται η παραγωγή αυτής και από άλλες περιοχές.

Στην Ελλάδα, δεν υπάρχουν καταχωρημένα προϊόντα με την πιστοποίηση ΕΠΙΠ, στους καταλόγους προϊόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, 9 προϊόντα από την ομάδα ΠΟΠ

βρίσκονται σε διαδικασία εξέτασης της αίτησης των παραγωγών η πρώτη εκ των οποίων έγινε το 2017 και η τελευταία υποβλήθηκε στις 23 Ιουλίου 2019.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, eAmbrosia – Μητρώο Γεωγραφικών Ενδείξεων της ΕΕ, Διαθέσιμο στο: <https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/geographical-indications-register/#>, Ανακτήθηκε στις 3 Μαρ 2021

European Commission, *The EU and Mexico strengthen cooperation in geographical indications*, 29 January 2020, Διαθέσιμο: https://ec.europa.eu/info/news/eu-and-mexico-strengthen-cooperation-geographical-indications-2020-jan-29_en, Ανακτήθηκε στις 28 Φεβ 2021

European Commission, *EU Science Hub, Labelling of agricultural and food products of mountain farming*, Διαθέσιμο: <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/labelling-agricultural-and-food-products-mountain-farming>
Ανακτήθηκε στις 28 Φεβ 2021

Santini F, Guri F, Gomez Y Paloma S. *Labelling of agricultural and food products of mountain farming*. EUR 25768 EN. Luxembourg (Luxembourg): Publications Office of the European Union; 2013. JRC77119

European Commission, *Regulations on products of outermost regions*
Διαθέσιμο: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/quality-schemes-explained/regulations-products-outermost-regions_en, Ανακτήθηκε στις 22 Φεβ 2021

European Commission, *Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs*, Geographical indications for non-agricultural products, updated on February 2020 Διαθέσιμο: https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/intellectual-property/geographical-indications/non-agricultural-products_en, Ανακτήθηκε στις 22 Φεβ 2021

European Commission, *Intellectual Property, Geographical Indications*
Διαθέσιμο: <http://ec.europa.eu/trade/policy/accessing-markets/intellectual-property/geographical-indications/>, Ανακτήθηκε στις 22 Φεβ 2021

European Commission, *Food Safety and Quality, Quality Schemes*, Διαθέσιμο: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/quality-schemes-explained_el Ανακτήθηκε στις 18 Φεβ 2021

Κανονισμός 479/2008, Δημοσιευμένος στο: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex%3A32008R0479>, Ανακτήθηκε στις 25 Φεβ 2021

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, Διαδικασία πιστοποίησης οίνων με Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης, Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη Ποικιλιακών Οίνων, ΚΥΑ 5833/155045 (Β' 3324) Ανακτήθηκε στις 25 Φεβ 2021

6. Προστασία γεωγραφικής ένδειξης σε μη γεωργικά προϊόντα

Στο πλέγμα προστασίας προϊόντων με γεωγραφική ένδειξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση εντάσσονται και προϊόντα που δεν είναι τρόφιμα. Αυτή η προστασία μη φαγώσιμων προϊόντων αποτελεί εξαίρεση του κανόνα και εφαρμόζεται σε προϊόντα που είναι μοναδικά και η ποιότητα, η φήμη ή άλλα χαρακτηριστικά τους μπορούν να προσδιορίζονται αποκλειστικά με βάση την προέλευσή τους. Μερικά γνωστά παραδείγματα τέτοιων προϊόντων είναι τα κρύσταλλα Βοημίας, τα ασάλινα μαχαίρια Laguiole, το μάρμαρο της Carrare, η tapisserie d' Aubusson. Στα προϊόντα αυτά απονέμεται η προστασία ΠΟΠ καθώς ο τρόπος με τον οποίο παρασκευάζονται και τα ίδια ως τελικά προϊόντα αντιπροσωπεύουν την ιστορία, τον πολιτισμό, την παράδοση και την τεχνογνωσία της Ευρώπης.

Παρά το γεγονός ότι αυτά τα προϊόντα είναι πολύ χαρακτηριστικά και αναγνωρίσιμα σε όλη την Ευρώπη και τον κόσμο κυκλοφορούν απομιμήσεις τους σε ολόκληρη την Ένωση οι έμποροι των οποίων προσπαθούν να αποσπάσουν έσοδα εκμεταλλευόμενα την φήμη και την αναγνωρισιμότητα των αυθεντικών. Το 2014 η Επιτροπή ξεκίνησε δημόσια διαβούλευση σχετικά με την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων για μη αγροτικά προϊόντα (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2014)⁴⁰ και το 2015 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έθεσε ζήτημα ανάγκης διευθέτησης του ζητήματος με νομοθετική πρόταση.

Η οδηγία 2004/48 για την επιβολή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας αποσκοπεί ήδη στην πρόληψη της παραβίασης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας εντός της ΕΕ (Οδηγία 2004/48/ΕΚ)⁴¹. Η μείωση του όγκου των απομιμήσεων και των πειρατικών προϊόντων που φθάνουν στην αγορά της ΕΕ είναι ένας από τους κύριους στόχους της. Όπως ανακοινώθηκε στη στρατηγική για τη βιομηχανική στρατηγική για την Ευρώπη (2)⁴² και για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις⁴³, η Επιτροπή επεξεργάζεται ένα σχέδιο δράσης για την πνευματική ιδιοκτησία για να αξιολογήσει την ανάγκη αναβάθμισης του νομικού πλαισίου, να διασφαλίσει την έξυπνη χρήση της πνευματικής ιδιοκτησίας και καλύτερη καταπολέμηση της κλοπής ή αντιγραφής της. Με βάση τα σχόλια των ενδιαφερομένων μερών σχετικά με τον χάρτη πορείας που δημοσιεύθηκε στις 10 Ιουλίου

⁴⁰ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Making the most of Europe's traditional know-how: Commission launches public consultation on the protection of geographical indications for non-agricultural products, Διαθέσιμο στο https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_14_832, 15 Ιουλ 2014, Ανακτήθηκε 26 Απρ 2021

⁴¹ 2.6.2004|EL| Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης | L 195/16, Οδηγία 2004/48/ΕΚ, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-EL/TXT/?from=EN&uri=CELEX%3A32004L0048R%2801%29>

⁴² COM(2020) 102 final

⁴³ COM/2020/103 final

2020 (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2020)⁴⁴ και άλλων διαθέσιμων στοιχείων, η Επιτροπή θα αποφασίσει για μελλοντικές δράσεις στο σχέδιο δράσης ΠΕ, συμπεριλαμβανομένων των μη γεωργικών γεωγραφικών ενδείξεων (ΓΕ).

---

⁴⁴Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Σχέδιο δράσης για τη διανοητική ιδιοκτησία, 10 Ιουλ 2020, Διαθέσιμο στο: <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12510-Intellectual-Property-Action-Plan>
Ανακτήθηκε 26 Απρ 2021

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Making the most of Europe's traditional know-how: Commission launches public consultation on the protection of geographical indications for non-agricultural products, Διαθέσιμο στο https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_14_832, 15 Ιουλ 2014, Ανακτήθηκε 26 Απρ 2021

2.6.2004 | EL | Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης | L 195/16, Οδηγία 2004/48/EK, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-EL/TXT/?from=EN&uri=CELEX%3A32004L0048R%2801%29>

COM(2020) 102 final

COM/2020/103 final

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Σχέδιο δράσης για τη διανοητική ιδιοκτησία, 10 Ιουλ 2020, Διαθέσιμο στο: <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12510-Intellectual-Property-Action-Plan> Ανακτήθηκε 26 Απρ 2021

7. Η Γαλλική Θεώρηση για το Δίκαιο των ΓΕ

Όπως προαναφέρθηκε η παράδοση της Γαλλίας σε προϊόντα που προστατεύονται με γεωγραφική ένδειξη είναι μακρά και ξεκινάει ήδη από κάποιες διοικητικές νομικές ρυθμίσεις σχετικά με την προτίμηση και προτεραιότητα των κρασιών από το Bordeaux σε σχέση με τα εισαγόμενα τα οποία λάμβαναν ειδική ένδειξη και παρέμεναν μεγαλύτερο χρόνο σε αποθηκευτικούς χώρους στα γαλλικά λιμάνια.

Οι Γάλλοι αγρότες και οι τομείς παραγωγής τροφίμων διαθέτουν μια μακρά ιστορία καλλιέργειας μιας προσφοράς προϊόντων με συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας. Η απaráμιλλη εμπειρία της Γαλλίας με την επίσημη αναγνώριση των εξαιρετικών συστημάτων ποιότητας προϊόντων, από την προστασία χαρακτηρισμού προϊόντων έως τις εγγυήσεις ποιότητας των προϊόντων που επικεντρώνονται στον καταναλωτή, ουσιαστικά παρέχει το πρότυπο που τηρείται από τους Ευρωπαϊκούς κανονισμούς.

Αυτό το πολύ πρώιμο πλαίσιο προστασίας προϊόντων με γεωγραφική ένδειξη αποτέλεσε τα πρώτα ψήγματα δημιουργίας ενός πλαισίου προστασίας συγκεκριμένων προϊόντων τα οποία θα απολάμβαναν αυτής της προστασίας λόγω του τόπου παραγωγής ή και παρασκευής τους καθώς και λόγω των ιδιοτήτων που αποκτούν τα προϊόντα αυτά με βάση τον τρόπο παραγωγής και παρασκευής τους.

Πέρα από τη συμβολή της Γαλλίας στο ευρωπαϊκό σύστημα προστασίας γεωγραφικών ενδείξεων, η Γαλλία και σήμερα διαθέτει κάποιες επιπλέον ενδείξεις γεωγραφικής ενδείξεως που υπάρχουν παράλληλα με τις ευρωπαϊκές. Οι ενδείξεις αυτές αντανακλούν την εξαιρετική ποικιλία της Γαλλικής γαστρονομικής κληρονομιάς καθώς τα τρόφιμα που λαμβάνουν αυτές τις σημάνσεις παράγονται σύμφωνα με τις απαιτητικές ποιοτικές προδιαγραφές και τη χρήση ειδικευμένων τεχνικών παραγωγής που μεταβιβάστηκαν από γενιά σε γενιά (Ministere de L' Agriculture et de L' Alimentation, 2019)⁴⁵.

Η πρώτη επιπλέον ένδειξης προστασίας γεωγραφικής προελεύσεως που υπάρχει μόνο για συγκεκριμένα γαλλικά προϊόντα που συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις είναι η «Καταχώριση ονομασίας προελεύσεως» (AOC). Αυτά τα προϊόντα παράγονται σύμφωνα με τις προδιαγραφές για τα προϊόντα ΠΟΠ. Η ένδειξη χρησιμοποιείται για να προστατεύει προϊόντα στην Γαλλία τα οποία αποκτούν ιδιότητα και προστασία γεωγραφικής ένδειξης

---

⁴⁵ Ministère de L' Agriculture et de L' Alimentation, Official labels of quality and origin, 16/08/2019, Διαθέσιμο στο: <https://agriculture.gouv.fr/official-labels-quality-and-origin>, Ανακτήθηκε 19 Απρ 2021

προελεύσεως ΠΟΠ σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Κύριοι πρωταγωνιστές είναι τα κρασιά και τα τυριά.

Η δεύτερη ένδειξη προστασίας γεωγραφικής προελεύσεως που υπάρχει επίσης μόνο για γαλλικά προϊόντα είναι η «Ένδειξη rouge» (LR). Η ένδειξη αυτή είναι μια γαλλική σήμανση η οποία εφαρμόζεται σε προϊόντα που παράγονται ή παρασκευάζονται με τέτοιο τρόπο που να διασφαλίζεται η ανώτερη ποιότητα συγκεκριμένων προϊόντων. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι ο καπνιστός σολομός, το τυρί και το καρυκευμένο κρέας.

Σχετική έρευνα της Statista (Statista, 2021)⁴⁶ για το 2021 τοποθετεί με φθίνουσα σειρά τα τμήματα των προϊόντων με Προστασία Ονομασίας Προελεύσεως (ΠΟΠ) (βλ. Παράρτημα 4). Η έρευνα περιλαμβάνει γαλακτοκομικά προϊόντα, ελαιόλαδο, κρέας, κρασιά και οινοπνευματώδη ποτά. Τα τελευταία χρόνια βέβαια λόγω του ανταγωνισμού με άλλες χώρες του Νότου αλλά ακόμα και με την Ολλανδία, η Γαλλία εμφανίζεται να χάνει θέσεις που κατείχε παραδοσιακά ως προς την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων της.

Πίνακας με τις Γεωγραφικές ενδείξεις που ισχύουν στη Γαλλία, Πηγή: *Ministere de L' Agriculture et de L' Alimentation*, https://agriculture.gouv.fr/sites/minagri/files/styles/affichage_pleine-page_790x435/public/vignettes_siqo2-2.png?itok=D8Z4kYeY, Ανακτήθηκε 19 Απρ 2021⁴⁷;

Μαζί με αυτές τις δύο ενδείξεις οι οποίες αποδίδονται αποκλειστικά σε γαλλικά προϊόντα λόγω της φύσης τους, της παρασκευής τους ή/και των χαρακτηριστικών τους, εφαρμόζονται οι γεωγραφικές ενδείξεις που ισχύουν για ολόκληρη της Ευρωπαϊκή Ένωση.

⁴⁶ Statista , *Number of PDO products by department France 2021*, Διαθέσιμο στο: <https://www.statista.com/statistics/1086768/pdo-food-beverage-by-region-france/> Ανακτήθηκε 20 Απρ 2021

⁴⁷ Πίνακας με τις Γεωγραφικές ενδείξεις που ισχύουν στη Γαλλία, Πηγή: *Ministere de L' Agriculture et de L' Alimentation*, https://agriculture.gouv.fr/sites/minagri/files/styles/affichage_pleine-page_790x435/public/vignettes_siqo2-2.png?itok=D8Z4kYeY, Ανακτήθηκε 19 Απρ 2021

Η μοναδική ένδειξη που μέχρι τώρα δεν περιεγράφηκε είναι εκείνη των προϊόντων που χαρακτηρίζονται με ένδειξη «Οργανική Γεωργία». Η Γαλλία έχει σημαντική παράδοση και σε αυτόν τον τομέα καθώς είναι σημαντικός παραγωγός αλευριού, σιταριού και ειδών άρτου. Το σύμβολο Agriculture Biologique («ΑΒ» στη Γαλλία, για βιολογική καλλιέργεια) είναι μια εγγυημένη σφραγίδα ποιότητας που συνδέεται με έναν τρόπο παραγωγής που δίνει προτεραιότητα στα συμφέροντα του περιβάλλοντος και της καλής διαβίωσης των ζώων. Τηρώντας τις εξαιρετικά αυστηρές προδιαγραφές παραγωγής και συστηματικούς ελέγχους ελέγχου, η πρώτη επίσημη αναγνώριση προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας στη Γαλλία χρονολογείται από τη μεταρρύθμιση της εθνικής γεωργικής πολιτικής του 1980,

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ministere de L' Agriculture et de L' Alimentation, Official labels of quality and origin, 16/08/2019, Διαθέσιμο στο: <https://agriculture.gouv.fr/official-labels-quality-and-origin>, Ανακτήθηκε 19 Απρ 2021

Statista , *Number of PDO products by department France 2021*, Διαθέσιμο στο: <https://www.statista.com/statistics/1086768/pdo-food-beverage-by-region-france/> Ανακτήθηκε 20 Απρ 2021

Πίνακας με τις Γεωγραφικές ενδείξεις που ισχύουν στη Γαλλία, Πηγή: Ministere de L' Agriculture et de L' Alimentation, https://agriculture.gouv.fr/sites/minagri/files/styles/affichage_pleine-page_790x435/public/vignettes_siqo2-2.png?itok=D8Z4kYeY , Ανακτήθηκε 19 Απρ 2021

8. Οργανική Γεωργία

Η ένδειξη αυτή είναι σχετικά πιο πρόσφατη καθώς μετρά μόλις 11 χρόνια ύπαρξης ως ένδειξη σε όλη την ΕΕ⁴⁸. Το συγκεκριμένο λογότυπο αποτελεί εγγύηση ότι τα προϊόντα που το φέρουν έχουν παραχθεί και παρασκευαστεί σύμφωνα με συγκεκριμένους περιβαλλοντικούς κανόνες και συγκεκριμένες προϋποθέσεις για την υγεία των ζώων. Οι ρυθμίσεις για την οργανική γεωργία είναι οι ίδιες σε ολόκληρη την ΕΕ και τα εισαγόμενα αγαθά υπάγονται επίσης στις ρυθμίσεις αυτές. Κατηγορίες προϊόντων οργανικής καλλιέργειας είναι τα φρούτα, τα λαχανικά, το κρέας, το γάλα, τα γαλακτοκομικά προϊόντα και τα δημητριακά.

Δίπλα από το λογότυπο με όποια μορφή από τις παραπάνω και αν εμφανίζεται στη συσκευασία πρέπει υποχρεωτικά να υπάρχει ένας αριθμός που παρέχεται από έναν εθνικό φορέα πιστοποίησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών που δικαιολογούν την χρήση του εν λόγω σήματος καθώς και τον τρόπο παραγωγής των πρώτων υλών ή εκτροφής των ζώων. Σημειώνεται ότι απαραίτητως τα προϊόντα που κατέχουν το σήμερα προέρχονται από 95% προϊόντα οργανικής γεωργίας και το υπόλοιπο 5% από αυστηρά εποπτευόμενο και ελεγχόμενο υλικό.

Από το 1985 η Γαλλική κυβέρνηση αναγνώρισε την οργανική γεωργία ως «γεωργία η οποία δεν χρησιμοποιεί χημικά προϊόντα και συνθετικά παρασιτοκτόνα». Η Ευρωπαϊκή Ένωση το 1991 υιοθέτησε τον πρώτο Ευρωπαϊκό Κανονισμό σχετικά με τα οργανικά προϊόντα. Το 2007, 2008 και 2018 όσον αφορά τον τομέα των τροφίμων, Η ΕΕ ενοποίησε τις τεχνικές προδιαγραφές της οργανικής γεωργίας (834/2007 Ιούνιος 2007, 889/2008 Σεπτέμβριος 2008, 848/2018 Μαΐος 2018). Η κορωνίδα των τεχνικών προδιαγραφών των φυτικών προϊόντων όπως το οργανικό αλεύρι σίτου είναι η απουσία χημικών πρόσθετων και γενετικά τροποποιημένων οργανισμών.

Το 2016 στη Γαλλία απασχολούνταν 118.000 άνθρωποι σε 32.000 φάρμες με οργανική γεωργία με 1,54 εκατομμύρια εκτάρια πιστοποιημένα ή υπό τη διαδικασία πιστοποίησης αγροτικής γεωργίας⁴⁹ (Agence Bio, 2016). Μεταξύ 2015 και 2016 ο αριθμός των φαρμών που παρήγαγε οργανικά δημητριακά αυξήθηκε κατά 17%, η επιφάνεια υπό διαδικασία μετατροπής σε οργανική γεωργία αυξήθηκε κατά 54% και η παραγωγή δημητριακών οργανικής γεωργίας αυξήθηκε κατά 20%. Η έκταση παραγωγής δημητριακών

⁴⁸ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Λογότυπο βιολογικής παραγωγής*, Διαθέσιμο στο: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/organic-farming/organic-logo_el Ανακτήθηκε 19 Απρ 2021

⁴⁹ Agence Bio. (2016). *La Bio en France, des producteurs aux consommateurs. Les carnets de l'Agence Bio. Second edition 2016*

οργανικής γεωργίας αυξήθηκε κατά το ίδιο ποσοστό μεταξύ 2015 και 2016, αποτυπώνοντας την δυναμική αύξησης της οργανικής γεωργίας. Παρόλα αυτά ο τομέας των δημητριακών οργανικής γεωργίας παραμένει μικρός στο 3% της συνολικής έκτασης που χρησιμοποιόταν στην Γαλλία για την παραγωγή δημητριακών⁵⁰ (Agence Bio, 2017).

Από το 2015 μετά από τις νέες ενισχύσεις από την ΕΕ μέσω της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής η οργανική γεωργία στην Γαλλία αυξήθηκε γρήγορα. Οι Γάλλοι αγρότες μπορούσαν να πάρουν πληρωμές μέσω της ΚΑΠ από το 2015 μέχρι και το 2020 για μετατροπή των καλλιεργειών τους σε καλλιέργειες οργανικής γεωργίας καθώς και άλλα 5 χρόνια για τη διατήρηση τους ως τέτοιων⁵¹. Αυτές οι επιδοτήσεις προορίζονται να καλύψουν μέρος του επιπλέον κόστους και των απωλειών ως προς την απόδοση που προκαλούνται από τη μετατροπή σε βιολογική γεωργία.

Υπάρχουν επίσης κίνητρα στην αγορά για μετάβαση στη βιολογική γεωργία. Οι Γάλλοι αγρότες πωλούν βιολογικούς κόκκους μαλακού σίτου με τιμή 146% παραπάνω από τη μέση τιμή πώληση του μη βιολογικό μαλακού σίτου. Οι αγρότες στον τομέα της οργανικής γεωργίας εισπράττουν κατά μέσο όρο 5,43€ ανά κιλό, έναντι 3,47€ ανά κιλό στον συμβατικό τομέα. Η αύξηση της ζήτησης για βιολογικά τρόφιμα παρέχει ευκαιρίες στην αγορά για τα ενδιαφερόμενα μέρη της αλυσίδας εφοδιασμού βιολογικών προϊόντων.

Σύμφωνα με το αρμόδιο γραφείο για τα βιολογικά προϊόντα στη Γαλλία το 82% των Γάλλων καταναλωτών εμπιστεύονται την ετικέτα της οργανικής γεωργίας, 26% από τους οποίους δήλωσαν ότι θέλουν να καταναλώνουν περισσότερα τρόφιμα οργανικής καλλιέργειας και 85% των οποίων πιστεύουν ότι είναι σημαντικό να αναπτυχθεί περαιτέρω η οργανική καλλιέργεια στη χώρα⁵² (Agence Bio, 2016).

Από την άλλη πλευρά, η ανάπτυξη του τομέα του οργανικού μαλακού σίτου στη Γαλλία περιορίζεται κυρίως για τεχνικούς λόγους και σε μικρότερο βαθμό από την καταναλωτική συμπεριφορά. Το μεγάλο πρόβλημα που δημιουργείται και στη Γαλλία αλλά και στις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ που εφαρμόζουν τις προδιαγραφές της οργανικής γεωργίας είναι ότι λόγω του ότι εκείνες είναι πολύ αυστηρές ενδέχεται να παρατηρηθεί μειωμένη παραγωγή καθώς συνήθως οι εκτάσεις οργανικής γεωργίας είναι δύσβατες και ανήκουν σε πολλούς διαφορετικούς αγρότες.

---

⁵⁰ Agence Bio (2017), Printemps bio 2017: l'agriculture biologique confirme son développement en France: une bonne nouvelle pour l'emploi. Dossier de presse. Agence Bio, p.12.

⁵¹ Αν και χρειάζονται μόνο 2 χρόνια, από την αρχή της μετατροπής και την ημερομηνία σποράς, απαιτείται μετατροπή από συμβατική σε βιολογική παραγωγή σιταριού. Στη Γαλλία, από το 2017, οι πληρωμές διατήρησης δεν χρηματοδοτούνται πλέον από την ΕΕ, αλλά μπορούν να πραγματοποιηθούν από περιφέρειες, σε εθελοντική βάση

⁵² Agence Bio (2016), La Bio en France, des producteurs aux consommateurs. Les carnets de l'Agence Bio. Second edition 2016.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Λογότυπο βιολογικής παραγωγής*, Διαθέσιμο στο: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/organic-farming/organic-logo_el
Ανακτήθηκε 19 Απρ 2021

Agence Bio. (2016). *La Bio en France, des producteurs aux consommateurs. Les carnets de l'Agence Bio. Second edition 2016*

Agence Bio (2017), *Printemps bio 2017: l'agriculture biologique confirme son développement en France: une bonne nouvelle pour l'emploi. Dossier de presse. Agence Bio, p.12.*

Αν και χρειάζονται μόνο 2 χρόνια, από την αρχή της μετατροπής και την ημερομηνία σποράς, απαιτείται μετατροπή από συμβατική σε βιολογική παραγωγή σιταριού. Στη Γαλλία, από το 2017, οι πληρωμές διατήρησης δεν χρηματοδοτούνται πλέον από την ΕΕ, αλλά μπορούν να πραγματοποιηθούν από περιφέρειες, σε εθελοντική βάση

Agence Bio (2016), *La Bio en France, des producteurs aux consommateurs. Les carnets de l'Agence Bio. Second edition 2016.*

9. Ελλάδα και Γεωγραφικές Ενδείξεις

9.1 Ο νόμος 4679/2020 για το νέο Δίκαιο των Εμπορικών Σημάτων και ο νόμος 146/1914 για την παραπλανητική διαφήμιση

Ο νόμος 4679/2020 ενσωματώνει στην ελληνική έννομη τάξη την Οδηγία 2004/48/ΕΚ σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας καθώς και την Οδηγία (ΕΕ) 2015/2436 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών-μελών περί σημάτων. Η Οδηγία και ο νέος νόμος περιλαμβάνουν νέες διατάξεις στους απόλυτους, αλλά και τους σχετικούς λόγους απαραδέκτων (άρθρο 4 παρ. 1 εδ. ι έως ιγ, και άρθρο 5, παρ. 3 εδ. ε) για την προστασία των ονομασιών προέλευσης (ΠΟΠ), των γεωγραφικών ενδείξεων (ΠΓΕ) και των εγγυημένων παραδοσιακών ιδιότυπων προϊόντων (ΕΠΙΠ). Τα τοπωνύμια περιλαμβάνονταν ήδη πριν τον νέο νόμο περί του δικαίου των εμπορικών σημάτων στους απόλυτους λόγους απαραδέκτων ως ενδείξεις που ενδέχεται να είναι περιγραφικές (άρθρο 4 παρ. 1 εδ γ) ή παραπλανητικές (άρθρο 4 παρ. 1 εδ ζ). Εξαίρεση αποτελεί η καταχώριση ενός γεωγραφικού όρου ως συλλογικό σήμα (άρθρο 64 παρ. 3) χωρίς όμως αυτή να κινδυνεύει να είναι παραπλανητική ή να προσκρούει σε καταχώριση ΠΟΠ/ΠΓΕ/ΕΠΙΠ, πάντως όχι με την ιδιότητα σήματος πιστοποίησης κάποιας ποιότητας ή χαρακτηριστικών (άρθρο 56 επ. ν 4679/2020 και άρθρο 13 και 14 Κανονισμού 1152/12 για τα αγροτικά προϊόντα και άρθρο 103 Κανονισμού 1308/13 για τους οίνους). Αυτό συμβαίνει ώστε να μην καταστρατηγηθεί εκ πλαγίου η εθνική και η ευρωπαϊκή νομοθεσία για την προστασία των προϊόντων με γεωγραφική ένδειξη προελεύσεως.

Όπως θα αναφερθεί παρακάτω η ΕΕ έχει θεσπίσει συγκεκριμένους Κανονισμούς που προστατεύουν όλα τα προϊόντα στα οποία έχει απονεμηθεί ένδειξη προστασίας ονομασίας προελεύσεως. Αυτό σημαίνει ότι στο επίπεδο της προστασίας των εν λόγω προϊόντων υπερισχύει απολύτως η ευρωπαϊκή νομοθεσία. Όσον αφορά τις Οδηγίες όπως αναφέρθηκε αμέσως παραπάνω εκείνες έχουν ενσωματωθεί στην ελληνική έννομη τάξη μέσω νόμων.

Συντρέχουσες και εφαρμοστέες διατάξεις είναι και εκείνες που του ελληνικού νόμου για την παραπλανητική διαφήμιση 146/1914. Σύμφωνα με την διάταξη των άρθρων 1 και 3 απαγορεύεται κάθε άμεση ή έμμεση χρήση παραπλανητικών διατυπώσεων που αντίκειται στα συναλλακτικά ήθη και δύναται να αποτελεί παραπλανητική διατύπωση. Ως προς τις ΓΕ η ανάγνωση των διατάξεων είναι ότι η χρήση ονόματος παρεμφερούς ή σύνδεση ενός προϊόντος μέσω του σήματός του ή μέσω της διαφήμισής του με μια

ΠΟΠ/ΠΓΕ/ΕΠΙΠ –έστω πλαγίως- που μπορεί να οδηγήσει σε παραπλάνηση του καταναλωτικού κοινού απαγορεύεται (άρθρο 5 ν. 146/14)⁵³.

Στην αιτιολογική έκθεση του ν. 4679/2020 και συγκεκριμένα στο Ειδικό της Μέρους (Μέρος Β) επί του άρθρου 4 και επί του άρθρου 5 περιγράφονται στοιχεία που αφορούν στον αθέμιτο ανταγωνισμό και στο σήμα, τα οποία σχετίζονται με τις γεωγραφικές ενδείξεις⁵⁴. Οι λόγοι απαραδέκτου –σχετικοί και απόλυτοι- που αναφέρονται στο άρθρο 4 του ν 4679/2020 αποσκοπούν στο να αποτρέψουν τη χρήση από μόνο έναν ή μία ομάδα παραγωγών μιας γεωγραφικής ένδειξης την οποία την χρησιμοποιούν ή δικαιούνται να τη χρησιμοποιήσουν και άλλοι. Το σκεπτικό αυτής της πρόβλεψης ήταν ότι σε διαφορετική περίπτωση θα σημειωνόταν μονοπωλιακή ή ακραία ολιγοπωλιακή χρήση μιας ΓΕ σε βάρος μικρών άλλων ανταγωνιστών. Η διττή φύση του απαραδέκτου χρήσης ΓΕ ως σήμα και συγκεκριμένα όταν η ΓΕ είναι προγενέστερη του σήματος προς καταχώρηση, δίνει τη δυνατότητα στη Διεύθυνση Σημάτων να απορρίψει σχετική αίτηση.

Στο άρθρο 5 του ν. 4679/2020 τίθεται η έννοια του κινδύνου συγχύσεως, η οποία διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στο δίκαιο των σημάτων. Η σύγχυση κυρίως που μπορεί να δημιουργηθεί μεταξύ εμπορικού σήματος και γεωγραφικής ένδειξης είναι η ύπαρξη προγενέστερου δικαιώματος σε ένδειξη που ομοιάζει σε βαθμό κινδύνου συγχύσεως με την ένδειξη που κατατίθεται από έναν ενδιαφερόμενο για καταχώρηση ως σήμα. Όταν κρίνεται ότι ο βαθμός κινδύνου συγχύσεως είναι βάσιμος τότε αυτός αποτελεί σχετικό λόγο απαραδέκτου προς απόρριψη της καταχώρισης εμπορικού σήματος που περιέχει τέτοια παραπλήσια ένδειξη.

Συναφής με τον κίνδυνο συγχύσεως είναι η προσβολή φήμης. Προσβολή της φήμης μπορεί να συμβεί όταν κατατεθεί προς καταχώριση ως σήμα ένδειξη που προσκρούει σε προγενέστερη ύπαρξη γεωγραφικής ένδειξης. Η προσπάθεια εκμετάλλευσης της φήμης και προσέλκυσης του καταναλωτικού κοινού που προτιμάει σταθερά συγκεκριμένα προϊόντα προστατευόμενα με προστασία γεωγραφικής ένδειξη προελεύσεως απαγορεύεται και αποτελεί λόγο σχετικού απαραδέκτου απόρριψης της αίτησης για καταχώριση ενός σήματος.

9.2 Το ελληνικό σήμα

Η δημιουργία του ελληνικού σήματος για τη σήμανση προϊόντων και υπηρεσιών χρονολογείται ήδη από το 2012 με τον νόμο 4072/2012 στον οποίο προβλεπόταν η

⁵³ WIPO/Ισοκράτης, Ν. 146/14 Περί αθέμιτου ανταγωνισμού, Διαθέσιμο στο: <https://wipolex-res.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/el/gr/gr291el.pdf>

⁵⁴ Χρήστος Σπ. Χρυσανθάκης, *Το νέο δίκαιο των ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΗΜΑΤΩΝ (Ν4649/2020)*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2020, σελ 195-197

δημιουργία ελληνικού σήματος. Τον επόμενο χρόνο και ουσιαστικά ένα χρόνο άπρακτης εφαρμογής του τροποποιήθηκαν αρκετά άρθρα του ν. 4072/2012 με τον ν. 4155/2013. Εν συνεχεία τον επόμενο χρόνο δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 3356/Β/15-12-2014 η υπουργική απόφαση σήματος ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών με αριθμό 67382.

Θα περάσουν όμως σχεδόν άλλα τέσσερα 4 χρόνια ώσπου το 2018 η χρήση του ελληνικού σήματος ξεκίνησε να αποτελεί μέρος της συνολικής στρατηγικής για την προσέλκυση επενδύσεων και την ενίσχυση της ελληνικής παραγωγής σε συνδυασμό με την ανάδειξη της ποιότητας των προϊόντων. Οι εταιρίες στην Ελλάδα που παράγουν γάλα, επιτραπέζιες ελιές και λάδι άρχισαν στα τέλη του 2018 να χρησιμοποιούν το σήμα το οποίο ονομάζεται «Ελληνικό Σήμα» ή «Greek Mark» (Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων), το οποίο αναπαριστά την ελληνική σημαία σε σχήμα καρδιάς, ένα ιδιαίτερο σήμα που στοχεύει στο να βοηθήσει τους καταναλωτές να μπορούν να εντοπίσουν εύκολα διάφορα ελληνικά προϊόντα σε ξένες και εγχώριες αγορές.

Για το ελαιόλαδο το σήμα σηματοδοτεί ότι όλα τα στάδια της παραγωγής πρέπει να λάβουν χώρα εντός της χώρας, δηλαδή η καλλιέργεια του καρπού, η επεξεργασία του, η συσκευασία του και η εξαγωγή του τελικού προϊόντος. Πέρα από την πιστοποίηση της προέλευσης των προϊόντων, η χρήση του εν λόγω σήματος προσθέτει προστιθέμενη αξία στην ελληνική βιομηχανία ελαιολάδου.

Το «ελληνικό σήμα» επίσης αποτελεί εγγύηση και εργαλεία κατά της παραποίησης και της νοθείας του ελαιολάδου και βοηθάει στον περιορισμό των ποσοτήτων που πωλούνται χύμα στη χώρα και στο εξωτερικό. Τα ελληνικά αγροτικά που φέρουν το σήμα αυτό καθιστούν τα προϊόντα ασφαλή και υψηλών προδιαγραφών, ανταγωνιστικά στην παγκόσμια αγορά καθώς καθίστανται αναγνωρίσιμα. Το σήμα όχι μόνο βοήθησε στο να είναι αναγνωρίσιμα και ανταγωνιστικά τα ελληνικά ποιοτικά προϊόντα, αλλά και κινητοποίησε και κινητοποιεί όλο και περισσότερους παραγωγούς και εταιρίες ώστε να βελτιώνουν διαρκώς τα προϊόντα τους με στόχο να πληρούν τις προϋποθέσεις για την απονομή του σήματος στα προϊόντα τους και τη χρήση του.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Χρήστος Σπ. Χρυσανθάκης, Το νέο δίκαιο των ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΗΜΑΤΩΝ (Ν4649/2020), Νομική Βιβλιοθήκη, 2020, ISBN: 978-960-654-061-5

Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων <http://www.greekmark.gov.gr>

ν 4072/2012 ελληνικό σήμα

Νόμος 4072/2012 ελληνικό σήμα (άρθρα 184-196), Δημοσιευμένο στις 16/1/2014
http://www.greekmark.gov.gr/assets/files/n4072_es.pdf

ν 4155/2013 τροποποίηση ν. 4072/2012

Νόμος 4155/2013 ελληνικό σήμα, Δημοσιευμένο στις 17/1/2014
http://www.greekmark.gov.gr/assets/files/es_n41552013.pdf

Σήμα ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών - ΦΕΚ 3356/2014

ΦΕΚ 3356/Β/15-12-2014 - Δημοσίευση υπουργικής απόφασης σήματος ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών, Δημοσιευμένο στις 22/10/2014
http://www.greekmark.gov.gr/assets/files/el3356_2014.pdf

Σήμα Ελληνικών Προϊόντων και Υπηρεσιών - ΦΕΚ 3555/2014

ΦΕΚ 3555/Β/30-12-2014 - Διόρθωση σφάλματος στην υπ'αριθμό 67382 απόφαση (ΦΕΚ 3356/Β/2014), Δημοσιευμένο στις 14/10/2015,
http://www.greekmark.gov.gr/assets/files/3555_2014.pdf

Νόμος 4635/2019 Άρθρο 149

Τροποποίηση του ν.4072/2012), Δημοσιευμένο στις 30/10/2019
<http://www.greekmark.gov.gr/assets/files/4635.pdf>

10. Γεωγραφικές ενδείξεις και Brexit

Ο Οργανισμός για την Πνευματική Ιδιοκτησία στην Ευρώπη συνεργάστηκε με το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Τροφίμων και Αγροτικών Υποθέσεων του Ηνωμένου Βασιλείου (DEFRA) για να εξασφαλίσει νέα καθεστώτα (schemes) για τις γεωγραφικές ενδείξεις, ενώ συμφωνήθηκε ότι διατηρείται η υφιστάμενη σχέση μεταξύ εμπορικών σημάτων και ΓΕ⁵⁵.

Η Ένωση Εμπορικών Σημάτων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ECTA) δημοσίευσε πρόσφατα μια δήλωση σχετικά με τις διαπραγματεύσεις σχετικά με την έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου όσον αφορά τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, ιδίως τις γεωγραφικές ενδείξεις, τα εμπορικά σήματα και τα σχέδια. Στη δήλωσή του, η ECTA εφιστά την προσοχή της ειδικής ομάδας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την προετοιμασία και τη διεξαγωγή των διαπραγματεύσεων με το Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με το άρθρο 50 ΣΕΕ σε διάφορα σημεία, ιδίως, τη συνεχιζόμενη προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και παρόμοιων δικαιωμάτων στο Ηνωμένο Βασίλειο, και πώς πρέπει να συνεχίσουν να προστατεύονται τα εμπορικά σήματα της ΕΕ και τα καταχωρημένα κοινοτικά σχέδια (RCD) στο Ηνωμένο Βασίλειο μετά το Brexit.

Σύμφωνα με το αρμόδιο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Τροφίμων και Αγροτικών Υποθέσεων του Ηνωμένου Βασιλείου (DEFRA) το Ηνωμένο Βασίλειο θα δημιουργήσει τα δικά του συστήματα γεωγραφικής ένδειξης (GI) τα οποία θα πληρούν τις υποχρεώσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ). Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Τροφίμων και Αγροτικών Υποθέσεων θα διαχειρίζεται τα συστήματα πιστοποίησης του ΗΒ, θα διατηρεί τα μητρώα προστατευμένων ονομάτων προϊόντων και θα δέχεται νέες αιτήσεις για καταχώριση προϊόντων που πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστούν προϊόντα με προστασία γεωγραφικής ένδειξης.

Τα συστήματα πιστοποίησης του ΗΒ θα προστατεύουν τις γεωγραφικές ονομασίες σε προϊόντα όπως τα α) τρόφιμα, ποτά και γεωργικά προϊόντα (συμπεριλαμβανομένης της μύρας, του μηλίτη), β) τα αλκοολούχα ποτά, γ) το κρασί και τέλος δ) το αρωματισμένο κρασί

Τα νέα συστήματα πιστοποίησης⁵⁶ του Ηνωμένου Βασιλείου θα χρησιμοποιούν αυτές τις ονομασίες:

⁵⁵ Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), Brexit, τελευταία ενημέρωση 11 Σεπτ 2020, <https://euiipo.europa.eu/ohimportal/el/brexit-q-and-a>

⁵⁶ Guidance Protecting food and drink names from 1 January 2021, Use of UK GI logos on products and packaging, GOV.UK, Published 13 October 2020 From: Department for Environment, Food & Rural Affairs, ανακτήθηκε στις 10 Δεκ. 2020, <https://www.gov.uk/guidance/protecting-food-and-drink-names-from-1-january-2021>

- Προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ) / Protected Designation of Origin (PDO)
- Προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη (ΠΓΕ) / Protected Geographical Indication (PGI)
- Εγγυημένη παραδοσιακή ειδικότητα (ΕΠΕ) / Traditional Speciality Guaranteed (TSG)

Τα συστήματα του ΗΒ θα είναι ανοιχτά προς εγγραφή προϊόντων για προστασία σε παραγωγούς από το Ηνωμένο Βασίλειο και άλλες χώρες. Είναι σημαντικό το σύστημα αυτό να υιοθετηθεί από τους Ευρωπαίους παραγωγούς για την απρόσκοπτη συνέχιση του εμπορίου αγροτικών και αμπελοοινικών προϊόντων μεταξύ ΕΕ και Ηνωμένου Βασιλείου. Είναι κρίσιμο τα νέα σήματα γεωγραφικών ενδείξεων για το ΗΒ να μην αποτελέσουν λόγο για αποκλεισμό ευρωπαϊκών και ελληνικών προϊόντων από την βρετανική αγορά. Σημαντική θα ήταν η ρητή διαβεβαίωση για την διατήρηση της αποδοχής των ευρωπαϊκών σημάτων από το Ηνωμένο Βασίλειο με στόχο την απρόσκοπτη διακίνηση και πώληση τους εντός του ΗΒ. Δεν έχει γίνει σαφές αν τα προϊόντα θα δύνανται να φέρουν και τα δύο σήματα ή θα πρέπει να φέρουν μόνο τα νέα σήματα σύμφωνα με το νέο σύστημα ποιότητας της Βρετανίας ή θα δύνανται να φέρουν μόνο το ευρωπαϊκό σήμα πιστοποίησης γεωγραφικής προελεύσεως.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), Brexit, τελευταία ενημέρωση 11 Σεπτ 2020, <https://euipo.europa.eu/ohimportal/el/brexit-q-and-a>

Guidance Protecting food and drink names from 1 January 2021, Use of UK GI logos on products and packaging, GOV.UK, Published 13 October 2020 From: Department for Environment, Food & Rural Affairs, ανακτήθηκε στις 10 Δεκ. 2020, <https://www.gov.uk/guidance/protecting-food-and-drink-names-from-1-january-2021>

Flora Southey, GI protection post-Brexit: What food and drink producers need to know, Δημοσίευση 16 Οκτ 2020, Διαθέσιμο στο <HTTPS://WWW.FOODNAVIGATOR.COM/ARTICLE/2020/10/16/GI-PROTECTION-POST-BREXIT-WHAT-FOOD-AND-DRINK-PRODUCERS-NEED-TO-KNOW>

11. ΕΕ και Μητρώα

11.1 e-Ambrosia

Το μητρώο e-ambrosia αποτελεί μία πρόσφατη ενιαία βάση δεδομένων που αποτελείται από τη συγχώνευση των τριών μεγάλων βάσεων δεδομένων γεωγραφικών ενδείξεων e-Bacchus (για τους οίνους), DOOR (για τα τρόφιμα και αγροτικά προϊόντα) και e-Spirit-Drinks (για τα οινοπνευματώδη ποτά). Το ενιαίο μητρώο εισήχθη την 1^η Απριλίου 2019 με στόχο την απλοποίηση της έρευνας σχετικά με την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων όπως αυτές διασφαλίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το νέο αυτό μητρώο με πλήρη ονομασία «eAmbrosia - the EU Geographical Indications registers» (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2019)⁵⁷ παρέχει εύκολη πρόσβαση σε πληροφορίες για όλα τα προϊόντα με προστασία γεωγραφική προελεύσεως σε ολόκληρη την ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της κατάστασης τους, δηλαδή αν βρίσκονται στο στάδιο αίτησης, δημοσιευμένα ή καταχωρημένα, καθώς επίσης τις ιδιότητες των προϊόντων, και τέλος έναν απευθείας σύνδεσμο στη νομική βάση όταν τα προϊόντα φτάσουν στο στάδιο της πλήρους προστασίας.

Κατά τη διάρκεια του 2019 έγινε η σταδιακή ενοποίηση των τριών μητρώων που υπήρχαν έως τότε. Αρχικά η βάση δεδομένων συμπεριέλαβε μόνο τους οίνους με προστασία γεωγραφικής ενδείξεως. Το καλοκαίρι του ίδιου έτους συμπεριέλαβε και τα οινοπνευματώδη ποτά με προστασία γεωγραφικής ενδείξεως, και τέλος μέχρι το έτος 2019 συμπεριλήφθηκαν και τα τρόφιμα και αγροτικά προϊόντα.

Το καθεστώς των Γεωγραφικών Ενδείξεων στην ΕΕ προστατεύει πάνω από 3.400 ονόματα προϊόντων με στόχο να προωθήσει τα μοναδικά χαρακτηριστικά τους και να διαφυλάξει την παραδοσιακή τεχνική παραγωγής ή/και επεξεργασίας και τέχνης των παραγωγών των προϊόντων αυτών. Κάθε γεωγραφική ένδειξη έχει συγκεκριμένες νομικές προϋποθέσεις για το πώς παράγεται το προϊόν κάτι που αποτελεί εγγύηση για την ποιότητα των προϊόντων.

---

⁵⁷ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *New database for EU geographical indications aims to increase transparency and simplify search*, 1 Απρ 2019, ανακτήθηκε στις 10 Δεκ. 2020 https://ec.europa.eu/info/news/new-database-eu-geographical-indications-aims-increase-transparency-and-simplify-search-2019-apr-01_el

11.2 GI View

Το GI View (EUIPO,2020)⁵⁸ αποτελεί ένα ακόμα πρόσφατο μητρώο το οποίο συστήθηκε μόλις το Φθινόπωρο του 2020, από το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της ΕΕ, το οποίο βοηθάει στην ταχεία αναζήτηση σε μια ενιαία βάση δεδομένων για όλες τις γεωγραφικές ενδείξεις προελεύσεως που προστατεύονται σε επίπεδο ΕΕ. Το GIView παρέχει μια ένα κοινό σημείο αναζήτησης για τα δεδομένα των ΓΕ που είναι καταχωρημένα στην ΕΕ, και είναι ένα χρήσιμο εργαλείο για τους καταναλωτές, τους παραγωγούς και τους επαγγελματίες διανοητικής ιδιοκτησίας. Επίσης περιέχει λεπτομερείς πληροφορίες για τα προϊόντα με προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη τα οποία προέρχονται εκτός ΕΕ και προστατεύονται μέσω διμερών και πολυμερών συμφωνιών και προϊόντα με προστασία γεωγραφικής προελεύσεως της ΕΕ, τα οποία προστατεύονται σε χώρες εκτός ΕΕ.

Η βάση δεδομένων, η οποία επισήμως παρουσιάστηκε στο online συνέδριο «Strengthening GIs», ενημερώνεται διαρκώς με επίσημα καταχωρημένα δεδομένα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση για την Γεωργία και την Αγροτική Ανάπτυξη) και το EUIPO έχει την εποπτεία για την λειτουργία, την ανάπτυξη και την συντήρησή του. Οι γεωγραφικές ενδείξεις είναι ένα καίριο οικονομικό στοιχείο για την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς αποτελούν μέρος του συστήματος των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας που ισχύει για όλη την ΕΕ. Σύμφωνα με την έρευνα που διεξήχθη από το EUIPO και το Ευρωπαϊκό Γραφείο Ευρεσιτεχνιών⁵⁹, οι κλάδοι που επηρεάζονται από τα δικαιώματα ΓΕ συμβάλλουν σε 400.000 θέσεις εργασίας σε όλη την ΕΕ, και συμβάλλουν με πάνω από 20 δις € στο ΑΕΠ της ΕΕ.

Επιπρόσθετα, μια έρευνα που δημοσιεύθηκε από την ΕΕ τον Απρίλιο του 2020 θέτει την αξία των ετήσιων πωλήσεων προϊόντων με προστασία γεωγραφικής προελεύσεως να οποία αγγίζει τα 74,76 δις € ετησίως, ένα πέμπτο των οποίων προέρχεται από εξαγωγές σε χώρες εκτός ΕΕ (Ευρωπαϊκή Επιτροπή,2020)⁶⁰. Το μητρώο GIview συμπεριλαμβάνει δεδομένα προστασίας γεωγραφικής προελεύσεως ΠΟΠ και ΠΓΕ, ημερομνηροχρονολογία, νομική κατάσταση, βάση προστασίας σε σχέση με όλες τις ΓΕ καλύπτοντας τους οίνους, τα

⁵⁸ Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), *Launch of Giview*, <https://euiipo.europa.eu/ohimportal/de/news/-/action/view/8389687>, ανακτήθηκε 10 Δεκ. 2020
European IP Helpdesk, *Giview: New EUIPO Search Database for Geographical Indications News*, <https://iprhelpdesk.eu/news/giview-new-euiipo-search-database-geographical-indications>

⁵⁹ Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), Ευρωπαϊκό Γραφείο Ευρεσιτεχνίας (EPO), *Impact of intellectual property rights intensive industries in the European Union*, Ανακτήθηκε 10 Δεκ 2020, Δημοσιευμένο στο: https://euiipo.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/ip-contribution#ip-contribution_1

⁶⁰ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Γεωγραφικές ενδείξεις — ένας ευρωπαϊκός θησαυρός ύψους 75 δις. Ευρώ*, Ανακτήθηκε 10 Δεκ 2020, Δημοσιευμένο στο: https://ec.europa.eu/info/news/geographical-indications-european-treasure-worth-eu75-billion-2020-apr-20_en

οινοπνευματώδη ποτά και τους αρωματισμένους οίνους, αγροτικά προϊόντα και τρόφιμα που προστατεύονται σε επίπεδο ΕΕ. Ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του μητρώου Giview είναι ότι έχει δομηθεί έτσι ώστε να είναι ανοικτό σε εθνικές αρχές και σε συνεταιρισμούς παραγωγών να ανεβάζουν εκτενή δεδομένα, όπως τα δεδομένα επικοινωνίας των συνεταιρισμών παραγωγών προϊόντων με προστασία γεωγραφικής προελεύσεως και να ελεγκτικά σώματα, χάρτες, φωτογραφίες των προϊόντων, περιγραφή του προϊόντος, την γεωγραφική περιοχή, δηλώσεις βιωσιμότητας, και άλλες πληροφορίες. Έτσι λοιπόν σχεδιάστηκε για να μεγιστοποιήσει τις πληροφορίες για τις ΓΕ και να συμβάλλει απευθείας στις αρχές να πατάξουν την απάτη και τις παραπλανητικές διατυπώσεις όσον αφορά τις ΓΕ. Τώρα οι αρχές εύκολα μπορούν διασταυρώνουν σε επίπεδο ΕΕ περιγραφές και φωτογραφίες αυθεντικών προϊόντων και να είναι σε θέση να επικοινωνήσουν με τις αρμόδιες αρχές και τους συνεταιρισμούς παραγωγών σε περίπτωση διεξαγωγής έρευνας για την παραβίαση της πνευματικής ιδιοκτησίας των ανωτέρω όσον αφορά τις γεωγραφικές ενδείξεις.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *New database for EU geographical indications aims to increase transparency and simplify search*, 1 Απρ 2019, ανακτήθηκε στις 10 Δεκ. 2020 https://ec.europa.eu/info/news/new-database-eu-geographical-indications-aims-increase-transparency-and-simplify-search-2019-apr-01_en

Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), *Launch of Giview*, <https://euipo.europa.eu/ohimportal/de/news/-/action/view/8389687> , ανακτήθηκε 10 Δεκ. 2020

European IP Helpdesk, *Giview: New EUIPO Search Database for Geographical Indications News*, <https://iprhelpdesk.eu/news/giview-new-euipo-search-database-geographical-indications>

Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), *Impact of intellectual property rights intensive industries in the European Union*, Ανακτήθηκε 10 Δεκ 2020, Δημοσιευμένο στο: https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/ip-contribution#ip-contribution_1

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Γεωγραφικές ενδείξεις — ένας ευρωπαϊκός θησαυρός ύψους 75 δισ. Ευρώ*, Ανακτήθηκε 10 Δεκ 2020, Δημοσιευμένο στο: https://ec.europa.eu/info/news/geographical-indications-european-treasure-worth-eu75-billion-2020-apr-20_en

12. Δίκαιο Διακριτικών Γνωρισμάτων και Ενδείξεις Προελεύσεως

Παρόλο που η έννοια της προστασίας των γεωγραφικών ενδείξεων (ΓΕ) είναι πολύ κοντινή με εκείνη των εμπορικών σημάτων (trademarks), υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ ΓΕ και εμπορικών σημάτων. Τα εμπορικά σήματα έχουν έναν συγκεκριμένο ιδιοκτήτη ο οποίος έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να το χρησιμοποιεί κατά τις εμπορικές συναλλαγές και να υπογράφει εκπροσωπώντας το. Αντιθέτως οι ΓΕ δεν έχουν συγκεκριμένο ιδιοκτήτη και αυτό είναι που δυσκολεύει πολλές φορές να διακρίνει κανείς ποιο προϊόν πρέπει να αποκλειστεί από τη χρήση της γεωγραφικής ένδειξης και τη σχετική προστασία της καθώς άλλα προϊόντα παράγονται στην περιοχή που αποτελεί την γεωγραφική ένδειξη και άλλα αγαθά που παράγονται έχουν χαρακτηριστικά που απαιτούνται για να αποκτήσουν την ΓΕ και στη σχετική προστασία που απορρέει από αυτή. Άλλη διαφορά είναι η υποδεικνυόμενη πηγή προέλευσης και εγγύηση ποιότητας. Τα εμπορικά σήματα πληροφορούν το κοινό ως προς την προέλευση ενός προϊόντος από έναν συγκεκριμένο επιχειρηματία και έμμεσα παρέχουν εγγύηση ότι το προϊόν έχει συγκεκριμένη ποιότητα επειδή και μόνο επειδή προέρχεται από εκείνον τον επιχειρηματία. Αντίθετα, οι ΓΕ πληροφορούν το κοινό για την προέλευση ενός προϊόντος από μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή και εγγυώνται χαρακτηριστικά ποιότητας τα οποία συνδέονται με την περιοχή προέλευσης (ως εκ τούτου, οι ΓΕ ενδέχεται να μην είναι καν εμπορικά σήματα, καθώς είναι εγγενώς περιγραφικά). Η διαφορά είναι ελάχιστη αν πρόκειται για συλλογικά σήματα ή σήματα πιστοποίησης.

Η προστασία των ΓΕ εμπλέκει και το δημόσιο συμφέρον. Οι γεωγραφικές ενδείξεις είναι εξ ορισμού συνυφασμένες με πτυχές της αγροτικής πολιτικής και απαιτεί ένα σύστημα ελέγχων από τη δημόσια διοίκηση. Αυτές οι πτυχές είναι ξένες ως προς την νομοθεσία για τα εμπορικά σήματα. Σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο η προστασία των ΓΕ έχει κατοχυρωθεί σύμφωνα με την προστασία δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, σε διεθνές επίπεδο οι σχετικές προβλέψεις έχουν ενσωματωθεί στη Συμφωνία TRIPS.

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει κρίνει σε διάφορες υποθέσεις ότι οι ονομασίες προέλευσης και οι γεωγραφικές ενδείξεις προστατεύονται βάσει της ευρωπαϊκής νομοθεσίας που αφορά την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (ΔΕΕ, 16 Μαΐου 2000, C-388/95, Rioja & ΔΕΕ, 20 Μαΐου 2003, C-108/01, Consorzio del Prosciutto di Parma & ΔΕΕ, 20 Μαΐου 2003, C-469/00, Ravil & ΔΕΕ, 28 Νοεμβρίου 2019, C-702/18, Primart, ΔΕΕ, 25 Ιουνίου 2020, C-763/18, Wallapop, ΔΕΕ, 18 Ιουνίου 2015, C-309-15, Real Express Srl). Υπό το φως των διαφορών μεταξύ ΓΕ και

εμπορικών σημάτων, το ΔΕΕ έκανε σαφές μέσα από τις αποφάσεις του σε υποθέσεις που εντάσσονται στη θεματική κατηγορία Πνευματική, βιομηχανική και εμπορική ιδιοκτησία-Σήματα ότι εξαιτίας των χαρακτηριστικών τους οι γεωγραφικές ενδείξεις δεν μπορούν να ρυθμιστούν με βάση την Νομοθεσία και τους κανονισμούς για τα εμπορικά σήματα.

Στο ευρωπαϊκό σύστημα δεν επιτρέπεται η καταχώριση μίας προστατευόμενης ΓΕ ως συλλογικό σήμα. Ακόμα κι αν συνέβαινε αυτό, είναι βέβαιο ότι η εγγραφή δεν θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί εναντίον ενός μέρους που είχε τις προϋποθέσεις για τη χρήση της προστατευμένης ένδειξης γεωγραφικής προελεύσεως. Βλ. Άρθρο 66 παρ. και 67 παρ. 2 του Κανονισμού 207/2009.

Επειδή υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ εμπορικών σημάτων και γεωγραφικών ενδείξεων, για αυτό τον λόγο ο Ευρωπαίος νομοθέτης αποφάσισε ότι πρέπει να διέπονται από διαφορετικά καθεστώτα. Η επιλογή του νομοθέτη να υπάρχει ειδική νομοθεσία για τις ΓΕ που μπορούν να χρησιμοποιηθούν παράλληλα και να ενισχυθούν από την αναφερόμενη νομοθεσία (αθέμιτος ανταγωνισμός, παραπλανητική διαφήμιση, προστασία των καταναλωτών, ποινική προστασία), φαίνεται πιο λειτουργική.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΔΕΕ, 16 Μαΐου 2000, C-388/95, C-388/95 - Βέλγιο κατά Ισπανίας, Απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Μαΐου 2000, Βασίλειο του Βελγίου κατά Βασιλείου της Ισπανίας, Άρθρο 34 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρο 29 ΕΚ) - Κανονισμός (ΕΟΚ) 823/87 - Οίνοι ποιότητας παραγόμενοι εντός καθορισμένης περιοχής - Ονομασίες προελεύσεως - Υποχρέωση εμφιαλώσεως εντός της περιοχής παραγωγής - Αιτιολόγηση - Συνέπειες προηγούμενης αποφάσεως εκδοθείσας επί προδικαστικής παραπομπής - Άρθρο 5 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 10 ΕΚ), Διαθέσιμο στο <https://curia.europa.eu/juris/showPdf.jsf?text=&docid=45271&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=5067419>, Ανακτήθηκε στις 10/4/2021

Rioja & ΔΕΕ, 20 Μαΐου 2003, C-108/01 - Consorzio del Prosciutto di Parma και Salumificio S. Rita, Απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Μαΐου 2003, Consorzio del Prosciutto di Parma και Salumificio S. Rita SpA κατά Asda Stores Ltd και Hygrade Foods Ltd. Αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως: House of Lords - Ηνωμένο Βασίλειο. Προστατευόμενες ονομασίες προελεύσεως - Κανονισμός (ΕΟΚ) 2081/92 - Κανονισμός (ΕΚ) 1107/96 - Prosciutto di Parma - Προδιαγραφές - Προϋπόθεση τεμαχισμού και συσκευασίας του ζαμπόν στην περιοχή παραγωγής - Άρθρα 29 Εό και 30 Εό - Δικαιολογητικός λόγος - Ζήτημα αν η προϋπόθεση αυτή μπορεί να αντιταχθεί στους τρίτους - Ασφάλεια δικαίου - Δημοσιότητα. Διαθέσιμο στο <https://curia.europa.eu/juris/showPdf.jsf?text=&docid=48307&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=5067995>, Ανακτήθηκε στις 10/4/2021

C-469/00, Ravil & ΔΕΕ, 28 Νοεμβρίου 2019, Ravil SARL κατά Bellon import SARL και Biraghi SpA. Αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως: Cour de cassation - Γαλλία. Προστατευόμενες ονομασίες προελεύσεως - Κανονισμός (ΕΟΚ) 2081/92 - Κανονισμός (ΕΚ) 1107/96 - Grana Padano, φρεσκοτριμμένο - Προδιαγραφές - Σύμβαση μεταξύ δύο κρατών μελών - Προϋπόθεση τριψίματος και συσκευασίας του τυριού στην περιοχή παραγωγής - άρθρα 29 ΕΚ και 30 ΕΚ - Δικαιολογητικός λόγος - Ζήτημα αν η προϋπόθεση αυτή μπορεί να αντιταχθεί στους τρίτους - Ασφάλεια δικαίου - Δημοσιότητα. Διαθέσιμο στο <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=48308&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=6665308>, Ανακτήθηκε στις 10/4/2021

C-702/18, Primart, ΔΕΕ, 25 Ιουνίου 2020, Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „Primart” Marek Łukasiewicz κατά Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αίτηση αναίρεσης – Σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Κανονισμός (ΕΚ) 207/2009 – Αίτηση καταχώρισης του εικονιστικού σημείου PRIMART Marek Łukasiewicz ως σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Προγενέστερο εθνικό σήμα PRIMA – Άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄ – Σχετικός λόγος απαραδέκτου – Κίνδυνος συγχύσεως – Άρθρο 76, παράγραφος 1 – Έκταση του ελέγχου που ασκεί το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διαθέσιμο στο

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=227566&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=6666152>, Ανακτήθηκε στις 10/4/2021

C-763/18, Wallarop, ΔΕΕ, 18 Ιουνίου 2015, Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου (έκτο τμήμα) της 3ης Οκτωβρίου 2018. Unipreus, SL κατά Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης Σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Διαδικασία ανακοπής – Αίτηση καταχώρισης εικονιστικού σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης wallarop – Προγενέστερο εθνικό εικονιστικό σήμα wala w – Σχετικός λόγος απαραδέκτου – Κίνδυνος συγχύσεως – Άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009 [νυν άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001] – Ομοιότητα των υπηρεσιών Υπόθεση T-186/17 Συλλογή της Νομολογίας έχει δημοσιευθεί στην ψηφιακή Συλλογή (Γενική Συλλογή - μέρος: "Πληροφορίες σχετικά με τις μη δημοσιευόμενες αποφάσεις και διατάξεις") (Προσβαλλόμενη απόφαση: R 2350/2015-5, R 2530/2015-5) (Αναίρεση: υπόθεση ενώπιον του Δικαστηρίου C-763/18 P) Διαθέσιμο στο <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:62017TJ0186>, Ανακτήθηκε στις 10/4/2021

C-309/15, Real Express Srl Διάταξη του Δικαστηρίου (ένατο τμήμα) της 8ης Σεπτεμβρίου 2016 . Real Express Srl κατά Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO) Αίτηση αναίρεσης – Άρθρο 181 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου – Σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Κανονισμός (ΕΚ) 207/2009 – Εικονιστικό σήμα μπλε και κόκκινου χρώματος που περιέχει το λεκτικό στοιχείο “real” – Ανακοπή του δικαιούχου των εθνικών εικονιστικών σημάτων μαύρου και άσπρου χρώματος που περιέχουν τα λεκτικά στοιχεία “Real” και “Real mark” – Απόρριψη της ανακοπής Υπόθεση C-309/15 P Συλλογή της Νομολογίας έχει δημοσιευθεί στην ψηφιακή Συλλογή (Γενική Συλλογή - μέρος:

"Πληροφορίες σχετικά με τις μη δημοσιευόμενες αποφάσεις και διατάξεις") (Αναίρεση: υπόθεση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου T-580/13) Διαθέσιμο στο <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:62015CO0309>, Ανακτήθηκε στις 10/4/2021

WIPO, IP portal, *European Union (EU) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2015/2424 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2015, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 207/2009 του Συμβουλίου για το κοινοτικό σήμα και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2868/95 της Επιτροπής περί της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 40/94 του Συμβουλίου για το κοινοτικό σήμα, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2869/95 της Επιτροπής σχετικά με τα πληρωτέα προς το Γραφείο Εναρμόνισης στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς τέλη (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα)*, ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2015/2424 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 16ης Δεκεμβρίου 2015 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 207/2009 του Συμβουλίου για το κοινοτικό σήμα και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2868/95 της Επιτροπής περί της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 40/94 του Συμβουλίου για το κοινοτικό σήμα, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2869/95 της Επιτροπής σχετικά με τα πληρωτέα προς το Γραφείο Εναρμόνισης στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς τέλη (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ), Διαθέσιμο στο <https://wipolex.wipo.int/en/text/474434>, Ανακτήθηκε στις 29/4/2021

13. Σχέση Εμπορικών Σημάτων και ΓΕ

Αν το εμπορικό σήμα προηγείται χρονικά του σήματος προστασίας γεωγραφικής προελεύσεως τότε υφίστανται δύο εναλλακτικές επιλογές. Η πρώτη επιλογή είναι η επικράτηση του ήδη υπάρχοντος προγενέστερου εμπορικού σήματος και η συναπεγόμενη απαγόρευση της προστασίας των ΓΕ, με βάση τα απολύτως τοπικά προσδιορισμένα κριτήρια. Το ενδιαφερόμενο μέρος που απέκτησε πρώτο την προστασία του δικαιώματός του είτε μέσω των ρυθμίσεων για τα εμπορικά σήματα είτε μέσω των ρυθμίσεων για τις γεωγραφικές ενδείξεις. Η δεύτερη επιλογή είναι η προστασία της μεταγενέστερης γεωγραφικής ένδειξης και να θυσιαστεί πλήρως ή εν μέρη η προστασία του προγενέστερου εμπορικού σήματος. Στην ΕΚ (τώρα ΕΕ) η ομάδα διαχείρισης της συμφωνίας ερμήνευσε το άρθρο 24 παρ. 5 της Συμφωνίας TRIPs ως εξαίρεση στην προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων προέλευσης, και απέρριψε επιχειρήματα που υπέκρυπταν περιορισμένη προστασία εμπορικών σημάτων ή σιωπηρά διατηρούσαν δικαιώματα εμπορικού σήματος τα οποία δεν αναφέρουν ρητώς ότι: «Τα αντικείμενα του κύριου ρήματος στο άρθρο 24 παρ. 5 είναι «η επιλεξιμότητα ή η εγκυρότητα της καταχώρισης ενός εμπορικού σήματος» και «το δικαίωμα χρήσης εμπορικού σήματος». Το πλαίσιο δείχνει τη σημασία αυτών των δικαιωμάτων στο άρθρο 24 παρ. 5. Η επιλογή των λέξεων «η επιλεξιμότητα ή η εγκυρότητα της καταχώρισης ενός εμπορικού σήματος» αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι αυτές είναι οι πτυχές της προστασίας του εμπορικού σήματος που διαφορετικά θα μπορούσαν να επηρεαστούν από τις υποχρεώσεις «απόρριψης ή ακύρωσης της καταχώρισης ενός εμπορικού σήματος» και ότι «η καταχώριση εμπορικού σήματος... απορρίπτεται ή ακυρώνεται» στα άρθρα 22 παρ.3 και 23 παρ. 2. Με τον ίδιο τρόπο, η επιλογή των λέξεων «το δικαίωμα χρήσης εμπορικού σήματος» αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι αυτή είναι η πτυχή της προστασίας του εμπορικού σήματος, η οποία διαφορετικά θα έβλαπτε τις υποχρεώσεις παροχής νομικών μέσων για την αποτροπή ορισμένων χρήσεων των άρθρων 22 παρ. 2 και 23 παρ. 1»

Η σειρά των δύο αυτών εξαιρέσεων στο άρθρο 24 παρ. 5 αντιστρέφει την σειρά των τύπων προστασία σε σχέση με τις χρήσεις και σε σχέση με την καταχώριση ενός εμπορικού σήματος στο άρθρο 22 παρ. 2 και στο άρθρο 22 παρ. 3 και στο άρθρο 23 παρ. 1 και 23 παρ. 2. Παρόλα αυτά μπορεί να παρατηρηθεί ότι οι εξαιρέσεις ακολουθούν την ίδια σειρά όπως τα ανταποκρινόμενα δικαιώματα των παραγράφων 1 και 2 των προβλέψεων εξαιρέσεων όσον αφορά τις ΓΕ στη Συμφωνία των Βρυξελλών, τα οποία είναι οι πρόδρομοι του άρθρου 24 παρ. 4 και του άρθρου 24 παρ. 5 στην τελική του έκδοση.

Το σχέδιο παραγράφου 1 αναφέρεται στην ΓΕ που είχε «χρησιμοποιηθεί», «συμπεριλαμβανομένης της χρήσης ως εμπορικού σήματος», και το σχέδιο παραγράφου 2 αναφέρεται μόνο σε «ενέργεια απόρριψης ή ακύρωσης της καταχώρισης ενός εμπορικού σήματος»⁶¹. Η φράση «συμπεριλαμβανομένης της χρήσης ως εμπορικού σήματος» διαγράφηκε αργότερα από την παράγραφο 1 και προηγούμενα ζητήματα εμπορικού σήματος, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος χρήσης εμπορικού σήματος, εξετάστηκαν στο άρθρο 24 παρ. 5 της TRIPS όπως διαμορφώθηκε στην τελική μορφή του, με αυτήν τη σειρά.

Επομένως, οι όροι «δεν θίγουν», «την επιλεξιμότητα ή την εγκυρότητα της καταχώρισης ενός εμπορικού σήματος» και «το δικαίωμα χρήσης εμπορικού σήματος», όπως χρησιμοποιείται στην παράγραφο 5 του άρθρου 24, αναφέρεται τη δημιουργία εξαιρέσεων από τις υποχρεώσεις παροχής δύο τύπων προστασίας ΓΕ στην Ενότητα 3 της TRIPs. Και οι δύο αυτοί τύποι προστασίας θα μπορούσαν διαφορετικά να επηρεάσουν τα δικαιώματα που προσδιορίζονται στην παράγραφο 5. Πράγματι, η άρνηση ή ακύρωση της καταχώρισης ενός εμπορικού σήματος δεν έχει άλλη λειτουργία αλλά για να απαλείψει την επιλεξιμότητα ή την εγκυρότητα της καταχώρισης ενός εμπορικού σήματος. Η παράγραφος 5 του άρθρου 24 διασφαλίζει ότι καθένας από αυτούς τους τύπους προστασίας δεν επηρεάζει αυτά τα δικαιώματα.

Το άρθρο 24 παρ. 5 δημιουργεί μια εξαίρεση στην προστασία των ΓΕ σε σχέση με τον ορισμό όπως διατυπώνεται στον τίτλο του άρθρου 24. Ως εκ τούτου σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 1 της συμφωνίας TRIPs, τα μέλη υποχρεούνται να διαθέτουν στους κατόχους εμπορικών σημάτων ένα δικαίωμα υπέρ ορισμένων χρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των χρήσεων ως ΓΕ. Ο Κανονισμός περιορίζει τη διαθεσιμότητα αυτού του δικαιώματος για τους κατόχους εμπορικών σημάτων που υπόκεινται στο άρθρο 14 παράγραφος 2. Το άρθρο 24 παρ. 5 της συμφωνίας TRIPs δεν έχει εφαρμογή και δεν παρέχει εξουσιοδότηση για τον περιορισμό αυτού του δικαιώματος ως προς τις γεωγραφικές ενδείξεις.

Έτσι λοιπόν το άρθρο 24 παρ. 5 αναφερόμενο στα μέτρα για την προστασία των ΓΕ «δεν θα πρέπει να προκαταλαμβάνουν την δυνατότητα προς ή την πιστοποίηση για την καταχώριση ενός εμπορικού σήματος (trademark) ή το δικαίωμα για τη χρήση ενός εμπορικού σήματος» που αποκτήθηκε νωρίτερα στα πλαίσια της καλής πίστης. Ουσιαστικά με αυτή τη διατύπωση δεν δόθηκε σαφής ερμηνεία για το αν οι γεωγραφικές ενδείξεις επικρατούν των εμπορικών σημάτων ή αντίστροφα ούτε αν δύνανται να συνυπάρχουν.

---

⁶¹ βλ. Έγγραφο MTN.TNC/W/35/Αναθ.1 της 3ης Δεκεμβρίου 1990 με τίτλο «Σχέδιο τελικής πράξης για τα αποτελέσματα των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης - Αναθεώρηση», ή γνωστό ως «Σχέδιο των Βρυξελλών»

Η απάντηση δόθηκε στον Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς της –τότε- ΕΟΚ υπ’ αριθμ. 510/06 στο άρθρο 3 παράγραφος 4 στο οποίο αναφέρεται ότι το εμπορικό σήμα επικρατεί και η ονομασία προέλευσης ή η γεωγραφική ένδειξη μπορεί να μην καταχωρηθεί μόνο στην περίπτωση που δύναται να λειτουργήσει μια σχετική καταχώριση παραπλανητικά: «Μια ονομασία προέλευσης ή μια γεωγραφική ένδειξη δεν καταχωρίζεται όταν, λαμβανομένης υπόψη της φήμης ενός εμπορικού σήματος, της αναγνωρισιμότητάς του και της διάρκειας χρησιμοποίησής του, η καταχώριση θα μπορούσε να παραπλανήσει τον καταναλωτή όσον αφορά την αληθινή ταυτότητα του προϊόντος» (Κανονισμός ΕΕ 510/2006)⁶².

Αυτή η θεώρηση επιβεβαιώθηκε από τη νομολογία του ΔΕΚ με μια και μοναδική εξαίρεση έως και σήμερα. Σε όλες τις περιπτώσεις γίνεται δεκτή συνύπαρξη μεταξύ εμπορικού σήματος και ονομασίας προελεύσεως ή γεωγραφικής ένδειξης υπό την συνθήκη ότι το εμπορικό σήμα αποκτήθηκε καλή τη πίστη (βλ. Υπόθεση C-87/97 γνωστή ως “Gorgonzola”⁶³). Η θεώρηση και η προσέγγιση τόσο των Κανονισμών της ΕΕ όσο και το ΔΕΕ παραμένουν οι ίδιες ως σήμερα με εμφανή μεγαλύτερη προστασία για τις ονομασίες προελεύσεως και τις γεωγραφικές ενδείξεις με την σχετική συμπίεση των προγενέστερων δικαιωμάτων εμπορικών σημάτων. Αυτή η προσέγγιση παρά την δύναμει προβληματική της αρχική εντύπωση θεωρήθηκε συμβατή με τις προβλέψεις της συμφωνίας TRIPS, παρόλο που δεν είναι πλήρως συνακόλουθη τους όπως αποτυπώθηκε στις αποφάσεις του Πάνελ του ΠΟΕ (WTO Panel) της 15ης Μαρτίου 2005 στις υποθέσεις WT/DS174/R and WT/DS290/R.

Η μοναδική περίπτωση που αποτελεί εξαίρεση από την προσέγγιση επί του ζητήματος και διαφοροποιήθηκε από την πάγια νομολογία του ΔΕΕ σε αυτά τα θέματα ήταν η απόφαση –του τότε ΔΕΚ- επί της υποθέσεως C-343/07⁶⁴. Σε αυτή την περίπτωση η πρόβλεψη του Κανονισμού δεν εφαρμόστηκε και το εμπορικό σήμα “Bavaria” για την συγκεκριμένη μάρκα μπύρας επικράτησε έναντι της χρήσης του όρου ως ένδειξης γεωγραφικής προελεύσεως καθώς το δικαστήριο έκρινε ότι ο Κανονισμός 1347/2001 έχει την έννοια ότι δεν θίγει το κύρος και τη δυνατότητα χρήσεως, που αντιστοιχεί σε μια από

---

⁶² ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 510/2006 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 20ής Μαρτίου 2006 για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων (ΕΕ L 93 της 31.3.2006, σ. 12), Ανακτήθηκε 14 Μαρ 2021, Δημοσιευμένο στο <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2006/510/2008-05-29/ell/pdf>

⁶³ ΔΕΕ - CURIA, Υπόθεση C-87/97, Ανακτήθηκε 14 Μαρ 21, Δημοσιευμένη στο <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=44457&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=927080>

⁶⁴ ΔΕΕ - CURIA, Υπόθεση C-343/07, Ανακτήθηκε 14 Μαρ 21, Δημοσιευμένη στο <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=74504&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=927080>

τις περιπτώσεις του άρθρου 13 του κανονισμού 2081/92, προϋπαρχόντων εμπορικών σημάτων τρίτων που περιλαμβάνουν τη λέξη «Bavaria» και έχουν καταχωριστεί καλόπιστα πριν την ημερομηνία καταθέσεως της αιτήσεως καταχωρίσεως της ΠΓΕ «Bayerisches Bier», υπό τον όρον ότι τα σήματα αυτά δεν βαρύνονται από κάποιο λόγο ακυρότητας ή εκπτώσεως των εξ αυτών δικαιωμάτων που προβλέπουν τα άρθρα 3, παράγραφος 1, στοιχεία γ' και ζ', καθώς και 12, παράγραφος 2, στοιχείο β', της πρώτης οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων.

Στην απόφαση το ΔΕΕ στην υπόθεση C-705/17, με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Svea hovrätt, Patent- och marknadsöverdomstolen (εφετείο Στοκχόλμης, τμήμα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και εμπορικών διαφορών, Σουηδία) με απόφαση της 20ής Νοεμβρίου 2017, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 15 Δεκεμβρίου 2017, στο πλαίσιο της δίκης το δικαστήριο έκρινε ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας 2008/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων, έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση που προβλέπει δήλωση επιφύλαξης (disclaimer) η οποία έχει ως αποτέλεσμα να εξαιρείται ένα στοιχείο σύνθετου σήματος, για το οποίο υποβλήθηκε η εν λόγω δήλωση, από τη συνολική ανάλυση των παραγόντων που είναι κρίσιμοι για τον προσδιορισμό της ύπαρξης κινδύνου σύγχυσης, κατά την έννοια της εν λόγω διάταξης, ή να αποδίδεται σε ένα τέτοιο στοιχείο, εκ προοιμίου και σε μόνιμη βάση, περιορισμένη σημασία κατά την ανάλυση αυτή.

Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας 2008/95: «1. Δεν καταχωρίζονται ή, εάν έχουν καταχωρισθεί, είναι δυνατόν να κηρυχθούν άκυρα: [...] γ) τα σήματα που συνίστανται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν στο εμπόριο, προς δήλωση του είδους, της ποιότητας, της ποσότητας, του προορισμού, της αξίας, της γεωγραφικής προέλευσης ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλων χαρακτηριστικών του προϊόντος ή της υπηρεσίας». Επίσης σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο β', της ίδιας οδηγίας προβλέπει τα ακόλουθα: «1. Το δικαίωμα που παρέχει το σήμα δεν επιτρέπει στον δικαιούχο του να απαγορεύει στους τρίτους να χρησιμοποιούν στις συναλλαγές: [...] β) ενδείξεις περί το είδος, την ποιότητα, την ποσότητα, τον προορισμό, την αξία, τη γεωγραφική προέλευση, τον χρόνο παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλα χαρακτηριστικά τους». Όμως, στο μεταξύ, η πρακτική του PRV Patent- och registreringsverket (γραφείου

ευρεσιτεχνιών και εμπορικών σημάτων στη Σουηδία) σχετικά με την έλλειψη διακριτικού χαρακτήρα των γεωγραφικών ονομασιών μεταβλήθηκε, ιδίως προς εφαρμογή των διδαγμάτων που περιλαμβάνονται στις σκέψεις 31 και 32 της αποφάσεως της 4ης Μαΐου 1999, *Windsurfing Chiemsee*, (C-108/97 και C-109/97, EU:C:1999:230). Ο όρος «Roslags» μπορούσε πλέον να καταχωριστεί, αυτός καθαυτός, ως σήμα και διέθετε διακριτικό χαρακτήρα για τα επίμαχα στη συγκεκριμένη περίπτωση προϊόντα, οπότε μπορούσε ακόμη και να κυριαρχεί στη συνολική εντύπωση του προγενέστερου σήματος. Επομένως, από τη συνολική εκτίμηση των αντιπαρατιθέμενων σημείων προκύπτει ότι, λόγω του κοινού στοιχείου «Roslags», μπορούσε να δημιουργηθεί στο ενδιαφερόμενο κοινό η εντύπωση ότι τα προϊόντα που καλύπτονται από τα εν λόγω σημεία έχουν την ίδια εμπορική προέλευση.

Η προστασία που παρέχει το καταχωρισμένο σήμα, της οποίας σκοπός είναι ιδίως η διασφάλιση της αρχικής λειτουργίας του σήματος, πρέπει να είναι απόλυτη σε περίπτωση ταυτότητας μεταξύ του σήματος και του σημείου και μεταξύ των προϊόντων ή υπηρεσιών. Η προστασία πρέπει να ισχύει επίσης σε περίπτωση ομοιότητας μεταξύ του σήματος και του σημείου και μεταξύ των προϊόντων ή υπηρεσιών. Η έννοια της ομοιότητας πρέπει οπωσδήποτε να ερμηνεύεται σε σχέση με τον κίνδυνο σύγχυσης. Ο κίνδυνος σύγχυσης, η εκτίμηση του οποίου εξαρτάται από πολυάριθμους παράγοντες, και ιδίως από το κατά πόσον είναι γνωστό το σήμα στην αγορά, από την ενδεχόμενη συσχέτιση με το χρησιμοποιούμενο ή καταχωρισμένο σημείο, από το βαθμό ομοιότητας μεταξύ του σήματος και του σημείου και μεταξύ των προσδιοριζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών, πρέπει να αποτελεί την ειδική προϋπόθεση της προστασίας. Τα μέσα με τα οποία μπορεί να διαπιστώνεται ο κίνδυνος σύγχυσης, και ιδίως το βάρος της απόδειξης, πρέπει να υπόκεινται στους εθνικούς δικονομικούς κανόνες τους οποίους δεν πρέπει να θίγει η παρούσα οδηγία.»⁶⁵

Στην υπόθεση C-490/19 σχετικά με την Προστασία γεωγραφικών ενδείξεων και ονομασιών προέλευσης γεωργικών προϊόντων και τροφίμων το Δικαστήριο έλαβε υπόψη τον Κανονισμό (ΕΚ) 510/2006 και τον Κανονισμό (ΕΕ) 1151/2012 με βάση το Άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο δ' και αποφάνθηκε ότι η πρακτική χρήσης ενός ονόματος για ένα προϊόν είναι ικανή να παραπλανήσει τον καταναλωτή ως προς την πραγματική καταγωγή του προϊόντος. Η αναπαραγωγή του σχήματος ή της εμφάνισης που χαρακτηρίζει ένα προϊόν το οποίο καλύπτεται από καταχωρισμένη ονομασία -όπως στην περίπτωση της

⁶⁵ ΔΕΕ - CURIA, Υπόθεση C-705/17, Ανακτήθηκε 19 Μαρ 21, Δημοσιευμένη στο <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=geographical%2Bindications&dodid=214883&pageIndex=0&doclang=EL&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=17153733>

υπόθεσης αυτής- την ονομασία “Morbier” η οποία αποτελεί Προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ) από τυριά διαφορετική προέλευσης και τρόπου παρασκευής, είναι δυνατό να παραπλανήσουν τον καταναλωτή και θα πρέπει η ΓΕ να υπερισχύσει μιας εμπορικής ονομασίας ή σήματος⁶⁶.

Στην υπόθεση C-488/16 το Δικαστήριο επί αιτήσεως αναίρεσεως έκρινε ότι το λεκτικό σήμα NEUSCHWANSTEIN σύμφωνα με τον Κανονισμό 207/2009 και συγκεκριμένα σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ' και με το άρθρο 152 ως απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου καταχώρισης σήματος είναι τα σήματα που στερούνται διακριτικού χαρακτήρα και τα σήματα που αποτελούνται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν, στο εμπόριο, προς δήλωση του είδους, της ποιότητας, της ποσότητας, του προορισμού, της αξίας, της γεωγραφικής προέλευσης ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλων χαρακτηριστικών του προϊόντος ή της υπηρεσίας⁶⁷.

Στην υπόθεση C-237/19, με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Κύριο (Ανώτατο Δικαστήριο, Ουγγαρία) με απόφαση της 6ης Φεβρουαρίου 2019, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 19 Μαρτίου 2019 το δικαστήριο ασχολήθηκε με τα χαρακτηριστικά του εμπορικού σήματος παρότι η νομοθεσία της Ουγγαρίας για τα εμπορικά σήματα και τις γεωγραφικές ενδείξεις δεν κάνει διάκριση, κάνοντας λόγο για τη μη παραπλάνηση του κοινού. Ο σκοπός του λόγου απαραδέκτου της καταχώρισεως που προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο ε', σημείο ii, της οδηγίας 2008/95 συνίσταται στην αποφυγή του ενδεχομένου το δίκαιο των σημάτων να καταλήξει στην απονομή σε επιχείρηση μονοπωλίου επί τεχνικών λύσεων ή πρακτικής φύσεως χαρακτηριστικών ενός προϊόντος, τα οποία ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει στα προϊόντα των ανταγωνιστών. Ο ως άνω λόγος απαραδέκτου αποσκοπεί, συνεπώς, στην αποφυγή του ενδεχομένου να επεκταθεί η προστασία την οποία παρέχει το δίκαιο των σημάτων και σε άλλα σημεία πέρα από εκείνα που παρέχουν τη δυνατότητα διακρίσεως προϊόντων ή υπηρεσιών από τα αντίστοιχα προϊόντα και τις αντίστοιχες υπηρεσίες που προσφέρουν οι ανταγωνιστές, εμποδίζοντας τους ανταγωνιστές αυτούς να προσφέρουν ελεύθερα στην αγορά προϊόντα τα οποία ενσωματώνουν τις εν λόγω τεχνικές λύσεις ή τα εν λόγω πρακτικής φύσεως χαρακτηριστικά, ανταγωνιζόμενοι τον δικαιούχο του σήματος (βλ.,

⁶⁶ ΔΕΕ - CURIA, Υπόθεση C-490/19, Ανακτήθηκε 19 Μαρ 21, Δημοσιευμένη στο <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=237809&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=2066667>

⁶⁷ ΔΕΕ - CURIA, Υπόθεση C-488/16 Ανακτήθηκε 22 Δεκ 2020, Δημοσιευμένο στο: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=geographical%2Bindications&docid=205404&pageIndex=0&doclang=EL&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=17153733>

κατ' αναλογία, απόφαση της 18ης Ιουνίου 2002, Philips, C-299/99, EU:C:2002:377, σκέψη 78). Η εφαρμογή αυτού του λόγου απαραδέκτου της καταχώρισεως στηρίζεται σε αντικειμενική ανάλυση, σκοπός της οποίας είναι να αποδειχθεί ότι το επίμαχο σχήμα ασκεί, λόγω των δικών του χαρακτηριστικών, τόσο σημαντική επιρροή στην ελκυστικότητα του προϊόντος, ώστε η παροχή σε μία μόνον επιχείρηση της δυνατότητας να επωφελείται του σχήματος αυτού θα νόθευε τους όρους του ανταγωνισμού στην οικεία αγορά⁶⁸.

Στην υπόθεση C-488/16 το Δικαστήριο επί αιτήσεως αναιρέσεως έκρινε ότι το λεκτικό σήμα NEUSCHWANSTEIN σύμφωνα με τον Κανονισμό 207/2009 και συγκεκριμένα σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ' και με το άρθρο 152 ως απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου καταχώρισης σήματος είναι τα σήματα που στερούνται διακριτικού χαρακτήρα και τα σήματα που αποτελούνται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν, στο εμπόριο, προς δήλωση του είδους, της ποιότητας, της ποσότητας, του προορισμού, της αξίας, της γεωγραφικής προέλευσης ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλων χαρακτηριστικών του προϊόντος ή της υπηρεσίας⁶⁹.

---

⁶⁸ ΔΕΕ - CURIA, Υπόθεση C-237/19, Ανακτήθηκε 19 Μαρ 21, Δημοσιευμένη στο <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=geographical%2Bindications&docid=225524&pageIndex=0&doclang=EL&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=17153733>

⁶⁹ ΔΕΕ - CURIA, Υπόθεση C-488/16 Ανακτήθηκε 22 Δεκ 2020, Δημοσιευμένο στο: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=geographical%2Bindications&docid=205404&pageIndex=0&doclang=EL&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=17153733>

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Έγγραφο MTN.TNC/W/35/Αναθ.1 της 3ης Δεκεμβρίου 1990 με τίτλο «Σχέδιο τελικής πράξης για τα αποτελέσματα των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης - Αναθεώρηση», ή γνωστό ως «Σχέδιο των Βρυξελλών»

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 510/2006 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 20ής Μαρτίου 2006 για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων (ΕΕ L 93 της 31.3.2006, σ. 12), Ανακτήθηκε 14 Μαρ 2021, Δημοσιευμένο στο <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2006/510/2008-05-29/ell/pdf>

ΔΕΕ - CURIA, Υπόθεση C-87/97, Απόφαση του Δικαστηρίου (πέμπτο τμήμα) της 4ης Μαρτίου 1999. Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola κατά Käseerei Champignon Hofmeister GmbH & Co. KG και Eduard Bracharz GmbH. Αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως: Handelsgericht Wien - Αυστρία. Άρθρα 30 και 36 της Συνθήκης ΕΚ - Κανονισμός (ΕΟΚ) 2081/92 για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων. Ανακτήθηκε 14 Μαρ 21, Δημοσιευμένη στο <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=44457&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=927080>

ΔΕΕ - CURIA, Υπόθεση C-343/07, Απόφαση του Δικαστηρίου (τέταρτο τμήμα) της 2ας Ιουλίου 2009. Bavaria NV και Bavaria Italia Srl κατά Bayerischer Brauerbund eV. Αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως: Corte d'appello di Torino - Ιταλία. Αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως - Εκτίμηση του κύρους - Παραδεκτό - Κανονισμοί (ΕΟΚ) 2081/92 και (ΕΚ) 1347/2001 - Κύρος - Κοινή ονομασία - Συνύπαρξη εμπορικού σήματος και προστατευομένης γεωγραφικής ενδείξεως, Ανακτήθηκε 14 Μαρ 21, Δημοσιευμένη στο <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=74504&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=927080>

ΔΕΕ - CURIA, Υπόθεση C-705/17, Απόφαση του Δικαστηρίου (πέμπτο τμήμα) της 12ης Ιουνίου 2019 Patent-och registreringsverket κατά Mats Hansson Αίτηση του Svea hovrätt για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως Προδικαστική παραπομπή – Σήματα – Οδηγία 2008/95/ΕΚ – Άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', – Κίνδυνος συγχύσεως – Συνολική εντύπωση – Προγενέστερο σήμα που καταχωρίστηκε με δήλωση επιφυλάξεως (disclaimer) – Επιπτώσεις της επιφυλάξεως στην έκταση της προστασίας του προγενέστερου σήματος, Ανακτήθηκε 19 Μαρ 21, Δημοσιευμένη στο <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=geographical%2Bindications&docid=214883&pageIndex=0&doclang=EL&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=17153733>

ΔΕΕ - CURIA, Υπόθεση C-490/19, Απόφαση του Δικαστηρίου (πέμπτο τμήμα) της 17ης Δεκεμβρίου 2020 Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier κατά Société Fromagère du Livradois SAS Αίτηση του Cour de cassation για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως Προδικαστική παραπομπή – Γεωργία – Προστασία γεωγραφικών ενδείξεων και ονομασιών προέλευσης γεωργικών προϊόντων και τροφίμων – Κανονισμός (ΕΚ) 510/2006 – Κανονισμός (ΕΕ) 1151/2012 – Άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο δ' – Πρακτική ικανή να παραπλανήσει τον καταναλωτή ως προς την πραγματική καταγωγή του προϊόντος – Αναπαραγωγή του σχήματος ή της εμφάνισης που χαρακτηρίζει ένα προϊόν το οποίο καλύπτεται από καταχωρισμένη ονομασία – Προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ) "Morbier", Ανακτήθηκε 19 Μαρ 21, Δημοσιευμένη στο

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=237809&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=2066667>

ΔΕΕ - CURIA, Υπόθεση C-237/19, Απόφαση του Δικαστηρίου (πέμπτο τμήμα) της 23ης Απριλίου 2020 Gömböc Kutató, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. κατά Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala Αίτηση του Κύρια για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως Προδικαστική παραπομπή – Σήματα – Οδηγία 2008/95/EK – Απαράδεκτο ή ακυρότητα της καταχωρίσεως – Τρισδιάστατο σήμα – Άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο ε', σημεία ii και iii – Σημείο αποτελούμενο αποκλειστικά από το σχήμα του προϊόντος που είναι απαραίτητο για την επίτευξη ενός τεχνικού αποτελέσματος – Σημείο αποτελούμενο από το σχήμα το οποίο προσδίδει ουσιαστική αξία στο προϊόν – Συνεκτίμηση της αντιλήψεως του ενδιαφερόμενου κοινού, Ανακτήθηκε 19 Μαρ 21, Δημοσιευμένη στο <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=geographical%2Bindications&docid=225524&pageIndex=0&doclang=EL&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=17153733>

ΔΕΕ - CURIA, Υπόθεση C-488/16, Απόφαση του Δικαστηρίου (πέμπτο τμήμα) της 6ης Σεπτεμβρίου 2018 Bundesverband Souvenir - Geschenke - Ehrenpreise eV κατά Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης Αίτηση αναιρέσεως – Σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Διαδικασία για την κήρυξη ακυρότητας – Λεκτικό σήμα NEUSCHWANSTEIN – Κανονισμός (ΕΚ) 207/2009 – Άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ' – Απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου – Περιγραφικός χαρακτήρας – Ένδειξη γεωγραφικής προελεύσεως – Διακριτικός χαρακτήρας – Άρθρο 52, παράγραφος 1, στοιχείο β' – Κακή πίστη, Ανακτήθηκε 22 Δεκ 2020, Δημοσιευμένο στο: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=geographical%2Bindications&docid=205404&pageIndex=0&doclang=EL&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=17153733>

14. Δίκαιο Ανταγωνισμού και Ενδείξεις Προελεύσεως σε ΕΕ και Ελλάδα

Στη σημερινή πολυπληθή, παγκόσμια και διευρυμένη αγορά, η διαφοροποίηση των προϊόντων είναι κρίσιμη. Αυτό καθιστά το σήμα ενός προϊόντος (*branding*) καίριο επίσης. Οι ονομασίες προέλευσης και οι γεωγραφικές ενδείξεις είναι αναγνωριστικά για προϊόντα που έχουν συγκεκριμένη γεωγραφική προέλευση και κατέχουν ιδιότητες ή μία φήμη που οφείλεται σε αυτή την προέλευση.

Όπως άλλες μορφές πνευματικής ιδιοκτησίας, οι ονομασίες προέλευσης και οι γεωγραφικές ενδείξεις χρειάζονται να προστατευθούν. Μπορούν να προστατευθούν σε εθνικό επίπεδο μέσα από μία ποικιλία συστημάτων, σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσα από τους κανονισμούς και τις οδηγίες και σε παγκόσμιο επίπεδο μέσα από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες.

Οι γεωγραφικές ενδείξεις (ΓΕ) χαρακτηρίζουν ένα προϊόν που προέρχεται από μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή με ιδιότητες ή χαρακτηριστικά που συνδέονται ουσιαστικά με τη γεωγραφική προέλευση, συμπεριλαμβανομένων των φυσικών και ανθρώπινων παραγόντων. Οι γεωγραφικές ενδείξεις χρησιμεύουν επίσης για να διακρίνουν και να ενισχύσουν τις πολιτιστικές συνεισφορές και να ανταμείψουν τη δημιουργικότητα της παραδοσιακής τεχνογνωσίας. Ένας όρος καταχωρισμένος ως προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη (ΠΓΕ) ή προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ) μπορεί επομένως να χρησιμοποιηθεί μόνο από τους παραγωγούς που βρίσκονται στην καθορισμένη περιοχή.

Περιοχές φημισμένες για την τοπική παραγωγή ενός προϊόντος με συγκεκριμένα ιδιότυπα χαρακτηριστικά είναι ένα επιχειρηματικό όφελος. Τα πιστοποιημένα ως προς την ποιότητα και τα χαρακτηριστικά τους προϊόντα, παρουσιάζουν αυξημένη ζήτηση, γεγονός το οποίο επιφέρει μεγαλύτερο οικονομικό όφελος στον παραγωγό-μεταποιητή.

Σε συνθήκες ισότιμου ανταγωνισμού, ενισχύεται η αγροτική οικονομία ιδιαίτερα των μειονεκτικών και απομακρυσμένων περιοχών στις οποίες οι παραγωγοί έχουν τη δυνατότητα, πλέον, να προωθήσουν πιο εύκολα προϊόντα που παρουσιάζουν εξειδικευμένα χαρακτηριστικά. Η προστασία των ΓΕ στηρίζει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και παραγωγούς. Αυτό βέβαια, έχει θετικό αντίκτυπο για την ΕΕ γενικότερα⁷⁰ (και για την τοπική περιοχή ειδικότερα), διότι με αυτό τον τρόπο διαφημίζεται η χώρα σε διεθνές

⁷⁰ Σύμφωνα με μελέτη της European Commission για την οικονομική αξία των ευρωπαϊκών προστατευόμενων προϊόντων η οποία δημοσιεύτηκε πριν από λίγες μέρες και αναφέρεται στο έτος 2017, οι πωλήσεις των ελληνικών προϊόντων με ένδειξη ΠΟΠ σημείωσαν αύξηση 18% από το 2010 όπου είχε πραγματοποιηθεί η προηγούμενη μελέτη. Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 70% σε χώρες της ΕΕ και κατά 93% σε τρίτες χώρες. Η αύξηση βέβαια αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο στις εξαγωγές ΠΟΠ Φέτας.

επίπεδο, με αποτέλεσμα την προσέλκυση τουριστών από κάθε άκρη του πλανήτη άρα και την οικονομική ενίσχυση της εκάστοτε χώρας και της περιοχής⁷¹.

Η αξία των ΓΕ είναι τεράστια λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αγροτικός τομέας διαρκώς συρρικνώνεται και έχει να αντιμετωπίσει τον ανταγωνισμό από αναπτυσσόμενες χώρες που προμηθεύουν όλο τον κόσμο αλλά και την ΕΕ με φτηνά αγροτικά προϊόντα. Αξίζει να σημειωθεί ότι πάνω από 3.000 προϊόντα όπως οίνοι, οινοπνευματώδη ποτά και άλλα τρόφιμα -προερχόμενα από χώρες της ΕΕ και τρίτες χώρες- προστατεύονται στην ΕΕ, όπως η σαμπάνια, η Grana Padano, και η φέτα και η Comté, εκ των οποίων η πλειονότητα αφορά τους οίνους. Η ΕΕ έσπευσε με κανονισμούς να προστατέψει τους οίνους ήδη από το 2008 (Κανονισμός ΕΕ 479/2008)⁷².

Ως προς τον αθέμιτο ανταγωνισμό δεν υπάρχει ακόμα ένας Ευρωπαϊκός Κανονισμός. Παρόλα αυτά τα κράτη-μέλη της ΕΕ έχουν υιοθετήσει το άρθρο 10bis της Σύμβασης των Παρισίων (1883) και όπως αυτή τροποποιήθηκε ανά τα χρόνια με τελική τροποποίηση το 1979 μετά την τελική αναθεώρηση της στην Στοκχόλμη το 1967. Το άρθρο αυτό όπως και το άρθρο 22 της TRIPs απαγορεύει πρακτικές αθέμιτου ανταγωνισμού, όπως η παραπλάνηση ή η χρήση όμοιου σχήματος ή παράστασης με ένα προϊόν προστατευόμενο με ΓΕ.

Υπάρχουν όμως δύο Ευρωπαϊκές Οδηγίες, η πρώτη 2005/29 σχετικά με την παραπλανητική διαφήμιση και τις πρακτικές αθέμιτου ανταγωνισμού και συγκεκριμένα άρθρο 6 παρ. 1 εδ. β' και άρθρο 3 παρ. 1 εδ. α', και η δεύτερη 2006/114⁷³ σχετικά με την παραπλανητική και συγκριτική διαφήμιση, ιδίως στο πεδίο που αφορά την παρούσα εργασία την χρήση παραπλανητικών ενδείξεων ως γεωγραφικής προέλευσης ενός προϊόντος.

Στην χώρα μας η Οδηγία 2006/114 θεωρείται ως η πιο συνολική και το πιο κωδικοποιημένο κείμενο ως τώρα για το συγκεκριμένο ζήτημα σε επίπεδο ΕΕ. Ενσωματώθηκε με τον ν. 4529/2018 και μαζί με τον ν. 3959/2011 που αφορά την προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού, αλλά και με τον ν. 146/1914 αποτελούν ένα πλέγμα προστασίας για τα προϊόντα που τους έχει απονεμηθεί προστασία γεωγραφικής ένδειξης προελεύσεως.

⁷¹ European Commission, *Food Safety and Quality, Quality Schemes*, Διαθέσιμο: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/quality-schemes-explained_el Ανακτήθηκε στις 18 Φεβ 2021

⁷²Κανονισμός 479/2008 Διαθέσιμος στο: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2008R0479:20090207:EL:PDF> και Κανονισμός 555/2008 Διαθέσιμος στο: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02008R0555-20160101&from=EN>

⁷³Οδηγία 2006/114/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για την παραπλανητική και τη συγκριτική διαφήμιση (κωδικοποίηση) (ΕΕ L 376 27.12.2006, σ. 21-27), Διαθέσιμη στο: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0114&from=EL>

Ο ν. 146/1914 Περί αθέμιτου ανταγωνισμού ήταν ένα προχωρημένο νομικό πλαίσιο για την εποχή του και ακόμα και σήμερα η οποιαδήποτε υπό κρίση υπόθεση εξετάζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου, οι οποίες γίνονται αντικείμενο επίκλησης από διάδικα μέρη. Σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 146/1914 απαγορεύεται οποιαδήποτε επηρεάζει αθέμιτα τον ανταγωνισμό στην αγορά παραβιάζοντας τα χρηστά ήθη στις συναλλαγές. Σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4 του ίδιου νόμου απαγορεύεται κατά τη διαφήμιση ενός προϊόντος η χρήση παραστάσεων ή φράσεων που υπονοούν χαρακτηριστικά, ποιότητα, είδος, βραβρεύσεις κλπ τα οποία ένα συγκεκριμένο προϊόν δεν διαθέτει ή διαθέτει εν μέρει. Σύμφωνα με το άρθρο 5 η χρήση ονομάτων τα οποία στις συναλλαγές χρησιμεύουν για ονομασία εμπορευμάτων ή βιομηχανικών εργασιών, χωρίς να αποβλέπουν στον προσδιορισμό της προέλευσης των προϊόντων τότε δεν υφίσταται αθέμιτος ανταγωνισμός. Έτσι λοιπόν όμως αν μια γεωγραφική ονομασία χρησιμοποιείται με τέτοιο τρόπο σε μια ονομασία προϊόντος ικανή να παραπλανήσει το καταναλωτικό κοινό ως προς την προέλευση, τις ιδιότητες, το είδος και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που συνδέονται με το αποδιδόμενο όνομα, αλλά δεν σχετίζονται με κανέναν τρόπο με το προϊόν που έλαβε τέτοια ονομασία, τότε οι διατάξεις των άρθρων 3 και 4 ν.146/1914 τυγχάνουν εφαρμογής.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κανονισμός 479/2008 Διαθέσιμος στο: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2008R0479:20090207:EL:PDF> και
Κανονισμός 555/2008 Διαθέσιμος στο: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02008R0555-20160101&from=EN>

Οδηγία 2006/114/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για την παραπλανητική και τη συγκριτική διαφήμιση (κωδικοποίηση) (ΕΕ L 376 27.12.2006, σ. 21–27), Διαθέσιμη στο: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0114&from=EL>

15. Ο δρόμος προς το ειδικό καθεστώς προστασίας των ΓΕ στην ΕΕ

Κατά τη διάρκεια της εξέλιξης της νομολογίας στο ΔΕΕ καταγράφηκε σύγκρουση κανονισμών και εφαρμογής αυτών μεταξύ εμπορικών σημάτων και γεωγραφικών ενδείξεων. Συναφείς διατάξεις για περιπτώσεις σύγκρουσης εφαρμογής νομοθεσίας περί εμπορικών σημάτων ή νομοθεσίας περί πνευματικής ιδιοκτησίας, σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω κανονισμών στις οποίες ένα μέρος διεκδικεί ένα δικαίωμα επί ενός εμπορικού σήματος είναι τα άρθρα 22, 23 και 24 της TRIPs και το άρθρο 14 του Κανονισμού 510/2006, τα άρθρα 43 και 44 του Κανονισμού 479/2008 και το άρθρο 23 του Κανονισμού 110/2008.

Μέσα από τις αποφάσεις του το ΔΕΕ έχει επιβεβαιώσει, ενισχύσει και διασφαλίσει την ισχύ των διατάξεων προστασίας των προϊόντων με ονομασία γεωγραφικής προέλευσης. Παρακάτω παρατίθενται μερικές αποφάσεις οι οποίες εμπεριέχουν εκτίμηση του Δικαστηρίου για θέματα προστασίας ενδείξεων γεωγραφικής προελεύσεως με βάση τις συμφωνίες που έχει υπογράψει και η ΕΕ, καθώς η προστασία των ΓΕ ενδιαφέρει τόσο την λειτουργία της κοινής αγοράς όσο και τον εξαγωγικό τομέα.

Η γεωγραφική ένδειξη αναφέρεται και προστατεύει συγκεκριμένα προϊόντα από συγκεκριμένη περιοχή με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και φήμη που οφείλονται ακριβώς στην προέλευση τους, γνώμη που διατύπωσε σε νομολογία του για πρώτη φορά το ΔΕΚ (νυν ΔΕΕ) ήδη από το 1007 στις υποθέσεις C-108/1997⁷⁴ και C-109/1997. Αν η γεωγραφικής προέλευσης χρησιμοποιείται για προϊόντα που έχουν παρόμοια χαρακτηριστικά με εκείνα στα οποία αναφέρεται η συγκεκριμένη γεωγραφική ένδειξη, τα οποία οφείλονται στα χαρακτηριστικά τους ή στη φήμη τους λόγω της περιοχής προέλευσης τους τότε αυτή η χρήση είναι παραπλανητική και ενδέχεται να προσβάλλει προϊόντα που προστατεύονται με ένδειξη γεωγραφικής προελεύσεως αλλά και εμπορικά σήματα (Κανονισμός 207/2009 και

---

⁷⁴ Απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Μαΐου 1999. Windsurfing Chiemsee Produktions- und Vertriebs GmbH (WSC) κατά Boots- und Segelzubehör Walter Huber και Franz Attenberger. Αιτήσεις για την έκδοση προδικαστικής απόφασης: Landgericht München I - Γερμανία. Οδηγία 89/104/ΕΟΚ - Σήματα - Ενδείξεις γεωγραφικής προελεύσεως. Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-108/97 και C-109/97. Ανακτήθηκε 5 Φεβ 2021 <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=44567&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=3182200>

2424/2015)⁷⁵. Σχετική γνωστή υπόθεση από τη νομολογία του ΔΕΕ είναι η υπόθεση T-237/2008⁷⁶ με το ισπανικό κρασί με την ένδειξη “El Palomar”.

Στην υπόθεση C-389/15⁷⁷ το Δικαστήριο επί προσφυγής ακυρώσεως έκρινε υπό το πρίσμα της αναθεωρημένης Συμφωνίας της Λισαβόνας (Πράξη της Γενεύης) για τις ονομασίες προελεύσεως και τις γεωγραφικές ενδείξεις ότι σύμφωνα με το Άρθρο 3 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ το ζήτημα ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης λόγω της κοινής εμπορικής πολιτικής, όπως επίσης σύμφωνα με το άρθρο 207 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ ότι ανήκουν στις εμπορικές πτυχές της διανοητικής ιδιοκτησίας και έτσι ακυρώθηκε η την απόφαση 8512/15 του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 2015, με την οποία παρέχεται εξουσιοδότηση για την έναρξη διαπραγματεύσεων σχετικά με αναθεωρημένη Συμφωνία της Λισαβόνας για τις ονομασίες προέλευσης και τις γεωγραφικές ενδείξεις όσον αφορά τα θέματα που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁷⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2424 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2015, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 207/2009 του Συμβουλίου για το κοινοτικό σήμα και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2868/95 της Επιτροπής περί της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 40/94 του Συμβουλίου για το κοινοτικό σήμα, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2869/95 της Επιτροπής σχετικά με τα πληρωτέα προς το Γραφείο Εναρμόνισης στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς τέλη (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) Ανακτήθηκε 5 Φεβ 2021 <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2015/2424/oj/ell>

⁷⁶ Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου (τρίτο τμήμα) της 11ης Μαΐου 2010.

Abadía Retuerta, SA κατά Γραφείον εναρμόνισης στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ). Κοινοτικό σήμα - Αίτηση καταχώρισης του λεκτικού κοινοτικού σήματος CUVÉE PALOMAR - Απόλυτος λόγος απαραδέκτου - Σήματα για οίνους εμπεριέχοντα γεωγραφικές ενδείξεις - Συμφωνία ΔΠΙΤΕ - Άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ι', του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 [νυν άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ι', του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009]. Υπόθεση T-237/08. Συλλογή της Νομολογίας 2010 II-01583 Ανακτήθηκε 13 Φεβ 2021 <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=el&jur=C%2CT%2CF&num=T-237/08&parties=&dates=error&docnodecision=docnodecision&allcommjo=allcommjo&affint=affint&affclose=affclose&alldocrec=alldocrec&docdecision=docdecision&docor=docor&docav=docav&docsom=docsom&docinf=docinf&alldocnorec=alldocnorec&docnoor=docnoor&docppoag=docppoag&radtypeord=on&newform=newform&docj=docj&docop=docop&docnoj=docnoj&typeord=ALL&domaine=&mots=&resmax=100&Submit=Rechercher>

⁷⁷ ΔΕΕ - CURIA, Υπόθεση C-389/15 Ανακτήθηκε 22 Δεκ 2020, Δημοσιευμένο στο: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=195942&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=17152128>

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Μαΐου 1999. Windsurfing Chiemsee Produktions- und Vertriebs GmbH (WSC) κατά Boots- und Segelzubehör Walter Huber και Franz Attenberger. Αιτήσεις για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως: Landgericht München I - Γερμανία. Οδηγία 89/104/ΕΟΚ - Σήματα - Ενδείξεις γεωγραφικής προελεύσεως. Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-108/97 και C-109/97. Ανακτήθηκε 5 Φεβ 2021

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=44567&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=3182200>

Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2424 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2015, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 207/2009 του Συμβουλίου για το κοινοτικό σήμα και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2868/95 της Επιτροπής περί της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 40/94 του Συμβουλίου για το κοινοτικό σήμα, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2869/95 της Επιτροπής σχετικά με τα πληρωτέα προς το Γραφείο Εναρμόνισης στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς τέλη (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ), Διαθέσιμο στο <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2015/2424/oj/ell> Ανακτήθηκε 5 Φεβ 2021

Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου (τρίτο τμήμα) της 11ης Μαΐου 2010. Abadía Retuerta, SA κατά Γραφείον εναρμόνισης στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ). Κοινοτικό σήμα - Αίτηση καταχωρίσεως του λεκτικού κοινοτικού σήματος CUVÉE PALOMAR - Απόλυτος λόγος απαραδέκτου - Σήματα για οίνους εμπριέχοντα γεωγραφικές ενδείξεις - Συμφωνία ΔΠΙΤΕ - Άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ι', του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 [νυν άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ι', του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009]. Υπόθεση T-237/08. Συλλογή της Νομολογίας 2010 II-01583, Διαθέσιμο στο:

<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=el&jur=C%2CT%2CF&num=T-237/08&parties=&dates=error&docnodecision=docnodecision&allcommjo=allcommjo&affint=affint&affclose=affclose&alldocrec=alldocrec&docdecision=docdecision&docor=docor&docav=docav&docsom=docsom&docinf=docinf&alldocnrec=alldocnrec&docnoor=docnoor&docppoag=docppoag&radtypeord=on&newform=newform&docj=docj&docop=docop&docnoj=docnoj&typeord=ALL&domaine=&mots=&resmax=100&Submit=Rechercher>, Ανακτήθηκε 13 Φεβ 2021

ΔΕΕ - CURIA, Υπόθεση C-389/15, Απόφαση του Δικαστηρίου (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 25ης Οκτωβρίου 2017 Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης Προσφυγή ακυρώσεως – Απόφαση του Συμβουλίου με την οποία παρέχεται εξουσιοδότηση για την έναρξη διαπραγματεύσεων σχετικά με αναθεωρημένη Συμφωνία της Λισσαβώνας για τις ονομασίες προελεύσεως και τις γεωγραφικές ενδείξεις – Άρθρο 3, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ – Αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης – Κοινή εμπορική πολιτική – Άρθρο 207, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ – Εμπορικές πτυχές της διανοητικής ιδιοκτησίας, Ανακτήθηκε 22 Δεκ 2020, Δημοσιευμένο στο: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=195942&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=17152128>

ΔΕΕ - CURIA, Υπόθεση C-488/16, Απόφαση του Δικαστηρίου (πέμπτο τμήμα) της 6ης Σεπτεμβρίου 2018 Bundesverband Souvenir - Geschenke - Ehrenpreise eV κατά Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης Αίτηση αναιρέσεως – Σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Διαδικασία για την κήρυξη ακυρότητας – Λεκτικό σήμα NEUSCHWANSTEIN – Κανονισμός (ΕΚ) 207/2009 – Άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ' – Απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου – Περιγραφικός χαρακτήρας – Ένδειξη γεωγραφικής προελεύσεως – Διακριτικός χαρακτήρας – Άρθρο 52, παράγραφος 1, στοιχείο β' – Κακή πίστη, Ανακτήθηκε 22 Δεκ 2020, Δημοσιευμένο στο: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=geographical%2Bindications&docid=205404&pageIndex=0&doclang=EL&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=17153733>

16. Διμερείς Εμπορικές Συμφωνίες της ΕΕ με τρίτες χώρες

Η ΕΕ σε οποιαδήποτε συμφωνία που συνάπτει με Τρίτη χώρα εστιάζει στο να προωθήσει τις ρυθμίσεις του ευρωπαϊκού δικαίου –πρωτότυπου και παράγωγου- τόσο με στόχο την εφαρμογή της εκάστοτε συμφωνίας όσο και γενικότερα με στόχο την προώθηση και εδραίωση ευρωπαϊκών ρυθμίσεων που αφορούν την οικονομία και το εμπόριο σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο μέρος του πλανήτη. Αυτό το επιτυγχάνει με διάφορες διμερείς ή πολυμερείς εμπορικές συμφωνίες, κάποιες από τις οποίες χαρακτηρίζονται ως συμφωνίες προτιμήσεως, με τις οποίες σαν προϋπόθεση για την κατάρτιση τους αλλά και για την διατήρηση και εκτέλεση τους αποτελούν η υιοθέτηση ευρωπαϊκών ρυθμίσεων για το εμπόριο και τις επενδύσεις, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις η ΕΕ προωθεί ακόμα και μεταρρυθμίσεις σε διάφορους τομείς όπως εκείνους του δικαίου και των δικαιωμάτων.

Ειδικότερα με τις εμπορικές συμφωνίες η ΕΕ έχει αναβαθμίσει την προστασία συγκεκριμένων προϊόντων με ένδειξη γεωγραφικής προελεύσεως σε σχέση με το άρθρο 22 και το άρθρο 23 της συμφωνίας TRIPS. Σύμφωνα με το άρθρο 23 «Η χρήση των ΓΕ δεν επιτρέπεται όταν η πραγματική προέλευση του αγαθού υποδεικνύεται ή όταν η ΓΕ χρησιμοποιείται σε μετάφραση ή συνοδεύεται από εκφράσεις όπως «είδος», «στιλ», ή «τύπου» (ΠΟΕ, 1994). Η προστασία είναι πολύ ευρύτερη από το άρθρο 22, σύμφωνα με το οποίο οι παραγωγοί προϊόντων με ΓΕ πρέπει να αποδείξουν ότι οι καταναλωτές παραπλανώνται (Addor & Grazioli, 2002).

Οι διμερείς εμπορικές συμφωνίες όπως η πιο πρόσφατη, αυτή της ΕΕ με την Κίνα προσφέρουν προστασία των προϊόντων με γεωγραφικές ενδείξεις και για τα ευρωπαϊκά προϊόντα και για τα προϊόντα της αντισυμβαλλόμενης χώρας. Όπως ακριβώς η προστασία των ΓΕ εντός της κοινής αγοράς λειτουργεί ως ένας μη δασμολογικός περιορισμός για το εμπόριο, μπορεί να θεωρηθεί ότι η προστασία των ΓΕ εκτός της κοινής αγοράς ως ένα μη δασμολογικό μέτρο που ευνοεί εμπορικά τα αγαθά της ΕΕ. Μέσω της εξαγωγής της προστασίας των ΓΕ ως δεδομένο μέσω των εμπορικών συμφωνιών, η ΕΕ καταφέρνει να παραγκωνίσει ανταγωνιστικά προϊόντα τα οποία δεν μπορούν να χρησιμοποιούν όνομα που έχει κατοχυρωθεί με ΓΕ.

Περίπου το 70% των ΓΕ στην ΕΕ το έχουν η Γαλλία, η Ελλάδα, η Ιταλία, η Πορτογαλία, η Πορτογαλία και η Ισπανία (Huysmans & Swinnen, 2019). Είναι φυσικό αυτές οι χώρες να έχουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για την προστασία των προϊόντων τους με

γεωγραφική ένδειξη. Στην ιστοσελίδα της η Διεύθυνση για το Γενικό Εμπόριο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφέρεται στις εξαγωγές προϊόντων με γεωγραφική ένδειξη. Τονίζεται ότι οι γεωγραφικές ονομασίες με εμπορική αξία είναι εκτεθειμένες σε παραπλανητική χρήση και αθέμιτο ανταγωνισμό. Η κατάχρηση των γεωγραφικών ενδείξεων περιορίζει την πρόσβαση σε συγκεκριμένες αγορές και υπονομεύει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών. Η παραπλανητική χρήση των ΓΕ βλάπτει τους παραγωγούς και τους καταναλωτές. Ο κυρίαρχος στόχος της εμπορικής πολιτικής της ΕΕ είναι αφενός να προστατεύσουν τους ξένους καταναλωτές από την παραπληροφόρηση και αφετέρου τους ευρωπαϊούς παραγωγούς από τον αθέμιτο ανταγωνισμό. Στην έκταση που ο αθέμιτος ανταγωνισμός υπάρχει και η προστασία θα ήταν αποτελεσματική, ο έμμεσος στόχος είναι να αυξηθούν οι ευρωπαϊκές εξαγωγές προϊόντων με ΓΕ

Οι εμπορικές συμφωνίες διαφέρουν ανάλογα με το περιεχόμενό τους:

- **Συμφωνίες Οικονομικής Εταιρικής Σχέσης (ΣΟΕΣ)** – στηρίζουν την ανάπτυξη εμπορικών εταιριών από χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού
- **Συμφωνίες Ελεύθερων Συναλλαγών (ΣΕΣ)** – επιτρέπουν αμοιβαίο άνοιγμα αγορών με ανεπτυγμένες χώρες και αναδυόμενες οικονομίες, παρέχοντας προτιμησιακή πρόσβαση στις αγορές
- **Συμφωνίες Σύνδεσης (ΣΣ)** – προωθούν ευρύτερες πολιτικές συμφωνίες

Η ΕΕ συνάπτει επίσης μη προτιμησιακές εμπορικές συμφωνίες στο πλαίσιο γενικότερων συμφωνιών, όπως **Συμφωνίες Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας (ΣΕΣΣ)**.

Οι διαπραγματεύσεις εμπορικών συμφωνιών πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζει το άρθρο 218 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όταν η ΕΕ διαπραγματεύεται μια συμφωνία εμπορίου με τρίτη χώρα ή τρίτη οικονομική Ένωση και αυτή πρόκειται για αγροτικά προϊόντα, κρασιά ή εγγυημένα παραδοσιακά προϊόντα τότε συμπεριλαμβάνει στη συμφωνία και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων. Μέσω αυτών των συμφωνιών η ΕΕ «εξάγει» την προστασία των ενδείξεων γεωγραφικής προελεύσεως σε όλο και περισσότερες περιοχές του πλανήτη με πιο πρόσφατες συμφωνίες εκείνες με το Βιετνάμ και την Κίνα.

Η ΕΕ χρησιμοποιεί διαφορετικά ονόματα για τις συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου της με τρίτες χώρες. Αυτές με την Νότια Κορέα, την Κολομβία, το Περού, το Εκουαδόρ, τη Σιγκαπούρη και το Βιετνάμ αποκαλούνται Free Trade Agreements (FTAs), δηλαδή

Συμφωνίες Ελεύθερου Εμπορίου. Οι συμφωνίες με την Κόστα Ρίκα, το Ελ Σαλβαδόρ, την Γουατεμάλα, την Ονδούρα, τη Νικαράγουα και τον Παναμά αποκαλούνται Association Agreements (AAs), δηλαδή Συμφωνίες Σύνδεσης. Η Συμφωνίες με την Ουκρανία, τη Γεωργία και τη Μολδαβία ονομάζονται Deep and Comprehensive Free Trade Agreements (DCFTAs), δηλαδή εκτενείς και περιεκτικές συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου. Με τον Καναδά η ΕΕ από το 2016 έχει υπογράψει Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA), δηλαδή μια εκτενή οικονομική και εμπορική συμφωνία. Τέλος με την Ιαπωνία και την Νότια Αφρική η ΕΕ διατηρεί Economic Partnership Agreements (EPAs), δηλαδή συμφωνίες οικονομικής συνεργασίας.

Οι συμφωνίες διαφέρουν ποσοτικά σε όρους ισχύος προστασίας. Οι διαφορές αυτές έγκεινται στην στόχευση της προστασίας που απονέμεται στα συγκεκριμένα προϊόντα και την εφαρμογή της προστασίας αυτής που απορρέει ως δικαίωμα από το καθεστώς ως ΓΕ (Engelhardt, 2015). Σε άλλες περιπτώσεις ένας περιορισμένος αριθμός προϊόντων υπόκειται σε δικαιώματα ονοματοδοσίας προϊόντων τα οποία υπήρχαν πριν τη επίτευξη των συμφωνιών μεταξύ ΕΕ και τρίτων χωρών. Χαρακτηριστική περίπτωση στην εμπορική συμφωνία CETA μεταξύ ΕΕ και Καναδά, οι Καναδοί παραγωγοί διατήρησαν το δικαίωμα να αποκαλούν τυρί που παράγουν ως «φέτα» (Huysmans, 2019).

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Justin Hughes, *Champagne, Feta, and Bourbon - the Spirited Debate About Geographical Indications*, *Hastings Law Journal*, Vol. 58, p. 299, 2006

Cardozo Legal Studies Research Paper No. 168, 88 Pages Posted: 11 Oct 2006 Last revised: 11 Nov 2007, Loyola Law School Los Angeles

Matthews, Alan. (2016). What outcome to expect on Geographical Indications in the TTIP free trade negotiations with the United States?

Alan Beattie (2019), EU trade negotiators find non-Greek 'feta' hard to swallow, Δημοσιεύθηκε στις 22 Αυγ 2019, Ανακτήθηκε στις 28 Μαρ 2021, Διαθέσιμο στο: <https://www.ft.com/content/55d787c8-c4d2-11e9-a8e9-296ca66511c9>

17. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Συνολικά, οι γεωγραφικές ενδείξεις ρυθμίζονται σε διεθνές επίπεδο από την TRIPs, ενώ παράλληλα αντικατοπτρίζουν ένα ευρύ νομικό πλαίσιο σε επίπεδο ΕΕ. Στην ΕΕ υπάρχουν οι εθνικές νομοθεσίες, όπως η δική μας και οι υπόλοιπες 26 από τις 27 της ΕΕ, οι οποίες συχνά ενσωματώνουν στην περίπτωση των ΓΕ κάποια ευρωπαϊκή Οδηγία ή σπανιότερα ενδέχεται να προβλέπουν πρόσθετες εγγυήσεις προστασίας στο ήδη ισχυρό επίπεδο προστασίας που προσφέρουν οι ευρωπαϊκοί Κανονισμοί, οι οποίοι και αποτελούν τους κύριους πυλώνες του δικαίου και των ρυθμίσεων σχετικά με τις ΓΕ. Παράδειγμα για την τελευταία περίπτωση αποτελούν οι πρόσθετες προβλέψεις που παρέχονται σε συγκεκριμένες χώρες με κυριότερες τις επιπρόσθετες προβλέψεις για τις ΠΟΠ στην Γαλλία και λιγότερο κύριες, πιο περιορισμένες και λιγότερο γνωστές εκείνες στην Ιταλία και στην Ισπανία.

Ο δρόμος για την κατοχύρωση των γεωγραφικών ενδείξεων ήταν μακρύς, όλα ξεκίνησαν από τη Σύμβαση των Παρισίων το 1883, με κύρια μεταγενέστερα κομβικά στάδια την Συμφωνία της Μαδρίτης το 1958 και την συμφωνία TRIPs το 1994 και την Πράξη της Γενεύης το 2015. Οι ΓΕ υπάγονται στο δίκαιο πνευματικής ιδιοκτησίας καθώς οι γεωγραφικές ενδείξεις για τους σκοπούς της συμφωνίας TRIPs, και ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 1 της Συμφωνίας ως ενδείξεις που ταυτοποιούν ένα προϊόν ως προερχόμενο από την επικράτεια ενός συμβαλλόμενου μέρους ή περιοχής ή τοπωνυμίου εντός της επικράτειας, όπου μια δεδομένη ποιότητα, φήμη ή άλλου χαρακτηριστικού το οποίο απαραίτητως αποδίδεται στην γεωγραφική προέλευση. Οι ΓΕ είναι πολύτιμες για τους παραγωγούς συγκεκριμένων περιοχών ακριβώς για τον ίδιο λόγο για τον οποίο είναι πολύτιμα τα εμπορικά σήμερα (trademarks).

Η σημασία των ΓΕ είναι ότι πρώτα από όλα ταυτοποιούνται τα προϊόντα τα οποία προέρχονται από συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή. Αυτή η ταυτοποίηση των προϊόντων με συγκεκριμένη ΓΕ που τους απονέμεται λόγω της προέλευσης και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους, βοηθάει τους παραγωγούς των περιοχών αυτών να έχουν πρόσβαση στις διεθνείς αγορές.

Οι ΓΕ τυγχάνουν προστασίας από τον WIPO και τον WTO σε παγκόσμιο επίπεδο και εκτενούς προστασίας στην ΕΕ με ειδικά συγκεκριμένα καθεστώτα τα οποία ρυθμίζονται και καθιερώνονται μέσω Κανονισμών σε επίπεδο ΕΕ, οι διατάξεις των οποίων «εξάγονται» σε παγκόσμιο επίπεδο μέσω των διάφορων ειδών συμφωνιών ελεύθερου εμπορίου που συνάπτει η ΕΕ με τρίτες χώρες ή εμπορικές-οικονομικές ενώσεις κρατών.

Αναμφίβολα η κατηγοριοποίηση και χαρακτηρισμός κάποιων προϊόντων που διαθέτουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, ιδιότητες και παρασκευάζονται με συγκεκριμένο τρόπο σε συγκεκριμένο τόπο, σε συνδυασμό με τη φήμη που έχουν αποκτήσει τα προϊόντα αυτά λόγω αυτών, επηρεάζουν τον ελεύθερο ανταγωνισμό. Από τη μία πλευρά, τα προϊόντα με ΓΕ τείνουν να επιλέγονται συχνότερα έναντι άλλων πανομοιότυπων προϊόντων, ακόμα και όταν είναι αρκετά ακριβότερα συγκριτικά με τα αντίστοιχα «τύπου» ή «είδους». Από την άλλη πλευρά συχνά οι παραγωγοί των προϊόντων που ομοιάζουν σε όψη, γεύση, υφή, χρώμα κλπ είναι προσπαθώντας να επιβουλευτούν τη φήμη των προϊόντων με ΓΕ είτε τα αντιγράφουν όσο το δυνατόν σε μεγαλύτερο βαθμό είτε χρησιμοποιούν ονομασίες στις συσκευασίες και στις διαφημιστικές τους ενέργειες που είναι πιθανό να παραπλανήσουν το καταναλωτικό κοινό.

Η ιδιοτυπία βασίζεται σε ορισμένες προδιαγραφές σχετικά με τις χρησιμοποιηθείσες παραδοσιακές πρώτες ύλες, την παραδοσιακή μέθοδο παραγωγής, τα κύρια φυσικά, χημικά ή άλλα χαρακτηριστικά.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ρόκας Ν., *Ενδείξεις γεωγραφικής προελεύσεως*, ΕΕμπΔ 197

Ρόκας Ν, *ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ*, Έκδοση 3^η, Νομική Βιβλιοθήκη, 2016

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σινανιώτη-Μαρούδη Α, *Το σήμα υπηρεσιών*, Εκδόσεις Αναγνώστης, 1995, ISBN 978-960-232-322-9

Χρήστος Σπ. Χρυσανθάκης, *Το νέο δίκαιο των ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΗΜΑΤΩΝ (Ν4649/2020)*, Νομική Βιβλιοθήκη 2020

Ρόκας Ν., *Ενδείξεις γεωγραφικής προελεύσεως*, ΕΕμπΔ 197

Ρόκας Ν, *ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ*, Έκδοση 3^η, Νομική Βιβλιοθήκη, 2016

WTO, Geographical Indications, Δημοσιευμένο στο: https://www.wipo.int/geo_indications/en/

Bordeaux PDO, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Δημοσιευμένο στο: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/eu-quality-food-and-drink/bordeaux_en

WIPO Database of Intellectual Property Legislative Texts, Paris Convention for the Protection of Industrial Property, Διαθέσιμο στο: https://www.unido.org/sites/default/files/2014-04/Paris_Convention_0.pdf

Υποθέσεις C-63/97 Bayerische Motorenwerke AG v Deenik [1999] ECR I-905 at [61], Case C-100/02 Gerolsteiner Brunnen GmbH & Co v Putsch GmbH [2004] ECR I-691 at [24], Case C-245/02 Anheuser-Busch Inc v Budejovicky Budvar np [2004] I-10989 at [82], Case 228/03 Gillette Co v LA-Laboratories Ltd Oy [2005] ECR I-2337 at [41] and Case C-17/06 Céline SARL v Céline SA [2007] ECR I-7041 at [33].

ΔΕΚ, Υπόθεση C-286/86, Δημοσιευμένη στο: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:61986CJ0286>

ΔΕΚ, Υπόθεση C87/97, Δημοσιευμένη στη: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A61997CJ0087&qid=1604264979102>

WIPO, *Lisbon Agreement for the Protection of Appellations of Origin and their International Registration*, Διαθέσιμο στο:

<https://www.wipo.int/treaties/en/registration/lisbon/>

WIPO, *Summary of the Geneva Act of the Lisbon Agreement*, Διαθέσιμο στο:

https://www.wipo.int/treaties/en/registration/lisbon/summary_lisbon-geneva.html

Journal of International Law, *Reinventing Lisbon: The Case for a Protocol to the Lisbon Agreement (Geographical Indications)*, Daniel J. Gervais, 2010, Δημοσιευμένο στο:

<https://chicagounbound.uchicago.edu/cjil/vol11/iss1/5/>

WIPO, Contracting Parties Lisbon Agreement Stockholm Act (1967) (Total Contracting Parties: 29), Διαθέσιμο στο

https://wipolex.wipo.int/en/treaties/ShowResults?search_what=A&act_id=8

WIPOLEX, *Lisbon Notification No. 42 Lisbon Agreement for the Protection of Appellations of Origin and their International Registration Geneva Act of the Lisbon Agreement on Appellations of Origin and Geographical Indications Accession by the European Union*,

Διαθέσιμο στο:

https://www.wipo.int/treaties/en/notifications/lisbon/treaty_lisbon_42.html

WIPOLEX, *WIPO-Administered Treaties*, Δημοσιευμένο στο

https://wipolex.wipo.int/en/treaties/ShowResults?search_what=A&act_id=50

WIPO, *Lao People's Democratic Republic is First to Join the Geneva Act of WIPO's Lisbon Agreement following its Entry into Force on February 26, 2020*, Δημοσιευμένο στο:

https://www.wipo.int/lisbon/en/news/2020/news_0008.html

IOV, *Διεθνής Οργανισμός Κρασιών - International Organisation of Vine and Wine*, Δημοσιευμένο <http://www.oiv.int/en/the-international-organisation-of-vine-and-wine>

European Federation of Origin Wines, International rules applicable to origin wines, Διαθέσιμο στο: <http://efow.eu/international-rules-applicable-to-origin-wines/>

WTO, Extending the “higher level of protection” beyond wines and spirits , Διαθέσιμο στο: https://www.wto.org/english/tratop_e/TRIPs_e/gi_background_e.htm#protection

WTO, URUGUAY ROUND AGREEMENT: TRIPS, Section 3: geographical indications, Articles 22, 23, 24

Διαθέσιμο: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/27-trips_04b_e.htm

The United States Mission to the European Union, 22 juli, 2003 Διαθέσιμο στο: www.useu.be/Categories/Trade/July2203USGeographicalIndications.htm ,

WIPO/Ιταλικό Υπουργείο Εξωτερικών, (Miguel Rodriguez Mendoza); (2005); “Geographical Indications in the Doha Negotiations”; Worldwide Symposium on Geographical Indications, Parma, 27-29 juni 2005; http://www.wipo.int/meetings/2005/geo_pmf/en/wipo_geo_pmf_05_inf_1_pro_v.html

Alan Beattie, *EU trade negotiators find non-Greek ‘feta’ hard to swallow*, Δημοσιεύθηκε στις 22 Αυγ 2019, Διαθέσιμο στο: <https://www.ft.com/content/55d787c8-c4d2-11e9-a8e9-296ca66511c9>

ΔΕΚ, *Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-108/97 και C-109/97, Απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Μαΐου 1999. Windsurfing Chiemsee Produktions- und Vertriebs GmbH (WSC) κατά Boots- und Segelzubehör Walter Huber και Franz Attenberger. Αιτήσεις για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως: Landgericht München I - Γερμανία. Οδηγία 89/104/ΕΟΚ - Σήματα - Ενδείξεις γεωγραφικής προελεύσεως*, Διαθέσιμο στο: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=44567&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=3182200>

ΕΕ, *Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2424 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2015, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 207/2009 του Συμβουλίου για το κοινοτικό σήμα και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2868/95 της Επιτροπής περί της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 40/94 του Συμβουλίου για το κοινοτικό σήμα, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2869/95 της Επιτροπής σχετικά με*

τα πληρωτέα προς το Γραφείο Εναρμόνισης στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς τέλη (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) Διαθέσιμο στο: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2015/2424/oj/ell>

ΔΕΕ, Υπόθεση T-237/08, Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου (τρίτο τμήμα) της 11ης Μαΐου 2010 *Abadía Retuerta, SA* κατά Γραφείον εναρμονίσεως στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ). Κοινοτικό σήμα - Αίτηση καταχώρισεως του λεκτικού κοινοτικού σήματος CUVÉE PALOMAR - Απόλυτος λόγος απαραδέκτου - Σήματα για οίνους εμπεριέχοντα γεωγραφικές ενδείξεις - Συμφωνία ΔΠΙΤΕ - Άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ι', του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 [νυν άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ι', του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009. Συλλογή της Νομολογίας 2010 II-01583, Διαθέσιμο στο: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=el&jur=C%2CT%2CF&num=T-237/08&parties=&dates=error&docnodecision=docnodecision&allcommjo=allcommjo&affint=affint&affclose=affclose&alldocrec=alldocrec&docdecision=docdecision&docor=docor&docav=docav&docsom=docsom&docinf=docinf&alldocnorec=alldocnorec&docnoor=docnoor&docppoag=docppoag&radtypeord=on&newform=newform&docj=docj&docop=docop&docnoj=docnoj&typeord=ALL&domaine=&mots=&resmax=100&Submit=Rechercher>

ΔΕΕ, Υπόθεση C-389/15, Διαθέσιμο στο: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=195942&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=17152128>

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *eAmbrosia – Μητρώο Γεωγραφικών Ενδείξεων της ΕΕ*, Διαθέσιμο στο: <https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/geographical-indications-register/#>,

European Commission, *Regulations on products of outermost regions* Διαθέσιμο: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/quality-schemes-explained/regulations-products-outermost-regions_en

European Commission, *EU Science Hub, Labelling of agricultural and food products of mountain farming*, Διαθέσιμο: <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/labelling-agricultural-and-food-products-mountain-farming>

European Commission, *The EU and Mexico strengthen cooperation in geographical indications*, 29 January 2020, Διαθέσιμο: https://ec.europa.eu/info/news/eu-and-mexico-strengthen-cooperation-geographical-indications-2020-jan-29_en

European Commission, *Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs*, Geographical indications for non-agricultural products, updated on February 2020 Διαθέσιμο: https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/intellectual-property/geographical-indications/non-agricultural-products_en

European Commission, *Intellectual Property, Geographical Indications* Διαθέσιμο: <http://ec.europa.eu/trade/policy/accessing-markets/intellectual-property/geographical-indications/>

Κανονισμός 479/2008, Δημοσιευμένο στο: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex%3A32008R0479>

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, Διαδικασία πιστοποίησης οίνων με Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης, Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη Ποικιλιακών Οίνων, ΚΥΑ 5833/155045 (Β' 3324)

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Making the most of Europe's traditional know-how: Commission launches public consultation on the protection of geographical indications for non-agricultural products*, Διαθέσιμο στο https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_14_832, 15 Ιουλ 2014

2.6.2004 | EL | Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης | L 195/16, Οδηγία 2004/48/EK, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-EL/TXT/?from=EN&uri=CELEX%3A32004L0048R%2801%29>

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Σχέδιο δράσης για τη διανοητική ιδιοκτησία*, Δημοσιευμένο στις 10 Ιουλ 2020, Διαθέσιμο στο <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12510-Intellectual-Property-Action-Plan>

Ministere de L' Agriculture et de L' Alimentation, *Official labels of quality and origin*, 16/08/2019, Διαθέσιμο στο <https://agriculture.gouv.fr/official-labels-quality-and-origin>

Statista, *Number of PDO products by department France 2021*, Διαθέσιμο στο: <https://www.statista.com/statistics/1086768/pdo-food-beverage-by-region-france/>

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Λογότυπο βιολογικής παραγωγής*, Διαθέσιμο στο: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/organic-farming/organic-logo_el

Agence Bio, *La Bio en France, des producteurs aux consommateurs*. Les carnets de l'Agence Bio, Second edition 2016

Agence Bio, *Printemps bio 2017: l'agriculture biologique confirme son développement en France: une bonne nouvelle pour l'emploi*. Dossier de presse. Agence Bio 2017, p.12.

WIPO/Ισοκράτης, N. 146/14 Περὶ ἀθέμιτου ανταγωνισμού, Διαθέσιμο στο: <https://wipolex-res.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/el/gr/gr291el.pdf>

Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), *Brexit*, τελευταία ενημέρωση 11 Σεπτ 2020, <https://euipo.europa.eu/ohimportal/el/brexit-q-and-a>

Department for Environment, Food & Rural Affairs, *Guidance Protecting food and drink names from 1 January 2021, Use of UK GI logos on products and packaging*, GOV.UK, Δημοσιευμένο στις 13 Οκτ 2020, Διαθέσιμο στο: <https://www.gov.uk/guidance/protecting-food-and-drink-names-from-1-january-2021>

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *New database for EU geographical indications aims to increase transparency and simplify search*, Δημοσιευμένο στις 1 Απρ 2019, Διαθέσιμο στο: https://ec.europa.eu/info/news/new-database-eu-geographical-indications-aims-increase-transparency-and-simplify-search-2019-apr-01_el

Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), *Launch of Giview*, Διαθέσιμο στο: <https://euipo.europa.eu/ohimportal/de/news/-/action/view/8389687>

European IP Helpdesk, *Giview: New EUIPO Search Database for Geographical Indications News*, Διαθέσιμο στο: <https://iprhelpdesk.eu/news/giview-new-euipo-search-database-geographical-indications>

Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), Ευρωπαϊκό Γραφείο Ευρεσιτεχνίας (EPO), *Impact of intellectual property rights intensive industries in the European Union*, Δημοσιευμένο στο: https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/ip-contribution#ip-contribution_1

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Γεωγραφικές ενδείξεις — ένας ευρωπαϊκός θησαυρός ύψους 75 δις. Ευρώ*, Δημοσιευμένο στο: https://ec.europa.eu/info/news/geographical-indications-european-treasure-worth-eu75-billion-2020-apr-20_en

Έγγραφο MTN.TNC/W/35/Αναθ.1 της 3ης Δεκεμβρίου 1990 με τίτλο «Σχέδιο τελικής πράξης για τα αποτελέσματα των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης - Αναθεώρηση», ή γνωστό ως «Σχέδιο των Βρυξελλών»

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 510/2006 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 20ής Μαρτίου 2006 για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων (ΕΕ L 93 της 31.3.2006, σ. 12), Ανακτήθηκε 14 Μαρ 2021, Δημοσιευμένο στο <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2006/510/2008-05-29/ell/pdf>

ΔΕΕ, *Υπόθεση C-87/97*, Δημοσιευμένη στο <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=44457&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=927080>

ΔΕΕ, *Υπόθεση C-343/07*, Δημοσιευμένη στο <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=74504&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=927080>

ΔΕΕ, Υπόθεση C-705/17, Δημοσιευμένη στο <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=geographical%2Bindications&docid=214883&pageIndex=0&doclang=EL&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=17153733>

ΔΕΕ, Υπόθεση C-490/19, Δημοσιευμένη στο <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=237809&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=2066667>, Ανακτήθηκε 19 Μαρ 21,

ΔΕΕ, Υπόθεση C-488/16, Δημοσιευμένη στο: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=geographical%2Bindications&docid=205404&pageIndex=0&doclang=EL&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=17153733>

ΔΕΕ, Υπόθεση C-237/19, Δημοσιευμένη στο <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=geographical%2Bindications&docid=225524&pageIndex=0&doclang=EL&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=17153733>

European Commission, *Food Safety and Quality, Quality Schemes*, Διαθέσιμο στο: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/quality-schemes-explained_el

ΕΕ, Κανονισμός 479/2008 Διαθέσιμος στο: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2008R0479:20090207:EL:PDF> και Κανονισμός 555/2008, Διαθέσιμο στο: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02008R0555-20160101&from=EN>

ΕΚ, Οδηγία 2006/114/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για την παραπλανητική και τη συγκριτική διαφήμιση (κωδικοποίηση) (ΕΕ L 376 27.12.2006, σ. 21–27), Διαθέσιμη στο: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0114&from=EL>

ΔΕΕ, Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-108/97 και C-109/97, Απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Μαΐου 1999. *Windsurfing Chiemsee Produktions- und Vertriebs GmbH (WSC) κατά Boots- und Segelzubehör Walter Huber και Franz Attenberger*. Αιτήσεις για την έκδοση

προδικαστικής αποφάσεως: *Landgericht München I* - Γερμανία. Οδηγία 89/104/ΕΟΚ - Σήματα - Ενδείξεις γεωγραφικής προελεύσεως, Διαθέσιμη στο: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=44567&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=3182200>

ΕΕ, Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2424 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2015, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 207/2009 του Συμβουλίου για το κοινοτικό σήμα και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2868/95 της Επιτροπής περί της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 40/94 του Συμβουλίου για το κοινοτικό σήμα, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2869/95 της Επιτροπής σχετικά με τα πληρωτέα προς το Γραφείο Εναρμόνισης στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς τέλη (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ), Διαθέσιμο στο: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2015/2424/oj/ell>

ΔΕΕ, Υπόθεση T-237/08 Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου (τρίτο τμήμα) της 11ης Μαΐου 2010, Abadía Retuerta, SA κατά Γραφείον εναρμόνισης στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ). Κοινοτικό σήμα - Αίτηση καταχωρίσεως του λεκτικού κοινοτικού σήματος CUVÉE PALOMAR - Απόλυτος λόγος απαραδέκτου - Σήματα για οίνους εμπεριέχοντα γεωγραφικές ενδείξεις - Συμφωνία ΔΠΙΤΕ - Άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ι', του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 [νυν άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ι', του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009..Συλλογή της Νομολογίας 2010 II-01583 Διαθέσιμη στο: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=el&jur=C%2CT%2CF&num=T-237/08&parties=&dates=error&docnodecision=docnodecision&allcommjo=allcommjo&affint=affint&affclose=affclose&alldocrec=alldocrec&docdecision=docdecision&docor=docor&docav=docav&docsom=docsom&docinf=docinf&alldocnorec=alldocnorec&docnoor=docnoor&docppoag=docppoag&radtypeord=on&newform=newform&docj=docj&docop=docop&docnoj=docnoj&typeord=ALL&domaine=&mots=&resmax=100&Submit=Rechercher>

ΔΕΕ, Υπόθεση C-389/15, Διαθέσιμη στο: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=195942&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=17152128>

UiO The Faculty of Law, *Lisbon Agreement for the Protection of Appellations of Origin and their International Registration (Revised)*, Διαθέσιμο <https://www.jus.uio.no/english/services/library/treaties/10/10-05/origin-registration.xml>,

WIPO, *Nice Agreement Concerning the International Classification of Goods and Services for the Purposes of the Registration of Marks of June 15, 1957, as revised at Stockholm on July 14, 1967, and at Geneva on May 13, 1977, and amended on September 28, 1979*, Διαθέσιμο <https://wipolex.wipo.int/en/text/287532>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1

Άρθρα 22, 23 και 24 της Συμφωνίας TRIPs

Article 22

Protection of Geographical Indications

1. Geographical indications are, for the purposes of this Agreement, indications which identify a good as originating in the territory of a Member, or a region or locality in that territory, where a given quality, reputation or other characteristic of the good is essentially attributable to its geographical origin.

2. In respect of geographical indications, Members shall provide the legal means for interested parties to prevent:

(a) the use of any means in the designation or presentation of a good that indicates or suggests that the good in question originates in a geographical area other than the true place of origin in a manner which misleads the public as to the geographical origin of the good;

(b) any use which constitutes an act of unfair competition within the meaning of Article 10*bis* of the Paris Convention (1967).

3. A Member shall, *ex officio* if its legislation so permits or at the request of an interested party, refuse or invalidate the registration of a trademark which contains or consists of a geographical indication with respect to goods not originating in the territory indicated, if use of the indication in the trademark for such goods in that Member is of such a nature as to mislead the public as to the true place of origin.

4. The protection under paragraphs 1, 2 and 3 shall be applicable against a geographical indication which, although literally true as to the territory, region or locality in which the goods originate, falsely represents to the public that the goods originate in another territory.

⁹⁶ WTO, http://www.wto.org/english/tratop_e/trips_e/t_agm3b_e.htm#3

Article 23

Additional Protection for Geographical Indications for Wines and Spirits

1. Each Member shall provide the legal means for interested parties to prevent use of a geographical indication identifying wines for wines not originating in the place indicated by the geographical indication in question or identifying spirits for spirits not originating in the place indicated by the geographical indication in question, even where the true origin of the goods is indicated or the geographical indication is used in translation or accompanied by expressions such as “kind”, “type”, “style”, “imitation” or the like.

2. The registration of a trademark for wines which contains or consists of a geographical indication identifying wines or for spirits which contains or consists of a geographical indication identifying spirits shall be refused or invalidated, *ex officio* if a Member's legislation so permits or at the request of an interested party, with respect to such wines or spirits not having this origin.

3. In the case of homonymous geographical indications for wines, protection shall be accorded to each indication, subject to the provisions of paragraph 4 of Article 22. Each Member shall determine the practical conditions under which the homonymous indications in question will be differentiated from each other, taking into account the need to ensure equitable treatment of the producers concerned and that consumers are not misled.

4. In order to facilitate the protection of geographical indications for wines, negotiations shall be undertaken in the Council for TRIPS concerning the establishment of a multilateral system of notification and registration of geographical indications for wines eligible for protection in those Members participating in the system.

Article 24

International Negotiations; Exceptions

1. Members agree to enter into negotiations aimed at increasing the protection of individual geographical indications under Article 23. The provisions of paragraphs 4 through 8 below shall not be used by a Member to refuse to conduct negotiations or to conclude bilateral or multilateral agreements. In the

context of such negotiations, Members shall be willing to consider the continued applicability of these provisions to individual geographical indications whose use was the subject of such negotiations.

2. The Council for TRIPS shall keep under review the application of the provisions of this Section; the first such review shall take place within two years of the entry into force of the WTO Agreement. Any matter affecting the compliance with the obligations under these provisions may be drawn to the attention of the Council, which, at the request of a Member, shall consult with any Member or Members in respect of such matter in respect of which it has not been possible to find a satisfactory solution through bilateral or plurilateral consultations between the Members concerned. The Council shall take such action as may be agreed to facilitate the operation and further the objectives of this Section.

3. In implementing this Section, a Member shall not diminish the protection of geographical indications that existed in that Member immediately prior to the date of entry into force of the WTO Agreement.

4. Nothing in this Section shall require a Member to prevent continued and similar use of a particular geographical indication of another Member identifying wines or spirits in connection with goods or services by any of its nationals or domiciliaries who have used that geographical indication in a continuous manner with regard to the same or related goods or services in the territory of that Member either (a) for at least 10 years preceding 15 April 1994 or (b) in good faith preceding that date.

5. Where a trademark has been applied for or registered in good faith, or where rights to a trademark have been acquired through use in good faith either:

(a) before the date of application of these provisions in that Member as defined in Part VI; or

(b) before the geographical indication is protected in its country of origin;

measures adopted to implement this Section shall not prejudice eligibility for or the validity of the registration of a trademark, or the right to use a trademark, on the basis that such a trademark is identical with, or similar to, a geographical indication.

6. Nothing in this Section shall require a Member to apply its provisions in respect of a geographical indication of any other Member with respect to goods or services for which the relevant indication is identical with the term customary in common language as the common name for such goods or services in the territory of that Member. Nothing in this Section shall require a Member to apply its provisions in respect of a geographical indication of any other Member with respect to products of the vine for which the relevant indication is identical with the customary name of a grape variety existing in the territory of that Member as of the date of entry into force of the WTO Agreement.

7. A Member may provide that any request made under this Section in connection with the use or registration of a trademark must be presented within five years after the adverse use of the protected indication has become generally known in that Member or after the date of registration of the trademark in that Member provided that the trademark has been published by that date, if such date is earlier than the date on which the adverse use became generally known in that Member, provided that the geographical indication is not used or registered in bad faith.

8. The provisions of this Section shall in no way prejudice the right of any person to use, in the course of trade, that person's name or the name of that person's predecessor in business, except where such name is used in such a manner as to mislead the public.

9. There shall be no obligation under this Agreement to protect geographical indications which are not or cease to be protected in their country of origin, or which have fallen into disuse in that country.

Παράρτημα 2

Lisbon Agreement for the Protection of Appellations of Origin and their International Registration⁷⁸ (Revised) ^[*]

Done at: Lisbon

Date enacted: 1958-10-31

In force: 1966-09-25

Article 1

Establishment of a Special Union; protection of appellations of origin registered at the International Bureau. ^[*]

1. The countries to which this Agreement applies constitute a Special Union within the framework of the Union for the Protection of Industrial Property.
2. They undertake to protect on their territories, in accordance with the terms of this Agreement, the appellations of origin of products of the other countries of the Special Union, recognized and protected as such in the country of origin and registered at the International Bureau of Intellectual Property (hereinafter designated as "the International Bureau" or "the Bureau") referred to in the Convention establishing the World Intellectual Property Organization (hereinafter designated as "the Organization").

[*] Articles have been given titles to facilitate their identification. There are no titles in the signed French text.

Article 2

Definition of notions of appellation of origin and country of origin

1. In this Agreement, "appellation of origin" means the geographical name of a country, region, or locality, which serves to designate a product originating therein, the quality and characteristics of which are due exclusively or essentially to the geographical environment, including natural and human factors.
2. The country of origin is the country whose name, or the country in which is situated the region or locality whose name, constitutes the appellation of origin which has given the product its reputation.

---

⁷⁸ UiO The Faculty of Law, Lisbon Agreement for the Protection of Appellations of Origin and their International Registration (Revised), Διαθέσιμο <https://www.jus.uio.no/english/services/library/treaties/10/10-05/origin-registration.xml> Ανακτήθηκε στις 18 Φεβ 2021

WIPO, Nice Agreement Concerning the International Classification of Goods and Services for the Purposes of the Registration of Marks of June 15, 1957, as revised at Stockholm on July 14, 1967, and at Geneva on May 13, 1977, and amended on September 28, 1979, Διαθέσιμο <https://wipo.int/en/text/287532> Ανακτήθηκε στις 18 Φεβ 2021

Article 3

Content of protection

Protection shall be ensured against any usurpation or imitation, even if the true origin of the product is indicated or if the appellation is used in translated form or accompanied by terms such as "kind," "type," "make," "imitation," or the like.

Article 4

Protection by virtue of other texts

The provisions of this Agreement shall in no way exclude the protection already granted to appellations of origin in each of the countries of the Special Union by virtue of other international instruments, such as the Paris Convention of March 20, 1883, for the Protection of Industrial Property and its subsequent revisions, and the Madrid Agreement of April 14, 1891, for the Repression of False or Deceptive Indications of Source on Goods and its subsequent revisions, or by virtue of national legislation or court decisions.

Article 5

International registration; refusal and opposition to refusal; notifications; use tolerated for a fixed period

1. The registration of appellations of origin shall be effected at the International Bureau, at the request of the Offices of the countries of the Special Union, in the name of any natural persons or legal entities, public or private, having, according to their national legislation, a right to use such appellations.
2. The International Bureau shall, without delay, notify the Offices of the various countries of the Special Union of such registrations, and shall publish them in a periodical.
3. The Office of any country may declare that it cannot ensure the protection of an appellation of origin whose registration has been notified to it, but only in so far as its declaration is notified to the International Bureau, together with an indication of the grounds therefor, within a period of one year from the receipt of the notification of registration, and provided that such declaration is not detrimental, in the country concerned, to the other forms of protection of the appellation which the owner thereof may be entitled to claim under Article 4, above.
4. Such declaration may not be opposed by the Offices of the countries of the Union after the expiration of the period of one year provided for in the foregoing paragraph.
5. The International Bureau shall, as soon as possible, notify the Office of the country of origin of any declaration made under the terms of paragraph (3) by the Office of another country. The interested party, when informed by his national Office of the declaration made by another country, may resort, in that other country, to all the judicial and administrative remedies open to the nationals of that country.
6. If an appellation which has been granted protection in a given country pursuant to notification of its international registration has already been used by third parties in that country from a date prior to such notification, the competent Office of the said

country shall have the right to grant to such third parties a period not exceeding two years to terminate such use, on condition that it advise the International Bureau accordingly during the three months following the expiration of the period of one year provided for in paragraph (3), above.

Article 6

Generic appellations

An appellation which has been granted protection in one of the countries of the Special Union pursuant to the procedure under Article 5 cannot, in that country, be deemed to have become generic, as long as it is protected as an appellation of origin in the country of origin.

Article 7

Period of validity of registration; fee

1. Registration effected at the International Bureau in conformity with Article 5 shall ensure, without renewal, protection for the whole of the period referred to in the foregoing Article.
2. A single fee shall be paid for the registration of each appellation of origin.

Article 8

Legal proceedings

Legal action required for ensuring the protection of appellations of origin may be taken in each of the countries of the Special Union under the provisions of the national legislation:

1. at the instance of the competent Office or at the request of the public prosecutor;
2. by any interested party, whether a natural person or a legal entity, whether public or private.

Article 9

Assembly of the Special Union

1.
  - (a) The Special Union shall have an Assembly consisting of those countries which have ratified or acceded to this Act.
  - (b) The Government of each country shall be represented by one delegate, who may be assisted by alternate delegates, advisors, and experts.
  - (c) The expenses of each delegation shall be borne by the Government which has appointed it.
2.
  - (a) The Assembly shall:

- (i) deal with all matters concerning the maintenance and development of the Special Union and the implementation of this Agreement;
  - (ii) give directions to the International Bureau concerning the preparation for conferences of revision, due account being taken of any comments made by those countries of the Special Union which have not ratified or acceded to this Act;
  - (iii) modify the Regulations, including the fixation of the amount of the fee referred to in Article 7(2) and other fees relating to international registration;
  - (iv) review and approve the reports and activities of the Director General of the Organization (hereinafter designated as "the Director General") concerning the Special Union, and give him all necessary instructions concerning matters within the competence of the Special Union;
  - (v) determine the program and adopt the biennial budget of the Special Union, and approve its final accounts;¹
  - (vi) adopt the financial regulations of the Special Union;
  - (vii) establish such committees of experts and working groups as it may deem necessary to achieve the objectives of the Special Union;
  - (viii) determine which countries not members of the Special Union and which intergovernmental and international non-governmental organizations shall be admitted to its meetings as observers;
  - (ix) adopt amendments to Articles 9 to 12;
  - (x) take any other appropriate action designed to further the objectives of the Special Union;
  - (xi) perform such other functions as are appropriate under this Agreement.
- (b) With respect to matters which are of interest also to other Unions administered by the Organization, the Assembly shall make its decisions after having heard the advice of the Coordination Committee of the Organization.
3. (a) Each country member of the Assembly shall have one vote.

- (b) One-half of the countries members of the Assembly shall constitute a quorum.
  - (c) Notwithstanding the provisions of subparagraph (b), if, in any session, the number of countries represented is less than one half but equal to or more than one-third of the countries members of the Assembly, the Assembly may make decisions but, with the exception of decisions concerning its own procedure, all such decisions shall take effect only if the conditions set forth hereinafter are fulfilled. The International Bureau shall communicate the said decisions to the countries members of the Assembly which were not represented and shall invite them to express in writing their vote or abstention within a period of three months from the date of the communication. If, at the expiration of this period, the number of countries having thus expressed their vote or abstention attains the number of countries which was lacking for attaining the quorum in the session itself, such decisions shall take effect provided that at the same time the required majority still obtains.
  - (d) Subject to the provisions of Article 12(2), the decisions of the Assembly shall require two-thirds of the votes cast.
  - (e) Abstentions shall not be considered as votes.
  - (f) A delegate may represent, and vote in the name of, one country only.
  - (g) Countries of the Special Union not members of the Assembly shall be admitted to the meetings of the latter as observers.
- 4.
- (a) The Assembly shall meet once in every second calendar year in ordinary session upon convocation by the Director General and, in the absence of exceptional circumstances, during the same period and at the same place as the General Assembly of the Organization.^[2]
  - (b) The Assembly shall meet in extraordinary session upon convocation by the Director General, at the request of one-fourth of the countries members of the Assembly.
  - (c) The agenda of each session shall be prepared by the Director General.
5. The Assembly shall adopt its own rules of procedure.

^[1] By amendment 1979-09-28, in force 1983-11-05 "triennial" is replaced by "biennial."

^[2] By amendment 1979-09-28, in force 1983-11-05 "third" is replaced by "second."

Article 10

International Bureau

1.
  - (a) International registration and related duties, as well as all other administrative tasks concerning the Special Union, shall be performed by the International Bureau.
  - (b) In particular, the International Bureau shall prepare the meetings and provide the secretariat of the Assembly and of such committees of experts and working groups as may have been established by the Assembly.
  - (c) The Director General shall be the chief executive of the Special Union and shall represent the Special Union.
2. The Director General and any staff member designated by him shall participate, without the right to vote, in all meetings of the Assembly and of such committees of experts or working groups as may have been established by the Assembly. The Director General, or a staff member designated by him, shall be ex officio secretary of those bodies.
3.
  - (a) The International Bureau shall, in accordance with the directions of the Assembly, make the preparations for the conferences of revision of the provisions of the Agreement other than Articles 9 to 12.
  - (b) The International Bureau may consult with intergovernmental and international non-governmental organizations concerning preparations for conferences of revision.
  - (c) The Director General and persons designated by him shall take part, without the right to vote, in the discussions at those conferences.
4. The International Bureau shall carry out any other tasks assigned to it.

Article 11

Finances

1.
  - (a) The Special Union shall have a budget.
  - (b) The budget of the Special Union shall include the income and expenses proper to the Special Union, its contribution to the budget of expenses common to the Unions, and, where applicable, the sum made available to the budget of the Conference of the Organization.
  - (c) Expenses not attributable exclusively to the Special Union but also to one or more other Unions administered by the Organization shall be considered as expenses common to the Unions. The share of the Special Union in such common expenses shall be in proportion to the interest

the Special Union has in them.

2. The budget of the Special Union shall be established with due regard to the requirements of coordination with the budgets of the other Unions administered by the Organization.
3. The budget of the Special Union shall be financed from the following sources:
  - (i) international registration fees collected under Article 7(2) and other fees and charges due for other services rendered by the International Bureau in relation to the Special Union;
  - (ii) sale of, or royalties on, the publications of the International Bureau concerning the Special Union;
  - (iii) gifts, bequests, and subventions;
  - (iv) rents, interests, and other miscellaneous income;
  - (v) contributions of the countries of the Special Union, if and to the extent to which receipts from the sources indicated in items (i) to (iv) do not suffice to cover the expenses of the Special Union.
4.
  - (a) The amount of the fee referred to in Article 7(2) shall be fixed by the Assembly on the proposal of the Director General.
  - (b) The amount of the said fee shall be so fixed that the revenue of the Special Union should, under normal circumstances, be sufficient to cover the expenses of the International Bureau for maintaining the international registration service, without requiring payment of the contributions referred to in paragraph (3)(v), above.
5.
  - (a) For the purpose of establishing its contribution referred to in paragraph (3)(v), each country of the Special Union shall belong to the same class as it belongs to in the Paris Union for the Protection of Industrial Property, and shall pay its annual contributions on the basis of the same number of units as is fixed for that class in that Union.
  - (b) The annual contribution of each country of the Special Union shall be an amount in the same proportion to the total sum to be contributed to the budget of the Special Union by all countries as the number of its units is to the total of the units of all contributing countries.
  - (c) The date on which contributions are to be paid shall be fixed by the Assembly.
  - (d) A country which is in arrears in the payment of its contributions may not exercise its right to vote in any of the organs of the Special Union if the amount of its arrears equals or exceeds the amount of the contributions

due from it for the preceding two full years. However, any organ of the Union may allow such a country to continue to exercise its right to vote in that organ if, and as long as, it is satisfied that the delay in payment is due to exceptional and unavoidable circumstances.

- (e) If the budget is not adopted before the beginning of a new financial period, it shall be at the same level as the budget of the previous year, as provided in the financial regulations.
6. Subject to the provisions of paragraph (4)(a), the amount of fees and charges due for other services rendered by the International Bureau in relation to the Special Union shall be established, and shall be reported to the Assembly, by the Director General.
- 7.
- (a) The Special Union shall have a working capital fund which shall be constituted by a single payment made by each country of the Special Union. If the fund becomes insufficient, the Assembly shall decide to increase it.
  - (b) The amount of the initial payment of each country to the said fund or of its participation in the increase thereof shall be a proportion of the contribution of that country as a member of the Paris Union for the Protection of Industrial Property to the budget of the said Union for the year in which the fund is established or the decision to increase it is made.
  - (c) The proportion and the terms of payment shall be fixed by the Assembly on the proposal of the Director General and after it has heard the advice of the Coordination Committee of the Organization.
- 8.
- (a) In the headquarters agreement concluded with the country on the territory of which the Organization has its headquarters, it shall be provided that, whenever the working capital fund is insufficient, such country shall grant advances. The amount of those advances and the conditions on which they are granted shall be the subject of separate agreements, in each case, between such country and the Organization.
  - (b) The country referred to in subparagraph (a) and the Organization shall each have the right to denounce the obligation to grant advances, by written notification. Denunciation shall take effect three years after the end of the year in which it has been notified.
9. The auditing of the accounts shall be effected by one or more of the countries of the Special Union or by external auditors, as provided in the financial regulations. They shall be designated, with their agreement, by the Assembly.

Article 12

Amendment of Articles 9 to 12

1. Proposals for the amendment of Articles 9, 10, 11, and the present Article, may be initiated by any country member of the Assembly, or by the Director General. Such proposals shall be communicated by the Director General to the member countries of the Assembly at least six months in advance of their consideration by the Assembly.
2. Amendments to the Articles referred to in paragraph (1) shall be adopted by the Assembly. Adoption shall require three-fourths of the votes cast, provided that any amendment to Article 9, and to the present paragraph, shall require four-fifths of the votes cast.
3. Any amendment to the Articles referred to in paragraph (1) shall enter into force one month after written notifications of acceptance, effected in accordance with their respective constitutional processes, have been received by the Director General from three-fourths of the countries members of the Assembly at the time it adopted the amendment. Any amendment to the said Articles thus accepted shall bind all the countries which are members of the Assembly at the time the amendment enters into force, or which become members thereof at a subsequent date, provided that any amendment increasing the financial obligations of countries of the Special Union shall bind only those countries which have notified their acceptance of such amendment.

Article 13

Regulations; revision

1. The details for carrying out this Agreement are fixed in the Regulations.
2. This Agreement may be revised by conferences held between the delegates of the countries of the Special Union.

Article 14

Ratification and accession; entry into force; reference to Article 24 of Paris Convention (territories); accession to the original Act of 1958

1. Any country of the Special Union which has signed this Act may ratify it, and, if it has not signed it, may accede to it.
2.
  - (a) Any country outside the Special Union which is party to the Paris Convention for the Protection of Industrial Property may accede to this Act and thereby become a member of the Special Union.
  - (b) Notification of accession shall, of itself, ensure, in the territory of the acceding country, the benefits of the foregoing provisions to appellations of origin which, at the time of accession, are the subject of international registration.

- (c) However, any country acceding to this Agreement may, within a period of one year, declare in regard to which appellations of origin, already registered at the International Bureau, it wishes to exercise the right provided for in Article 5(3).
- 3. Instruments of ratification and accession shall be deposited with the Director General.
- 4. The provisions of Article 24 of the Paris Convention for the Protection of Industrial Property shall apply to this Agreement.
- 5.
  - (a) With respect to the first five countries which have deposited their instruments of ratification or accession, this Act shall enter into force three months after the deposit of the fifth such instrument.
  - (b) With respect to any other country, this Act shall enter into force three months after the date on which its ratification or accession has been notified by the Director General, unless a subsequent date has been indicated in the instrument of ratification or accession. In the latter case, this Act shall enter into force with respect to that country on the date thus indicated.
- 6. Ratification or accession shall automatically entail acceptance of all the clauses and admission to all the advantages of this Act.
- 7. After the entry into force of this Act, a country may accede to the original Act of October 31, 1958, of this Agreement only in conjunction with ratification of, or accession to, this Act.

Article 15

Duration of the Agreement; denunciation

- 1. This Agreement shall remain in force as long as five countries at least are party to it.
- 2. Any country may denounce this Act by notification addressed to the Director General. Such denunciation shall constitute also denunciation of the original Act of October 31, 1958, of this Agreement and shall affect only the country making it, the Agreement remaining in full force and effect as regards the other countries of the Special Union.
- 3. Denunciation shall take effect one year after the day on which the Director General has received the notification.
- 4. The right of denunciation provided for by this Article shall not be exercised by any country before the expiration of five years from the date upon which it becomes a member of the Special Union.

Article 16

Application of the original Act of 1958

1.
  - (a) This Act shall, as regards the relations between the countries of the Special Union by which it has been ratified or acceded to, replace the original Act of October 31, 1958.
  - (b) However, any country of the Special Union which has ratified or acceded to this Act shall be bound by the original Act of October 31, 1958, as regards its relations with countries of the Special Union which have not ratified or acceded to this Act.
2. Countries outside the Special Union which become party to this Act shall apply it to international registrations of appellations of origin effected at the International Bureau at the request of the Office of any country of the Special Union not party to this Act, provided that such registrations satisfy, with respect to the said countries, the requirements of this Act. With regard to international registrations effected at the International Bureau at the request of the Offices of the said countries outside the Special Union which become party to this Act, such countries recognize that the aforesaid country of the Special Union may demand compliance with the requirements of the original Act of October 31, 1958.

Article 17

Signature, languages, depository functions

1.
  - (a) This Act shall be signed in a single copy in the French language and shall be deposited with the Government of Sweden.
  - (b) Official texts shall be established by the Director General, after consultation with the interested Governments, in such other languages as the Assembly may designate.
2. This Act shall remain open for signature at Stockholm until January 13, 1968.
3. The Director General shall transmit two copies, certified by the Government of Sweden, of the signed text of this Act to the Governments of all countries of the Special Union and, on request, to the Government of any other country.
4. The Director General shall register this Act with the Secretariat of the United Nations.
5. The Director General shall notify the Governments of all countries of the Special Union of signatures, deposits of instruments of ratification or accession, entry into force of any provisions of this Act, denunciations, and declarations pursuant to Article 14(2)(c) and (4).

Article 18

Transitional provisions

1. Until the first Director General assumes office, references in this Act to the International Bureau of the Organization or to the Director General shall be construed as references to the Bureau of the Union established by the Paris Convention for the Protection of Industrial Property or its Director, respectively.
2. Countries of the Special Union not having ratified or acceded to this Act may, until five years after the entry into force of the Convention establishing the Organization, exercise, if they so desire, the rights provided for under Articles 9 to 12 of this Act as if they were bound by those Articles. Any country desiring to exercise such rights shall give written notification to that effect to the Director General; such notification shall be effective from the date of its receipt. Such countries shall be deemed to be members of the Assembly until the expiration of the said period.

[*] As amended 1967-07-14 and 1979-09-28, in force 1983-11-05.

Παράρτημα 3

Lisbon Agreement for the Protection of Appellations of Origin and their International Registration

Lisbon Agreement (1958), revised at Stockholm (1967), and amended in 1979, and the Geneva Act (2015) (Lisbon Union)

Status on January 21, 2021

State	Date on which State became party to the Agreement	Date on which State became party to the Stockholm (or Lisbon) Act	Date on which State/IGO became party to the Geneva Act
Albania	May 8, 2019	Stockholm: May 8, 2019	February 26, 2020
Algeria	July 5, 1972	Stockholm: October 31, 1973	-
Bosnia and Herzegovina	July 4, 2013	Stockholm: July 4, 2013	-
Bulgaria	August 12, 1975	Stockholm: August 12, 1975	-
Burkina Faso	September 2, 1975	Stockholm: September 2, 1975	-
Cambodia ¹	-	-	February 26, 2020
Congo	November 16, 1977	Stockholm: November 16, 1977	-
Costa Rica	July 30, 1997	Stockholm: July 30, 1997	-
Côte d'Ivoire	-	-	Not yet in force ²
Cuba	September 25, 1966	Stockholm: April 8, 1975	-
Czech Republic	January 1, 1993	Stockholm: January 1, 1993	-
Democratic People's Republic of Korea	January 4, 2005	Stockholm: January 4, 2005	February 26, 2020
Dominican Republic	January 17, 2020	Stockholm: January 17, 2020	-
European Union ^{3,4}	-	-	February 26, 2020
France	September 25, 1966	Stockholm: August 12, 1975 ⁵	April 21, 2021
Gabon	June 10, 1975	Stockholm: June 10, 1975	-
Georgia	September 23, 2004	Stockholm: September 23, 2004	-
Haiti	September 25, 1966	Lisbon: September 25, 1966	-
Hungary	March 23, 1967	Stockholm: October 31, 1973	-
Iran (Islamic Republic of)	March 9, 2006	Stockholm: March 9, 2006	-
Israel	September 25, 1966	Stockholm: October 31, 1973	-
Italy	December 29, 1968	Stockholm: April 24, 1977	-
Lao People's Democratic Republic	-	-	February 20, 2021
North Macedonia	October 6, 2010	Stockholm: October 6, 2010	-
Peru	May 16, 2005	Stockholm: May 16, 2005	-
Portugal	September 25, 1966	Stockholm: April 17, 1991	-
Republic of Moldova	April 5, 2001	Stockholm: April 5, 2001	-
Samoa ^{1,6}	-	-	February 26, 2020
Serbia ⁷	June 1, 1999	Stockholm: June 1, 1999	-
Slovakia	January 1, 1993	Stockholm: January 1, 1993	-
Togo	April 30, 1975	Stockholm: April 30, 1975	-
Tunisia	October 31, 1973	Stockholm: October 31, 1973	-
(Total: 34)		(30)	(7)

¹ In accordance with Article 7(4) of the Geneva Act of the Lisbon Agreement, this Contracting Party has declared that it wants to receive an individual fee to cover its cost of substantive examination of each international registration.

² In accordance with Article 28(3)(b), the accession by Côte d'Ivoire shall enter into force three months after the date of the deposit by the African Intellectual Property Organization (OAPI) of its instrument of accession.

³ In accordance with Article 28(1)(iii) of the Geneva Act of the Lisbon Agreement, the European Union has been duly authorized, in accordance with its internal procedures, to become party to this Act and, under the constituting treaties of the European Union, legislation applies under which regional titles of protection can be obtained in respect of geographical indications.

⁴ The European Union avails itself of the possibility provided for in Article 29(4) of the Geneva Act of the Lisbon Agreement to extend by one year the time limit referred to in Article 15(1) of the Act, and the periods referred to in Article 17 of the Geneva Act, in accordance with the procedures specified in the Common Regulations.

⁵ Including all Overseas Departments and Territories.

⁶ In accordance with Article 7(4) of the Geneva Act of the Lisbon Agreement, this Contracting Party has declared that it requires an administrative fee relating to the use by the beneficiaries of the appellation of origin or the geographical indication in that Contracting Party.

⁷ Serbia is the continuing State from Serbia and Montenegro as from June 3, 2006.

Παράρτημα 4

Number of protected designation of origin (PDO) products registered in France in 2021, by department

Number of registered PDO products

Côte-D'Or	575
Saône-Et-Loire	254
Yonne	72
Bas-Rhin	63
Haut-Rhin	62
Rhône	50
Hérault	44
Gironde	44
Maine-Et-Loire	37
Vaucluse	31
Gard	27
Drôme	26
Savoie	22